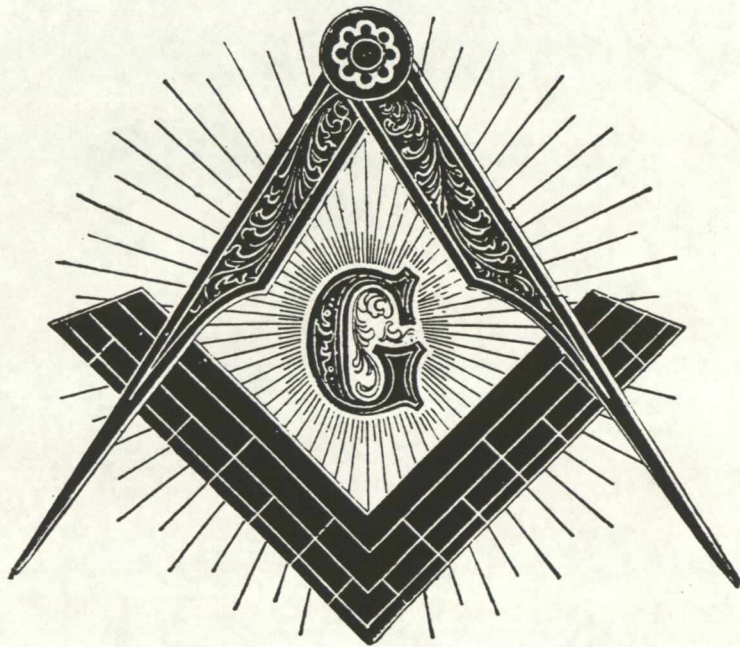

ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ

ΤΕΚΤΟΝ.: ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ Σ.: ΣΤ.: "ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ", ΕΝ ΑΝ.: ΑΘΗΝΩΝ

ΤΕΥΧΟΣ Α΄.

ΕΤΟΣ 5912

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ "ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ."

7 - ΟΔΟΣ ΛΕΚΚΑ - 7

ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ

ΤΕΚΤ.: ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΔΙΜΗΝΙΑΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ: ΟΣΤΡΑΚΗ ΔΕΚΑ (10)

Συντάκτης : 'Αδ.: Κ. Κυριαζόπουλος.—'Εκδότης : 'Αδ.: 'Α. Παπαδημητρίου

Γραφεῖα. 'Οδὸς Λέκκα 7

ΑΘΗΝΑΙ

1. Πρόλογος
 2. Σκοπὸς καὶ οὐσία τοῦ τεκτονισμοῦ. Ὑπὸ ἀδ.: Κ. Κυριαζοπούλου
 3. Τεκτονικὰ τραγούδια. Στὸ Τεκτονισμό. Ὑπὸ ἀδ.: Γ. Στρατήγη
 4. Ἡ σχέσις τῆς ἰδέας τοῦ ἀνθρωπισμοῦ πρὸς τὴν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ τεκτονισμῷ.
Ὑπὸ ἀδ.: φὸν Ράϊχαρτ.
 5. Ἡ Στοὰ «Αἱ ἐννέα ἀδελφαὶ καὶ ἡ μύησις τοῦ Βελταίρου». Ὑπὸ ἀδ.: Ι. Ε.
Σ. Κεφαλαῖ.
 6. Ἐμμ. Γαλάνης.
 7. Ἡ Φιλικὴ Ἐταιρία ἐν σχέσει πρὸς τὸν τεκτονισμόν. Ὑπὸ ἀδ. Μ. Ρουνο-
πούλου.
 8. Πομπηϊανὸν εὔρημα.
 9. Κωνσταντ. Ἰ. Ἀγγελόπουλος.
 10. Ὁ Τεκτονισμὸς καὶ τὰ φιλοσοφικὰ συστήματα. Ὑπὸ ἀδ.: Δ. Καλογεροπούλου.
 11. Συμβολικὴ σημασία τῆς σφύρας. Ὑπὸ ἀδ.: Βερεκμάιερ.
 12. Προσφώνησις τοῦ Ἐνδ.: Ἀδ.: Μεγ.: Διδ.: Κ. Ἀγγελοπούλου πρὸς τοὺς
ἀδ.: ἀδ.: τῆς Σ.: Στ.: «Ἀθηναῖ» ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐνώσεως αὐτῶν τῆ
7 XII-1911.
 13. Κίνησις τοῦ παγκοσμίου τεκτονισμοῦ.
 14. Κίνησις τοῦ ἐλληνικοῦ τεκτονισμοῦ.
-

ΤΟΙΣ ΦΙΛΤ.· ΦΙΛΤ.· ΑΔ.· ΑΔ.·

Χ. Χ. Χ.

Ἡ ἔλλειψις καθαρῶς τεκτ.· περιοδικῶς σκοποῦντος τὴν τεκτονικὴν διδασκαλίαν τῶν ἀδ.· ἀδ.·, πρὸς δὲ νὰ γνωρίζῃ αὐτοῖς τὰ τῆς παγκοσμίου τεκτ.· κινήσεως καὶ εἰδικώτερον τῆς τεκτ.· κινήσεως τῆς ἐγγυὲς Ἀνατολῆς, ἦτο λίαν αἰσθητὴ παρ' ἡμῖν.

Καὶ ναὶ μὲν ὑπάρχει τὸ περισπούδαστον περιοδικὸν τοῦ ἐνδ.· καὶ κρατ.· ὑπ.· ταξ.· ἀδ.· Γαλιάνη ὁ «Πυθαγόρας» ἀλλὰ τοῦτο ἄλλον σκοπὸν ἐπιδιώκει, σκοπὸν φιλοσοφικώτερον, τὸν ὁποῖον καὶ τελείως ἐκπληροῖ.

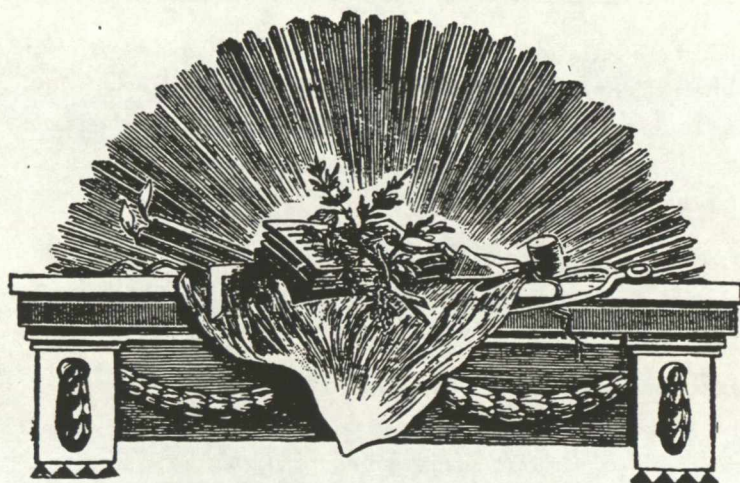
Ὁ «Υψηλάντης» θὰ προσπαθήσῃ διὰ καταλλήλων δημοσιευμάτων ἐκ ξένων περιοδικῶν λαμβανομένων καὶ δι' ἐργασιῶν ἑλληνικῶν, νὰ καλλιεργήσῃ καὶ νὰ ἐμπνεύσῃ τὴν ἀγάπην πρὸς τὰς ὑπερόχους ιδέας τοῦ τεκτ.·, τὴν ἀγάπην γενικῶς πρὸς τὸ ὠραῖον, τὸ καλόν, τὸ ἀγαθόν, πρὸς αὐτὸν δηλονότι τὸν τεκτ.·, χωρὶς βεβαίως νὰ παραλίπῃ καὶ τὴν τεκτ.· συμβ.· διδασκαλίαν.

Τοιοῦτον περιοδικὸν φρονοῦμεν ὅτι καὶ πολλοὺς ἀδ.· ἔχοντας τὰ πρὸς τοῦτο προσόντα θὰ παρακινήσῃ νὰ ἀσκήσωσι τὰς ιδέας αὐτῶν πρὸς ὄφελος τῶν ἀδελφῶν, καὶ ταῦτοχρόνως θὰ σώσῃ ἐκ τῆς ἀφανείας, εἰς τὴν ὁποίαν ἦσαν μέχρι τοῦδε καταδικασμένοι, πολλὰς ὠραίας μελέτας καὶ ἐμπνευσμένας ὁμιλίαις γενομένας ἐν ταῖς Σ.· Σ.· Σ.· Στ.·.

Τέλος θὰ συντείνῃ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ γνωριμίαν τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ Ἑλλήνων Τεκτόνων.

Καὶ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ταύτῃ, ὅτι δηλαδὴ σὺν τῷ χρόνῳ θὰ ἀναπτυχθῇ καὶ παρ' ἡμῖν τεκτονικὴ φιλολογία, δι' αὐτῆς δὲ θὰ διαδοθῶσιν εἰς εὐρύτερον κύκλον αἱ ὑψηλαὶ ιδέαι τοῦ τεκτ.· πρὸς δὲ ὅτι θὰ γνωρισθῶσιν στενότερον οἱ Ἕλληνας τεκτ.· παραδίδμεν εἰς τὴν εὐμένειαν τῶν φιλτ.· φιπ.· ἀδ.· ἀδ.· τὸ πρῶτον τοῦτο τεῦχος τοῦ Ὑψηλάντου, θέτοντες λελαξασμένον λίθον διὰ τὸ πάγκαλον τεκτ.· τεμ.· εὐχόμενοι ταῦτοχρόνως αὐτοῖς αἴσιον καὶ εὐτυχὲς τὸ νέον ἔτος.

ΟΥΣΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΥ

Πρὸς τελείαν κατανόησιν τῆς οὐσίας τὸσφ ζωτικῆς ἐταιρείας ὡς τὸ ἐλευθεροτομικὸν τάγμα, εἶναι ἀνάγκη νὰ γνωρίζη τις τὰ ἱστορικὰ γεγονότα τῆς γενέσεως καὶ ἰδρύσεως αὐτῆς. Τότε μόνον ὅταν γνωρίζη ἐπὶ ποίας ἰδέας ἐβασίσθη ἡ ἰδρυσις ταύτης, εἶναι δυνατόν νὰ κρίνῃ ἐὰν ἡ πορεία τῆς ἐξελίξεώς της συμφωνεῖ ἢ δέον νὰ συμφωνῇ πρὸς τὰς ἀρχικὰς ἰδέας ἢ κατὰ πόσον τὸ παρὸν ἐπιβάλλει ὥστε νὰ ἐπιδιωχθῇ σκόπιμὸς τις τροποποιήσις τῆς ἀρχικῆς ἰδέας εἰς τὴν ἀνάπτυσιν τῆς ἐταιρείας ἵνα εὐρίσκειται αὐτὴ ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐποχῆς.

Εἰς τὴν ἐρώτησιν, πότε ὁ ἐλευθεροτεκτονισμὸς ἰδρύθη, ὁ μέγας Λέσσιγκ δίδει τὴν κλασσικὴν ἐκείνην ἀπάντησιν: «ὁ ἐλευθεροτεκτονισμὸς ὑπῆρξε πάντοτε!» Τοῦτο σημαίει βεβαίως ὅτι ἀφ' οὗτου ἡ γῆ κατοικεῖτο ὑπὸ ἀνθρώπων, ὑπῆρξαν πάντοτε σοφοὶ ἐμπεφορημένοι ὑπὸ τῆς ἰδέας τοῦ καλοῦ, τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ ὠραίου καὶ φρονῶντες ὅτι δύναται νὰ προαχθῇ τὸ γενικὸν καλὸν, ἐὰν σοβαρὰ ἐταιρεία ἔσθετο ὡς σκοπὸν τῆς νὰ ἐνεργήσῃ ὑπὲρ τῆς διαδόσεως καὶ ἰσχυροποιήσεως τῆς γῆϊνης εὐδαιμονίας καὶ νὰ ἐλκύσῃ πρὸς τὴν ἰδέαν ταύτην τοὺς ἀμετέχους.

Ἡ τοιαύτη γῆϊνη εὐδαιμονία θὰ ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς πίστεως πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τῆς ἠθικῆς, μετὰ λογικοῦ ἐναρέτου βίου καὶ καλῶν πράξεων.

Τὰ μέλη τῆς τοιαύτης ἐταιρείας δὲν ἤθελον ἀρκεσθῆναι μόνον εἰς τὸν διακανονισμὸν τοῦ ἰδίου τῶν βίου κατὰ τοὺς κανόνας τούτους, ἀλλὰ θὰ ἐνόμιζον ἑαυτοὺς ὑποχρεωμένους ἀπορῦβως νὰ ἐλκύωσι πρὸς ἑαυτοὺς ὁμόφροντας, ἐμπνεομένους ὑπὸ τοῦ ἰδεώδους, νὰ ἐνώσωσι πάντας τοὺς καλοὺς καὶ πνευματικῶς ἐνηλίκους εἰς τὴν ἀδελφικὴν ταύτην ἐταιρείαν, νὰ προσπαθήσωσι δὲ τὴν βελτίωσιν τῶν λοιπῶν.

Ἡ Ἀγγλία διὰ τὴν κατανόησιν τοῦ μεγαλείου τῆς ἰδέας ταύτης καὶ διὰ τὴν πραγματοποιήσασιν αὐτῆς προσέφερε τὸ κατ'ἐπιλήροτον ἔδαφος. Ἐνωρὶς ἤδη εἶχον ἀναπτυχθῆναι ἐν αὐτῇ αἱ ἰδέαι τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τοῦ συνεταιρισμοῦ, ἐξ ἄλλου δὲ

παρά τῷ λαῷ δὲν ἔλειπεν ἡ κατανόησις τῆς ἀξίας τῶν διδασκαλιῶν τούτων. Πάντα ταῦτα συνέτεινον ὥστε νὰ κατορθωθῇ ἡ ἴδρσις τῆς ἐλευθεροτεκτονικῆς ἐταιρείας ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχαίας συντεχνίας τῶν κτιστῶν, τῆς ἄλλως ἰδελοφότητος τῶν οἰκοδομῶν καλουμένης, ἥτις ἐσκόπει τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἰδεῶν τούτων.

Οἱ Θεόφιλος *Desanguliers*, *James Anderson*, *Georg. Payne* καὶ *Julius Wren* βοηθούμενοι ὑπὸ μεγάλων ἐπιστημόνων καὶ ἀνδρῶν πρακτικῶν, συνήλθον τῷ 1717 ἐν Λονδίῳ ἵνα θέσωσιν ἐν τῷ ἐλευθεροτεκτονισμῷ τὰς βάσεις ἐνὸς ἔργου, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸ μεγαλεῖον, τὴν ὠραιότητα καὶ τὴν ἰσχὺν ὑπερβάλλει πάντα τὰ λοιπὰ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τὸ ὁποῖον ἐμελλε νὰ ἔχη σπουδαιότητα σημασίαν διὰ τὴν ἀνατροφήν καὶ εὐδαιμονίαν τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἡ σαφήνεια καὶ ἡ σκοπιμότης τοῦ σχεδίου τῶν ἰδρυτῶν τοῦ ἐλευθεροτεκτονικοῦ τάγματος γίνεται κατάδηλος ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ συντάγματος, τοῦ ἔτους 1722 τὸ ὁποῖον πραγματεύεται περὶ τῶν «παλαιῶν καθηγόντων» τῶν ἐλευθέρων τεκτόνων καὶ ἐνθα πλὴν τῶν ἄλλων ἀναφέρεται :

«Ὁ τέκτων ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός του εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ὑπακούῃ εἰς τὸν ἠθικὸν νόμον. Ἐὰν ὀρθῶς κατανοῇ τὴν τέχνην του, δὲν θὰ εἶναι οὔτε ἠλίθιος ἀθεϊστής, οὔτε φαῦλος ἄνευ θρησκείας. Καίτοι δὲ παλαιότερον οἱ τέκτονες ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ πρεσβεύωσι τὴν θρησκείαν τῆς χώρας ἐν ἣ ἔζων, σήμερον ὁμως θεωρεῖται ὀρθότερον νὰ ὑποχρεωθῶσι νὰ πρεσβεύωσι τὴν θρησκείαν ἐκείνην, εἰς τὴν ὁποίαν πάντες οἱ ἄνθρωποι συμφωνοῦσι, νὰ δύναται δὲ ἕκαστος νὰ ἔχη τὰς ἀτομικὰς περὶ πίστεως γνώμας του· αὕτη δὲ εἶναι ἡ ἐξῆς: Ὁ τέκτων πρέπει νὰ εἶναι καλὸς καὶ πιστὸς ἀνὴρ, τίμιος, ἀδιακρίτως θρησκείας, διότι οὕτω ὁ τεκτονισμὸς γίνεται τὸ κέντρον τῆς ἐνώσεως καὶ τὸ μέσον τῆς ἰδρύσεως ἀληθοῦς φιλίας μεταξὺ προσώπων, τὰ ὁποῖα ἄλλως θὰ ἔμενον διαρκῶς ἀπομεμακρυσμένα ἀλλήλων».

«Ὁ τέκτων πρέπει νὰ εἶναι εἰρηκτικὸς ὑπὲρ τοῦ κράτους ἐν τῷ ᾧ οἰκῶν καὶ ἐργάζεται καὶ οὐδέποτε πρέπει νὰ ἀναμιχθῇ εἰς ἐπαναστάσεις ἢ συνωμοσίας κατὰ τῆς εἰρήνης καὶ εὐδαιμονίας τοῦ λαοῦ. Πρέπει εὐχαρίστως νὰ ὑποτάσσεται εἰς πᾶσαν νόμιμον ἀρχήν, εἰς ἐκάστην περίστασιν νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ γενικὸν καλὸν καὶ μετὰ ζήλου νὰ προάγῃ τὸ καλὸν τῆς πατρίδος του».

«Στοὰ εἶναι ὁ τόπος ἐνθα τέκτονες συνέρχονται καὶ ἐργάζονται, ἕκαστος δὲ ἀδελφὸς πρέπει νὰ ἀνήκῃ εἰς μίαν τοιαύτην καὶ νὰ ὑπακούῃ εἰς τοὺς ἰδιαιτέρους κανονισμοὺς αὐτῆς καὶ εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις».

«Τὰ μέλη μιᾶς στοᾶς πρέπει νὰ εἶναι καλοὶ καὶ πιστοὶ ἄνδρες, ἐλεύθεροι, ἐνήλικες καὶ σχετικῶς μορφωμένοι, οὐχὶ δὲ γυναῖκες ἢ ἀνήθικοι».

«Πᾶσα ὑπεροχὴ μεταξὺ τεκτόνων, βασίζεται ἐπὶ τῆς πραγματικῆς ἀξίας καὶ τῶν ἰδιαιτέρων ὑπηρεσιῶν. Δὲν πρέπει ἀδελφὸς τις νὰ λέγῃ ἢ νὰ πράττῃ, ὅτι ἠδύνατο νὰ προσβάλλῃ ἢ διαταράξῃ τὴν ἡσυχίαν στοᾶς τινος, διότι τοῦτο θὰ κατέστρεφε τὴν ὁμόνοιαν ἡμῶν καὶ θὰ ἐματαίου τοὺς ἀγίους ἡμῶν σκοπούς. Ὡς ἐκ τούτου οὐδεμίαν ἰδιωτικὴν ἔρις ἢ πρᾶξις πρέπει νὰ φέρεται εἰς τὴν στοάν, τὸ δὲ ὀλιγότερον ἔριδες περὶ θρησκείας, ἐθνικότητος καὶ πολιτικῆς, διότι ἡμεῖς οἱ

» τέκτορες ἀνήκομεν ἀπλῶς εἰς τὴν ἄνω μνημονευθεῖσαν κοινὴν θρησκείαν, εἰς πάντα
» τὰ ἔθνη καὶ τὰς γλώσσας καὶ κηρυσσόμεθα κατὰ πάσης πολιτικῆς».

«Καλλιεργεῖτε τὴν ἀδελφικὴν ἀγάπην, τὸν θεμέλιον τοῦτον λίθον καὶ δόξαν
» τῆς ἀρχαίας ταύτης ἀδελφότητος καὶ ἀποφεύγετε πᾶσαν ἔριδα, πᾶσαν κακολογίαν
» καὶ συκοφαντίαν· μὴ ἐπιτρέπετε καὶ εἰς τοὺς ἄλλους νὰ συκοφαντῶσιν ἀδελφοί
» τινα, ἀλλὰ ὑπερασπίζεσθε τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ προσφέρατε εἰς αὐτὸν ἰᾶσαν καλ' ἔργον
» ὑπηρεσίαν, ἔφ' ὅσον τοῦτο συμφωνεῖ πρὸς τὴν τιμὴν σας καὶ τὴν εὐτυχίαν σας
» καὶ μὴ περαιτέρω».

Τὰ ἄνω ἐπὶ λέξει ἀποδιδόμενα μέρη ἐκ τῶν ἀρχικῶν, καὶ ἐν τῷ συντάγματι
τῆς μεγάλης στοᾶς τοῦ Λονδίνου ὑπαρχόντων «**παλαιῶν καθήκοντων**» φρονοῦμεν
ὅτι δίδουσιν ἀρκετὴν ἐξήγησιν περὶ τῆς οὐσίας τοῦ τεκτονισμοῦ ὡς πρὸς τὴν θρη-
σκείαν, τὴν πολιτείαν καὶ τὴν πολιτικὴν. Πόσον ἐσκεμμένως καὶ μετὰ ποίου βαθμοῦ
προβλέψεως κατορθώσθη τὸ σχέδιον διὰ τὸ νέον τοῦτο πανεπιστήμιον τῆς ἠθικῆς,
τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον, ἐμφαίνει καλλίτερον ὅτι καὶ σήμερον
μετὰ πάροδον ἑκατονταετηρίδων ἢ ἰδρῶσις ἐλευθεροτεκτονικῶν στοῶν γίνεται κατὰ
τὰ παλαιὰ ταῦτα καθήκοντα.

Εἰς τὰ παλαιὰ ταῦτα καθήκοντα ἔγκειται ὁ γνώμων διὰ τὴν σχέσιν τοῦ τεκτο-
νισμοῦ εἰς τὰ πολιτειακὰ, πολιτικὰ καὶ θρησκευτικὰ ζητήματα. Οἱ θεμελιώδεις νόμοι
τοῦ ἐλληνικοῦ τεκτονισμοῦ ἠκολούθησαν τὰ παλαιὰ ταῦτα καθήκοντα. Πᾶσα ἀνάμι-
ξις μετὸ πολιτικῶν κομμάτων ἀπαγορεύεται τῇ στοᾷ. Βεβαίως, εἰς ἕκαστον τέκτονα
ὡς ἄτομον, ὅπως καὶ εἰς ἕκαστον τῶν λοιπῶν πολιτῶν ἐπιτρέπεται καὶ συνιστᾶται
νὰ συντελῇ ὥστε ἡ εὐδαιμονία τῆς πατρίδος του νὰ προάγεται, νὰ φροντιζῇ δὲ περὶ
τῆς ἰσοπολιτείας ὅλων τῶν ἀνθρώπων, ἀνεξαιρέτως θρησκείας καὶ ἐθνι-
κότητος.

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ διὰ τὰς περὶ θρησκευτικῶν ζητημάτων συζητήσεις.
Ἐκαστος σκεπτόμενος ἄνθρωπος, θέτει πάντοτε πρὸ ἑαυτοῦ τὰ δύο ἐρωτήματα:
«τί πρέπει νὰ πράττω» «καὶ τί νὰ πιστεύω». Διὰ τῆς σαφοῦς καὶ τῆς εὐσυνειδήτου
ἀπαντήσεως εἰς τὰ ἐρωτήματα ταῦτα καθορίζεται ἡ περὶ τοῦ θεοῦ, τοῦ κόσμου, καὶ
τῆς ζωῆς δοξασία ἐκάστου. Ἡ ἀπάντησις εἰς ταῦτα δὲν εἶνε δύσκολος: πράττει τὸ
καλὸν κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ἠθικῆς καὶ ἔσο πάντοτε ἐμπεποτισμένος ὑπὸ τῆς ἰδέας
περὶ τοῦ θεοῦ καὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς. Οὐδὲν πλέον ἀπαιτεῖ ὁ ἐλευθερο-
τεκτονισμὸς παρ' ἐκάστου ἀδελφοῦ. Δὲν ἐνδιαφέρει τὸν τεκτονισμὸν διὰ ποίων
δογμάτων καὶ ἐκκλησιαστικῶν λειτουργιῶν καθίσταται βαθυτέρα ἢ λατρεία τοῦ θεοῦ
εἰς τὰς διαφόρους θρησκείας, ὥστε πᾶσα συζήτησις περὶ αὐτῶν δὲν ἔχει τὴν
θέσιν τῆς ἐν τῇ στοᾷ. Εἰς ἕκαστον ἐπαφίενται αἱ περὶ θρησκείας δοξασίαι του, τοῦτο
μόνον ἀπαιτεῖται, ἡ λατρεία τῆς θρησκείας τοῦ ἀνθρωπισμοῦ.

Ἡ στοὰ δὲν εἶνε λοιπὸν ὁ τόπος ἐνθα δύνανται νὰ γίνωνται συζητήσεις περὶ
θρησκείας καὶ πολιτικῆς. Ὁ ἐλευθεροτεκτονισμὸς ἔχων προόδομον τὸν ἰδεαλισμὸν
ζητεῖ νὰ ἐξυψώσῃ τὰς καρδίας τῶν ἀδελφῶν, νὰ καταστήσῃ αὐτὰς εὐαισθητοὺς διὰ
τὴν ἰδεώδη εἰκόνα τοῦ ἀληθοῦς ἀνθρωπισμοῦ, νὰ θεομάνῃ αὐτὰς καὶ νὰ ὀξύνῃ τὴν
ἀντίληψιν τῶν ἀδελφῶν ὥστε οὗτοι πάντοτε νὰ ἔχωσιν ἐπ' ὄψει των τὸν σκοπὸν τοῦ

τεκτονισμοῦ καὶ νὰ συζητῶσι νὰ ἀνεύρωσι πρακτικὴν ὁδὸν πρὸς πραγματοποίησιν αὐτοῦ.

Ἡστοὰ εἶναι σχολεῖον ἠθικῆς καὶ ὁ ἐλευθεροτεκτονισμὸς ἐν συνόλῳ ἐταιρεία ἣτις ἐπιζητεῖ διὰ τῆς ἠθικῆς νὰ διαδόσῃ τὸν ἀληθῆ ἀνθρωπισμὸν καὶ νὰ καταστήσῃ τοῦτον κυρίαρχον ἐπὶ τῆς γῆς. Ὁ ἐλευθεροτεκτονισμὸς εἶναι παγκόσμιος ἔνωσις, χωρὶς ὅμως νὰ θελήσῃ ποτε νὰ προσβάλλῃ τὸν ἐθνισμὸν εἰς τὰς ἰδίας του ιδιότητας. Ὡς δὲν ἐπιθυμεῖ τὴν νίκην μιᾶς θρησκείας, ἐνὸς πολιτεύματος, οὕτω δὲν ἀναμιγνύεται εἰς προπαγάνδας περὶ ἐθνικῆς ἀφομοιώσεως. Διότι οὗτος ἀναγνωρίζει καὶ τιμᾷ ἐν τῇ πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπῃ, τὴν πηγὴν ἀρετῶν αἰτινες δίδουσι εἰς ἕκαστον λαὸν τὸ θάρρος καὶ τὴν δύναμιν νὰ μὴ φοβῆται θυσίας διὰ τὴν υπεράσπισιν τῆς ἀνεξαρτησίας του. Μόνον πιστὸν τέκνον τῆς πατρίδος δύναται νὰ συνεισφέρει εἰς τὴν στερέωσιν τῆς τεκτονικῆς ἀλύσου· ὁ ἄπατρις χαλαρώνει αὐτὴν ὅ,τι δῆποτε ἂν λέγῃ περὶ καθολικοῦ παγκοσμίου κράτους καὶ ὅσαδήποτε ἰδεώδη σχέδια καὶ ἂν ἀναπτύσῃ διὰ τὴν εὐδαιμονίαν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἀλλὰ καὶ ἡ βαθυτέρα πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπη δὲν ἀποκλείει τὴν ἐν τῇ ἠθικῇ ἀδελφοποίησιν τῶν ἀνθρώπων ὥστε ὁ ἐλευθεροτεκτονισμὸς πρέπει νὰ θεωρῆ ὡς ἔργον του διὰ τῶν παγκοσμίων σχέσεων καὶ συνθέσεων νὰ ἰδρῶσῃ παγκόσμιον ἔνωσιν στηριζομένην ἐπὶ τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης, τῆς ἀγαθοεργίας καὶ τῆς ἀνοχῆς.

Ὁ ἐλευθεροτεκτονισμὸς εἶναι ἐμπεποτισμένος ὑπὸ τῆς σημασίας τοῦ σκοποῦ του, ὅστις συνοψίζεται εἰς τὸν σχηματισμὸν ἰδεώδους παγκοσμίου κράτους κυβερνωμένου ὑπὸ τῆς ἀνθρωπιστικῆς ιδέας, δὲν νομίζει δὲ ὅτι ἀκολουθεῖ οὕτω σκεπτόμενος φανταστικὴν τινα ὀπτασίαν, τοῦναντίον μάλιστα πιστεύει ἀκραδάντως ὅτι θὰ ἔλθῃ ἡ ἡμέρα τῆς ἀδελφοποιήσεως τῆς ἀνθρωπότητος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς ἠθικῆς, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀγάπης. Ἀλλ' ὁ ἐλευθεροτεκτονισμὸς ἀπέχει ἐπίσης πολὺ τοῦ νὰ νομίζῃ ὅτι πᾶν τὸ ὁποῖον ἔχει πρὸ ὀφθαλμῶν πρὸς πραγμάτων τῆς ιδέας ταύτης ἢ ἐὰν ὅ,τι ἐσκέφθη πρὸς τοῦτο ἢ πᾶν ὅτι συντελεσθῆ, ὅτι τοῦτο αὐτὸς μόνος ἐσκέφθη ἢ ὅτι αὐτὸς μόνος διὰ τῆς ἐργασίας του καὶ τῆς ἐπιρροῆς του κατώρθωσε τὰ μέχρι τοῦδε ἐπιτελεσθέντα. Ἐν μόνον ἐπιθυμεῖ νὰ τῷ ἀναγνωρισθῇ ὅτι πᾶσαι αἱ ἐκ τῆς ἀνθρωπιστικῆς ιδέας ἐκπορευθεῖσαι ὠφέλειαί τοῦ ἀνθρωπίνου πολιτισμοῦ ριζοῦνται εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ τεκτονισμοῦ καὶ ὅτι οἱ ἄνδρες ἐκείνοι οἵτινες εἰργάσθησαν, ἐπολέμησαν, ἔπαθον διὰ τὴν πρόοδον τῆς ἀνθρωπότητος ὑπὸ τὴν ἀνθρωπιστικὴν αὐτῆς ἐννοίαν, εἶναι ὀπαδοὶ τοῦ πνεύματός του.

Τὶ ὁ τεκτονισμὸς εἶναι καὶ τί θέλει καὶ διὰ ποίων μέσων πρέπει νὰ μετατρέψῃ τὰς προθέσεις των εἰς ἔργα προσεπαθήσαμεν διὰ τῶν ἀνωτέρω νὰ ἐξεικονίσωμεν. Εἰς δύο λέξεις: Ἡ ἐξύψωσις καὶ βελτίωσις τοῦ ἀνθρώπου ὡς ἀτόμου καὶ ὡς μέλους τῆς κοινωνίας. Ἐν τούτοις μοι φαίνεται οὐχὶ ὀρθόν, ἐὰν ὁ τέκτων δὲν θέλει νὰ ἐξωτερικεύῃ τὰς περὶ τοῦ τεκτονισμοῦ γνώσεις του εἰς τοὺς βεβήλους, διότι τοῦτο ἀναμφισβητήτως εἶναι ἀντίθετον πρὸς τὸν προαναφερθέντα σκοπὸν αὐτοῦ, τοῦ νὰ μύηση πάντα ἄξιον καὶ οὕτω νὰ περιλάβῃ ὁλόκληρον τὴν γῆν.

Εἶναι ἀληθές ὅτι ὁ τεκτονισμὸς εἶναι πλήρης συμβόλων καὶ ἀλληγοριῶν, ὥστε γεννᾶται τὸ ἐρώτημα ἐὰν δὲν ἦτο προτιμώτερον νὰ γίνῃ οἰκονομία τις περὶ ταῦτα. Αἱ συμβολικαὶ ὅμως αὐταὶ εἰκόνες αἱ λέξεις καὶ τὰ σημεῖα δὲν πρέπει νὰ θεωρῶνται

ὡς μυστικὰ ὑπὸ τὴν κοινὴν σημασίαν τῆς λέξεως, διότι ἐγεννήθησαν μόνον ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ συνδέσῃ εἰς σύμβολόν τι, ὠρισμένας σκέψεις καὶ ἐννοίας. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου κατορθοῦναι ὥστε δι' ἑνὸς βλέμματος ἐπὶ τῆς συμβολικῆς ταύτης εἰκόνας νὰ ἐπιτελεσθῇ ἡ κατανόησις ὠρισμένης ἐννοίας, πρὸς κατανόησιν τῆς ὁποίας ἐν ἐναντία περιπτώσει θὰ ἦτο ἀναγκαία σειρά σκέψεων. Ἡ διδακτικὴ αὕτη τοῦ τεκτονισμοῦ μέθοδος ὁμοιάζει πρὸς τὰς θρησκευτικὰς λειτουργίας, αἵτινες ἐπίσης μεταχειρίζονται τοιαῦτα σύμβολα καὶ εἰκόνας πρὸς εὐκολωτέραν κατανόησιν τῶν ἰδεῶν τῆς. Ὡς ἡ ἐκκλησία δὲν ἐφαντάσθη ποτὲ νὰ κάμῃ μυστικὰ ἐκ τῶν ἀλληγορικῶν αὐτῆς εἰκόνων, οὕτω καὶ ὁ τεκτονισμὸς. Ἐκαστος π. χ. δύναται νὰ μάθῃ δι' ὑπὸ τὸ ὄνομα «Μέγας Ἀρχιτέκτων τοῦ σύμπαντος» ἐννοοῦμεν τὸν Θεόν, διὸ ἡ βίβλος χρησιμεύει ὡς σύμβολον τῆς εὐσεβείας, τὸ γωνιάμετρον καὶ ὁ διαβήτης ἐμφαίνει τὴν εὐσυνειδησίαν καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον. Ἐξ ἄλλου ὁ ἐλευθεροτεκτονισμὸς ὡς ἀλληγορικὴ οἰκοδομητικὴ τέχνη, μνήμων τῆς καταγωγῆς του, παρέλαβε τὰ σύμβολα ταῦτα ἐξ αὐτῆς. Οὕτω δὲ ἐπιζητεῖ οὗτος νὰ πλησιάσῃ τὰς ἰδεώδεις του σκέψεις πρὸς τὴν εἰκόνα συμβολικοῦ ναοῦ στηριζομένου ἐπὶ τριῶν κόνων τῆς σοφίας ὡς φάρου τῆς ἐπιστήμης, ἧτις ἀποδιώκει τοὺς δαίμονας τῆς ἀμαθείας καὶ δυσειδαιμονίας καὶ τῶν προλήψεων τῆς ἰσχύος, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐκφράζεται ἡ ἰδέα τῆς ἠθικῆς, καὶ τοῦ κάλλους, τοῦ ὁποίου ἡ λάμψις ἀπομακρύνει τὴν θλιβερότητα τῆς ὑλιστικῆς ὄψεως τοῦ κόσμου καὶ ἀνοίγει τὴν θύραν εἰς τὴν ἀλήθειαν.

Τὸ τάγμα ἡμῶν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης θεωρούμενον εἶναι μαγνήτης πλήρους μυστηρίου, ὅστις πᾶσαν διὰ τὰ ἰδεώδη τῆς ἀνθρωπότητος εὐαίσθητον φύσιν ἐλκύει καὶ δὲν ἐγκαταλείπει πλέον. Οὗτινος δὲ τὸ πνεῦμα δὲν αἰσθάνεται τὴν τοιαύτην ἄποψιν, ἡ ψυχὴ αὐτοῦ δὲν σκιρτᾷ ἐκ τῆς τοιαύτης ἐντυπίσεως, οὗτος οὐδέποτε θὰ κατανόησιν τὸν ἀληθῆ ἐλευθεροτεκτονισμὸν καὶ οὐδέποτε θὰ γείνη ἀληθῆς τέκτων.

Ἐπισκοποῦντες τ' ἀνωτέρω ἐπανερχόμεθα πάλιν εἰς τὴν ἀπάντησιν τοῦ Λέσσιγκ : ὁ τεκτονισμὸς ὑπῆρξε πάντοτε. Δυνάμεθα δὲ νὰ προσθέσωμεν μετὰ τῆς αὐτῆς βεβαιότητος καὶ διὸ οὐδέποτε θὰ ἐκλείψῃ ἐκ τῆς γῆς. Ἐὰν ἦτο ἴσως δυνατόν νὰ σκεφθῆ τις, διὸ δυνάμεις τις θὰ κατώρθου νὰ καταπνίξῃ τὸν τεκτονισμὸν, ὥστε νὰ φαίνεται οὗτος ὡς ἐκλιπὼν, ἐν τούτοις οὗτος περιγελῶν τοὺς διώκτας του θὰ ἀνωρθοῦτο ἐκ νέου καὶ θὰ ἤρχιζε τὸ ἔργον του μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζήλου καὶ ἐπιτυχίας ὡς σήμερον.

Τὸ πνεῦμα δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐξαφανισθῇ καὶ ἡ τεκτ. ἰδέα νὰ φυλακισθῇ. Θὰ ζῇ αὕτη πάντοτε, θὰ κραταιοῦται δὲ ἐφ' ὅσον οἱ ἀδ. ἀδ. θὰ παραμένωσι πιστοὶ εἰς αὐτὴν καὶ θὰ εὐρίσκωνται εἰς συνεχῆ ἐπαφὴν πρὸς τὴν ἄνευ προλήψεων σκέψιν, τὴν ἠθικὴν καὶ τὴν ἀγαθοῦργειαν.

Ἡ στοὰ δὲν πρέπει βεβαίως νὰ ἀποκλείῃ τὴν ἐγκάρδιον συναναστροφὴν καὶ τὴν ἀπόλαυσιν, διότι ταῦτα συνδέουσι στενότερον τοὺς ἀδελφοὺς, οὐδέποτε ὅμως πρέπει νὰ χρησιμεύσῃ ὡς μέσον διὰ τοιαύτας ἀπολαύσεις καὶ νὰ καταπέσῃ εἰς τὴν σημασίαν τῶν κοινῶν λεσχῶν, διότι τοῦτο θὰ εὐρίσκειται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὴν σοβαρότητα καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν, αἵτινες πρέπει νὰ κυριαρχῶσιν ἐν τῇ στοᾷ καὶ ὑπὸ τῶν ὁποίων ἕκαστος ἀδελφὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ ναοῦ πρέπει νὰ ἐμφορῆται.

Ὁ τέκτων εἶναι καὶ μένει ἐργάτης, πάντοτε ἐνθουσιάζων ὅτι οὐδέποτε γίνεται τέλειος καὶ ἡ ὑποβολή καὶ ἡ ἐμπνευσις τῶν σοφῶν ἰδεῶν τὰς ὁποίας δύναται ἡ στοὰ τὰ προσφέρει, δὲν χάνονται, ἐφ' ὅσον οὗτος ἐξασκεῖ τὴν τέχνην του. Ὁ τέκτων ἀσκεῖ ἐπάγγελμα τὸ ὁποῖον εὐσυνειδήτως ἐξασκούμενον καὶ αὐτὸν εὐχαριστεῖ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους φέρει ὠφέλειαν.

Κ. Κ. ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ὑπὸ ἐδ.: Γ. ΣΤΡΑΤΗΓΗ

ΣΤΟ ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟ

1.

Ὡ πνεῦμα τοῦ Τεκτονισμοῦ μεγάλο
Ἀθάνατο ὑψηλὸ σὰν τὸ Θεό,
Πρωτόπλαστο παιδί του, θὰ σὲ ψάλλω
Μέσ' τῆς καρδιάς μου τὸ χρυσὸ ναό.

Πατρίδα σου εἶνε τοῦρανοῦ τὰστέρια
Κι' ὁ ἥλιος εἶνε ὁ πρῶτος Σου ἀδελφός,
Παλάτια σου τὰ ζαφειρένια αἰθέρια
Καὶ θρόνος Σου τάνέσπερο τὸ φῶς.

Ἀγάπη ἦταν τὸ πρῶτο τῶνειρό Σου
Καὶ στοὺς ἀρμονικούς Σου τοὺς ναοὺς
Εἶχες ἐλπίδα γύρο στὸ πλευρό Σου
Νὰ ἰδῆς ἀδελφωμένους τοὺς λαοὺς.

Μὰ τῶνειρό Σου ἐξήλεψε ἕνα βράδυ
Καὶ στῆς Ἑδέμ Σου τὴν οὐράνια γῆ
Μπῆκε κρυφὰ γλυστρώντας στὸ σκοτάδι
Ὁ φθόνος κ' ἡ ἀδελφή του ἡ ἀρπαγή.

Καὶ τώρα πάντα τρέφεις τὴν ἐλπίδα
Καὶ πόθον ἕνα ἔχεις φωτεινὸ
Στὴν πρώτη νὰ μᾶς φέρῃς τὴν πατρίδα
Στὸ μάγο τῆς Ἀγάπης οὐρανό.

Κέμεῖς, παιδιὰ πιστὰ Σου κένωμένα
στὸν ὄρκο Σου, Πατέρα, τὸν κρυφό,
Ἐνα παλμὸ καὶ πόθον ἔχουμε ἕνα,
Ὅλο τὸν κόσμον νᾶχουμε ἀδελφό.

Ὡ πνεῦμα τοῦ Τεκτονισμοῦ μεγάλο
Ἀθάνατο, ὑψηλὸ σὰν τὸ Θεό
Πρωτόπλαστο παιδί Σου, θὰ Σὲ ψάλλω
Μέσ' στῆς καρδιάς μου τὸ χρυσὸ ναό.

Η ΣΧΕΣΙΣ ΤΗΣ ΙΔΕΑΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΕΝ ΤΩ ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΩ:

(ὕπο ἀδ.· φὸν Ράινχαρτ. Δελτ. τῆς Μεγ. Στ.· Βαῦροῦτ Νο 12)

1. Πᾶσα γένεσις ἔχει μυστηριώδη τινὰ ἀρχικὴν αἰτίαν. Ἐὰν ὀνομάζωμεν αὐτὴν πρῶτην δύναμιν, ἀνώτατον λογικὸν ἢ Θεὸν—ἕκαστον ὄνομα ἐμπεριέχει μυστικὸν τι.
2. Ἐν αὐτῷ τῷ ἀνθρώπῳ—ἐνυπάρχει ἡ τάσις τῆς ἐρευνήσεως μυστικῶν.
Ἄνευ τῆς τάσεως ταύτης δὲν εἶνε κατανοητὴ πρόοδος τῆς ἀνθρωπότητος.
3. Ὁ ἄνθρωπος ἔχει νοῦν καὶ λογικόν.
Ἐν τῷ νῷ πρέπει νὰ ἀναζητῆ τὰς πηγὰς τῆς ἡ μᾶλλον εἰς τὸ θετικὸν στρεφόμενῃ φρόνησις, ἐν τῷ λογικῷ μᾶλλον ἢ εἰς τὸ ἰδεῶδες τείνουσα σοφία.
4. Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔχει μόνον νοῦν καὶ λογικόν, ἀλλὰ καὶ αἴσθημα καὶ φαντασίαν.
Τὰ δύο τελευταῖα ταῦτα εἶνε ἀρχαιότερα τῶν πρώτων.
Τὸ αἴσθημα εὐρίσκει τὸ κέντρον συνήθως—καίτοι οὐχὶ πάντοτε—ἀσφαλέστερον ἢ ὁ νοῦς.
Ἄνευ αἰσθήματος καὶ φαντασίας ἡ ἀνθρωπίνη ζωὴ θὰ ἦτο ἄχαρις, ψυχρά, ἔρημος καὶ ἄνευ παρηγορίας.
5. Αἴσθημα καὶ φαντασία ἐγκρύπτουσι προβλέψεις.
6. Διὰ τοῦ αἰσθήματος μᾶλλον ἢ διὰ τῆς γνώσεως ἐρχόμεθα εἰς σχέσεις πρὸς ἀνωτέραν τινὰ δύναμιν.
Φανταζόμεθα αὐτὴν ἐν τῇ αἰωνίᾳ αὐτῆς ἐνεργείᾳ. Φανταζόμεθα αὐτὴν ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ καρδίᾳ. Τὴν ἀνωτέραν ταύτην δύναμιν ὀνομάζωμεν Θεόν.
7. Ἡ λατρεία τῆς ἰδέας περὶ τοῦ Θεοῦ εἶνε ἀντικείμενον τῶν αἰσθημάτων ἐκάστου. Ἡ ἀναγραφὴ κανόνων καὶ παραγγελμάτων πρὸς τοῦτο ἐπέφερον, ἐφ' ὅσον φθάνει ἡ ἀνθρωπίνη ἱστορία, μίση καὶ ἔχθρας, ἐγκλημα ἐναντίον πνευματικῶς ὑπερτερούντων ἀνθρώπων, αἱματηροτάτους πολέμους μεταξὺ ὀλοκλήρων λαῶν καί, ὅ,τι εἶνε τὸ χειρίστον, διχονοίας μεταξὺ οἰκογενειῶν καὶ λαϊκῶν τάξεων, αἰτινες ἄλλως διὰ τῆς κοινῆς γλώσσης καὶ ἡθῶν θὰ ἔμενον στενῶς συνδεδεμέναι πρὸς ἀλλήλας. Τοιαύτη διχόνοια δύναται νὰ γείνη ἐπικίνδυνος εἰς ἓν ἔθνος καὶ ὅσον ἀφορᾷ αὐτὴν τὴν ὑπαρξίν του.
8. Ἡ καλλιέργεια τῆς περὶ τοῦ Θεοῦ ἰδέας δύναται νὰ βλαστήσῃ καὶ ἀναπτυχθῆ μόνον ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ.
9. Ὁ τεκτονισμὸς συνάγει ἐκ τῶν ἀνωτέρω τὴν ὑποχρέωσιν τῆς τελείας ἀνεκτικότητος ἐκάστης ἀνυποκρίτου θρησκευτικῆς πεποιθήσεως. Θρησκεία τις ἥτις μόνη καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον εὐτυχῆ δὲν ὑπάρχει διὰ τὸν τέκτονα.
10. Ὁ τεκτονισμὸς δὲν θεωρεῖ τὴν καλλιέργειαν τῆς περὶ τοῦ Θεοῦ ἰδέας ὡς τὸν ἰδιαιτέρον αὐτοῦ σκοπὸν.
11. Τὸν κύριον αὐτοῦ σκοπὸν ζητεῖ ἐν τῇ καλλιέργειᾳ τῆς ἀνθρωπιστικῆς ἰδέας. Ἐπειδὴ δὲ ἀμφοτέραι αἱ ἰδέαι ἐφάπτονται, εὐρίσκομεν ἐν τῷ τάγματι ἡμῶν καὶ

«ἀναζητητὰς τοῦ Θεοῦ» οἱ ὅποιοι τὸν κύκλον τοῦ διαβήτου, τὸν ὅποιον εὐρύνομεν θεωροῦσιν ὡς εὐχάριστον τόπον δι' ἑλευθέραν ἔρευναν.

Τὸ καθαρὸν θρησκευτικὸν αἴσθημα ἑκάστου δὲν ἀπακλείεται ἐν τῷ τεκτονισμῷ

12. Ὡς λατρείαν τοῦ Θεοῦ ἀναγνωρίζει ὁ τεκτονισμὸς πᾶσαν ἐργασίαν πρὸς τὸν ἑξευγενισμὸν ἑκάστου καὶ τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας.

13. Ἡ ἐργασία αὕτη εἶναι διττή· ἐσωτερικὴ καὶ ἐξωτερικὴ ἐργασία. Ἐσωτερικὴ διὰ τῆς ἀνατροφῆς ἑαυτῶν καὶ τοῦ γνῶθι σαυτόν, ἐξωτερικὴ διὰ τῆς συμβολῆς πρὸς ἐπίλυσιν κοινωνικῶν ζητημάτων. Ὁ ἐξωτερικὸς κόσμος ἀπαιτεῖ αὐτοθυσίαν. «Ἡ μετὰ κατανύξεως λατεία εἶναι εὐκολώτερα τῆς καλῆς πράξεως (Lessing).

14. Ἐκάστη περίοδος τοῦ ἀνθρωπίνου πολιτισμοῦ ἔδειξε τὰς ἰδίας τῆς γνώμας περὶ τοῦ κόσμου. Καὶ τὸ μέλλον θὰ ἐπιδείξῃ νέας τοιαύτας.

15. Ἐν τῷ ἐλευθεροτεκτονισμῷ ἐνυπάρχει ἡ ἰδέα περὶ τῆς αἰωνιότητος, αὕτη εἶναι ἢ οὐδέποτε ἀποκἀμνουσα ἐνασχόλησις μετὰ τῆς ἀνθρωπιστικῆς ἰδέας.

Εἰς τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν τῆς περὶ τοῦ Θεοῦ ἰδέας ἀντιτίθεται τὸ ἀνυπέροβλητον ὑπὸ τοῦ πεπεραιωμένου τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος προκαλούμενον «Ignoramus Ignorabimus» (ἀγνοοῦμεν—θὰ ἀγνοοῦμεν).

16. Ἡ ἔννοια περὶ τοῦ Θεοῦ ἐνυπάρχει ἐν τῷ ἀνθρώπῳ σαφηνιζομένη ὑπὸ τῶν θείων δώρων τοῦ νοῦ, τοῦ λογικοῦ, τοῦ αἰσθήματος καὶ τῆς φαντασίας.

17. Ἐκτὸς τῶν δώρων τούτων ἐνυπάρχει εἰσέτι εἰς τὸ ἀνθρώπινον ὄν καὶ τὸ σπέρμα τῆς ἀναπτύξεως τῆς συνειδήσεως. Ὁ εὐσυνείδητος λεπτύνει τὴν συνείδησιν αὐτοῦ, ὁ ἀσυνείδητος σκοτίζει αὐτήν. Ἡ ἐκλέπτυνσις αὐτῆς ἀνήκει εἰς τὴν ἐλευθεροτεκτονικὴν ἐσωτερικὴν ἐργασίαν. Εἰς αὐτὴν ὀφείλει ὁ ἄνθρωπος τὴν διάκρισιν τοῦ δικαίου καὶ ἀδίκου, ἀληθοῦς καὶ ψευδοῦς, τῷ φαίνεσθαι καὶ εἶναι. Δικαίως ὡς ἐκ τούτου λέγουσιν ὅτι ἡ συνείδησις εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἡμῶν.

18. Τὸ ἀνώτατον καθῆκον τοῦ τέκτονος θὰ εἶναι πάντοτε νὰ ἐπωφεληθῇ τοῦ χρόνου, κατὰ τὸν ὅποιον εὐρίσκεται ἐν τῇ οἰκογενείᾳ, τῷ ἔθνει καὶ τῇ θρησκείᾳ πρὸς ἰδίαν αὐτοῦ καὶ τῶν συμπολιτῶν του μεγαλειέραν ἀνάπτυξιν.

19. Θὰ ὑπηρετήσωμεν μετὰ μεγαλειέτερας ἐπιτυχίας τὴν συνεννόησιν, τὴν ἀρμονίαν ἐν τῷ κύκλῳ ἡμῶν, ὅσω περισσότερον στρέψωμεν τὰς προσπάθειάς ἡμῶν εἰς πᾶν ὅ,τι προάγει τὴν ἀνθρωπιστικὴν ἰδέαν καὶ ἀφήσωμεν ἕκαστον νὰ ἔχη τὰ περὶ τοῦ Θεοῦ ἰδέας του συμφῶνως πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν, μόρφωσιν, αἴσθημα, εὐαισθησίαν καὶ πείραν αὐτοῦ.

20. Ὡς ὁ ἀληθὴς ἄνθρωπος δύναται νὰ ἀναγνωρίσῃ ὡς ὠραῖον μόνον τοῦτο τὸ ὅποιον αὐτὸς ὁ ἴδιος αἰσθάνεται ὡς ὠραῖον, οὕτω δύναται μόνον ἢ θρησκεία ἐκείνη νὰ δείξῃ καρπὸς δι' αὐτόν, ἥτις ἔχει τὰ θεμέλια αὐτῆς ἐν τῇ ἰδίᾳ του σκέψει καὶ τῷ ἰδίῳ αἰσθήματι. Οὐδεμίαν ἑτέραν, ὡς ὁ Σχίλλερ λέγει, θρησκείαν ἀναγνωρίζω ἢ τὴν ἐμήν. Ἡ ἀποβολὴ ὅμως τῆς περὶ τοῦ Θεοῦ ἰδέας ἐκ τῶν ἐλευθεροτεκτονικῶν στοῶν οὐδὲν ἕτερον σημαίνει ἢ τὴν ἀφαίρεσιν ἐκ τοῦ τεκτονικοῦ σώματος τοῦ μεγίστου μέρους τῆς θερμότητος αὐτοῦ.

(Μετάφρ. Κ. Κυριαζοπούλου)

Η ΣΤΟΑ "ΑΙ ΕΝΝΕΑ ΑΔΕΛΦΑΙ,, ΚΑΙ Η ΜΥΗΣΙΣ ΤΟΥ ΒΟΛΤΑΙΡΟΥ

Μεταξὺ τῶν σπουδαιότερων τεκτονικῶν Στοῶν, ἴσως δὲ καὶ ἡ σπουδαιότερα, ἐκ τῶν ὑπαγομένων ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Μεγάλης Ἀνατολῆς τῆς Γαλλίας, τόσον διὰ τὰς ἐργασίας αὐτῆς ὅσον καὶ διὰ τὰ ὑψηλὰ καὶ διακεκριμμένα πρόσωπα αὐτῆς ἐν αὐτῇ εἶδον τὸ τεκτονικὸν φῶς, εἶνε ἀναμφισβητήτως ἡ Στ.: Στ.: «Αἱ Ἐννέα Ἀδελφαί» οὕτως ἀποκληθεῖσα εἰς τιμὴν τῶν ἐννέα Μουσῶν.

Ἡ Στοὰ αὕτη ὑπῆρξεν ὡσαύτως εἰς τῶν σημαντικωτέρων παραγόντων τῆς μεγάλης Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως, εἰς ἣν πλείστα ὅσα μέλη αὐτῆς ἔλαβον ἐνεργὸν μέρος.

Ἡ ὑπὸ τὴν ἐπίκλησιν τῶν Ἐννέα Ἀδελφῶν Στοὰ ἰδρύθη τῷ 1776, κατὰ τὴν ἐποχὴν τουτέστιν ἐκείνην ἣτις δικαίως ἀπεκλήθη ὁ χρυσοῦς αἰὼν τοῦ Γαλλικοῦ τεκτονισμοῦ, τρία ὄλα ἔτη μετὰ τὴν ἰδρυσιν τῆς Μεγάλης Ἀνατολῆς τῆς Γαλλίας, ἣτις ὡς γνωστὸν ὠνομάσθη οὕτω κατὰ τὸ 1773, συνεπέμει σχίσματος ἐπισυμβάντος εἰς τοὺς κόλπους τῆς πρώτης γαλλικῆς τεκτονικῆς δυνάμεως, τῆς Μεγάλης Στοᾶς τῆς ἰδρυθείσης ἐν ἔτει 1736.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἡ Μεγάλη Ἀνατολή τῆς Γαλλίας εἶχε ὑπὸ τὴν αἰγίδα αὐτῆς 198 Στοάς, ἐξ ὧν 35 ἐν Παρισίοις. Ἐκ τῶν 198 τούτων Στοῶν ἐργάζονται ἔτι καὶ νῦν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Τεκτονικῆς ταύτης δυνάμεως, ἡ Στ.: *Les Frères unis inséparables* (1775) ἐν Ἀν.: Παρισίων, ἡ Στ.: *Anglaise* (1732), ἡ Στ.: *Les Françaises et les neuf soeurs Réunies* (1740) ἐν Ἀν.: Βορδῶ, ἡ Στ.: *Thémis*. (1772) ἐν Ἀν.: Caen, ἡ Στ.: *Le Parfait Silence* (1762) ἐν Ἀν.: Λυὼν, ἡ Στ.: *Parfaite Sincérité* (1767) ἐν Ἀν.: Μασσαλίας ἡ Στ.: *L' Union Parfaite* (1752) ἐν Ἀν.: La Rochelle, ἡ Στ.: *La Parfaite union* (1762) ἐν Ἀν.: Rodez, ἡ Στ.: *L' Egalité Régénérée* (1764) ἐν Ἀν.: St Jean d'. Angely, ἡ Στ.: *Les Coeurs Réunis* (1774) ἐν Ἀν.: Τουλούζης.

Μεταξὺ τῶν ἐπισήμων προσώπων αὐτῆς ἐμνήθησαν ἐν τῇ Στ.: τῶν Ἐννέα Ἀδελφῶν, ἀρκούμεθα ν' ἀναφέρωμεν τὸν μέγαν Ἀστρονόμον *Lalande*, τὸν Βενιαμὴν Φραγκλῖνον, τὸν μέγαν φιλόσοφον *Dupaty*, τὸν διάσημον Ἀμερικανὸν Ναύαρχον *Paul Jones*, τὸν συνήγορον τοῦ ἀτυχοῦς Βασιλέως Λουδοβίκου 16ου *Romain de Sèze*, τὸν *Condorcet*, τὸν *Cabanis*, τὸν *Lacépède*, τὸν *Delille*, τὸν *Florian* τὸν *Jeyés*, τὸν Κάμιλλον *Desmoulins*, τὸν *Danton*, πλῆθος ἰερωμένων, καὶ τέλος τὸν μέγαν Βολταῖρον οὗτινος τὴν μύησιν ἐν τῇ Στοᾷ ταύτῃ θέλομεν κατωτέρω διηγηθῆ.

Εἰς τὴν Στοὰν τῶν Ἐννέα Ἀδελφῶν καὶ δὴ κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τῆς δράσεως αὐτῆς, δέον ν' ἀποδοθῇ ἡ ἐν ἔτει 1780 ἰδρυσίς τῆς Ἐταιρείας τοῦ Ἀπόλλωνος, ἣτις κληθεῖσα βραδύτερον Μουσεῖον τῶν Παρισίων, ἔθεσε τὰς βάσεις τῶν σημερινῶν ὀργανισμῶν τῆς ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως ἐν Γαλλίᾳ.

᾽Οσαύτως ἐν τῇ Στοᾷ ταύτῃ ἐμελετήθη τὸ ζήτημα τῆς μεταρρυθμίσεως τῶν ποινικῶν νόμων τῆς Γαλλίας, ἧτις κατορθώθη κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ 1788.

Ἡ Στοὰ τῶν Ἐννέα Ἀδελφῶν ἐκοιμήθη τῷ 1792, ἀφυπνίσθη τῷ 1805, ἐργασθεῖσα δὲ ἀνελλιπῶς μέχρι τοῦ 1831 ἐκοιμήθη· ἀφυπνισθεῖσα δὲ ἐκ νέου τῷ 1836 εἰργάσθη μέχρι τοῦ 1848, ὅποτε διελύθη ὀριστικῶς.

Ἄλλὰ ὁ μεγαλύτερος τίτλος τῶν Ἐννέα Ἀδελφῶν εἶναι βεβαίως τὸ ὅτι ἐν αὐτῇ εἶδε τὸ τεκτονικὸν φῶς ὁ μέγας τῆς Γαλλίας φιλόσοφος Βολταῖρος, ὅστις ἐν ἡλικίᾳ 84 ἐτῶν, μὴνᾶς τινας πρὸ τοῦ θανάτου του, ἐπεθύμησε ν' ἀντλήσῃ ἐν τεκτονικῇ Στοᾷ νέας διδασκαλίας, νέα διδάγματα, ἅτινα δὲν ἠδυνήθη νὰ εὔρη εἰς τὰς μελέτας αὐτοῦ διαρκούντων 60 ἐτῶν.

Ἐὖτε οὖν ὁ Βολταῖρος, οὐτινος ἡ μύησις ἐγένετο πανηγυρικῇ καὶ ἀνταξίᾳ τοῦ μεγάλου ἀνδρός, ἠγάπησε καὶ ἐθαύμασε τὴν ὑψίστην ἀπλότητα τῆς τεκτονικῆς ἠθικῆς καὶ διδασκαλίας· ἔγνω ὅτι ὁ ἐργάτης τοῦ ἀγαθοῦ ἦτο ἤδη τέκτων ἐν ἀγνοίᾳ του.

Ἐὖτε οὖν ὁ Βολταῖρος πρὸ 20 ἡδὴ ἐτῶν κατόκει εἰς τὰ ἐν *Ferney* κτήματά του, παρὰ τὰ Γαλλοελβετικά σύνορα, πλησίον τῆς λίμνης τῆς Γενεύης. Ἡ προκεχωρημένη αὐτοῦ ἡλικία δὲν ἐπέτρεπε εἰς αὐτόν, καίτοι διακαῶς ἐπεθύμει τοῦτο, νὰ μεταβῇ ἅπασι εἰς Παρισίους. Ὑπέικων ὁμως εἰς τὰς παρακλήσεις τῶν φίλων καὶ θαυμαστῶν του, ἀφ' ἐτέρου δ' ἐπωφελοῦμενος τῆς μετ' οὐ πολὺ μελλούσης παρουσίας του νέου ἔργου του ἐν τῇ Γαλλικῇ Κωμωδίᾳ, ἀπεφάσισε νὰ ἐπιχειρήσῃ τὸ μακρὸν ὄσον καὶ ἐπίπονον δι' αὐτὸν ταξείδιον. Πράγματι τὴν 10 Φεβρουαρίου 1778 ἐφθασεν εἰς Παρισίους μετὰ πενθήμερον κοπιώδη ὁδοιπορίαν.

Τὴν 16 Μαρτίου 1778 ἐγένετο ἡ πρώτη παράστασις τοῦ νέου ἔργου του, τῆς **Εἰρήνης**, ἧτις ὑπῆρξεν ἀληθῆς θρίαμβος διὰ τὸν Βολταῖρον, εἰς ἣν ὁμως δὲν παρευρέθη λόγῳ τῆς πασχούσης ὑγείας του.

Οἱ τέκτονες τῆς Στ.· τῶν Ἐννέα Ἀδελφῶν ἐώρτασαν διὰ συμποσίου τὸν νέον θρίαμβον τοῦ μεγάλου ἀνδρός, ἐπιτροπὴ δὲ ἐκ τῶν μελῶν τῆς Στοᾶς ἀπεφασίσθη νὰ μεταβῇ παρ' αὐτῷ, ὅπως ἐκφράσῃ τὰ συγχαρητήρια τῆς Στοᾶς.

Ἐὖτε ὁ μέγας φιλόσοφος ἐδέχθη τὴν ἐκ 40 μελῶν ἐπιτροπὴν τῆς Στ.· τῶν Ἐννέα Ἀδελφῶν, προεδρομένην ὑπὸ ἀν.· *Lalande*, Σεβ.· τῆς Στ.·, τὴν 21 Μαρτίου. Κατὰ τὴν συνέντευξιν δὲ ταύτην ἀπεφασίσθη ἡ εἰς τὰ τεκτονικὰ μυστήρια μύησις τοῦ Βολταῖρου.

Ἡ τελετὴ τῆς εἰσοδοχῆς ὠρίσθη διὰ τὴν 7 Ἀπριλίου 1770, 64 ἀκριβῶς ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ Βολταῖρου. Ἡ μύησις ἐγένετο εἰς τι ἀρχαῖον μοναστήριον τῶν Ἰησουητῶν, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1774 κατεῖχεν ἡ Μεγάλῃ Ἀνατολῇ καὶ ἐντὸς τοῦ ὁποίου συνεδρίαζον αἱ πλεῖστοι τῶν ἐν Ἀν.· Παρισίων Στ.·.

Ἐὖτε ὁ Ναὸς εἶχε διακοσμηθῆ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην διὰ κυανῶν καὶ λευκῶν παραπετασμάτων, διὰ σημαίων καὶ λαβάρων διαφόρων Στοῶν. Εἰς τὴν Ἀνατολὴν εἶχον τοποθετηθῆ αἱ προτομαὶ τοῦ Βασιλέως Λουδοβίκου ΙΣΤ', τοῦ Δουκὸς τῆς Σάρτρης, τοῦ Μεγάλου Φρειδερίκου καὶ τοῦ μεγάλου φιλοσόφου Ἑλβετίου.

Ἐὖτε ὁ *Lalande* προήδρευε τῆς Στ.· ἔχων ὡς πρῶτον ἐπόπτην τὸν ἀδ.· Σορογκόνοφ. Πλέον τῶν 250 ἐπισκεπτῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ Βενιαμὶν Φραγκλίνος, πληρεξούσιος Ὑπουργὸς τῆς Ἀμερικανικῆς Δημοσπονδίας, καὶ πλεῖστοι ἄλλοι τέκτ.·.

ἐπίσημοι ἐν ταῖς ἐπιστήμαις καὶ τοῖς γράμμασι, ἐκόσμου τὴν Ἀν.· καὶ τὰς Στηλ.·, ὡσαύτως δὲ ἀντεπροσωπεύετο καὶ ἡ Μεγάλη Ἀνατολή.

Μετὰ τὸ ἀνοιγμα τῶν ἐργ.· τῆς Στ.· ὁ Ἀββᾶς *de Saint Firmin* λαβὼν τὸν λόγον παρουσίασε εἰς μύησιν τὸν μέγαν Βολταῖρον καὶ ἐξέφρασε τὴν πεποιθήου ὅτι ἡ Στοὰ θὰ ἐθεώρει ἑαυτὴν κολακευθεῖσαν ἐκ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ μεγαλιτέρου πολίτου τῆς Γαλλίας, ὅπως γίνῃ δεκτὸς εἰς τοὺς κόλπους αὐτῆς.

Ἐὸ *Saint Firmin* ἐζήτησε κατόπιν ὅπως ἡ Στ.· φανῇ ἐπιεικῆς διαρκούσης τῆς μύησεως, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψει τὴν μεγάλην ἡλικίαν τοῦ ὑποψηφίου ὡς καὶ τὴν ἐπισφαλῆ αὐτοῦ ὑγίαν.

Ἡ Στοὰ ἀποδεχομένη τοὺς λόγους τοῦ Ἀδ.· *Saint Firmin* ἀπεφάσισεν ἀμέσως ὅπως ἀπαλλάξῃ τὸν ὑποψήφιον τῶν περισσοτέρων δοκιμασιῶν, τοποθετήσῃ δὲ αὐτὸν μεταξὺ τῶν δύο Στηλῶν ἔχοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνοικτούς.

Πρὸς τοῦτο ἐκάλυψε διὰ μελανοῦ παραπειάσματος τὴν Ἀνατολήν, μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἐμελλε νὰ τῷ δοθῇ τὸ τεκτορικὸν φῶς.

Μετὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην τῆς Στοᾶς ὁ Σεβ.· ὤρισεν ἐπιτροπὴν ἐξ ἐννέα μελῶν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ἀδ.· Στρογκόνωφ ὅπως ὑποδεχθῇ καὶ προετοιμάσῃ τὸν ὑποψήφιον.

Ἐὸ Βολταῖρος εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν ὑποβαπταζόμενος παρὰ τῶν Ἀδ.· Φραγκλίνου καὶ *Court de Gebelin*.

Ἐὸ Σεβ. *Lalande* ἀπέτεινε πρὸς τὸν ὑποψήφιον διαφόρους ἐρωτήσεις ἐπὶ ζητημάτων φιλοσοφικῶν καὶ ἠθικῶν, εἰς τὰς ὁποίας ὁ Βολταῖρος ἀπήντησε κατὰ τρόπον ὅστις διήγειρε τὸν θαυμασμόν τῆς Στοᾶς.

Ἐὸ Βολταῖρος ἦτο λίαν συγκινημένος, ἡ δὲ συγκίνησις αὐτοῦ ἐφθάσε εἰς τὸ κατακόρυφον, ὅτε καταπεσόντος τοῦ μέλανος παραπειάσματος τοῦ καλύπτοντος τὴν Ἀνατολήν, εἶδεν ταύτην ζωηρῶς φωτιζομένην καὶ ἐν αὐτῇ παρακαθημένην τὴν πλειάδα τῶν μεγαλειτέρων ἀνδρῶν τῆς ἐποχῆς ἐκεῖνης.

Οἱ συνοδεύοντες τὸν Βολταῖρον τέκτονες ὠδήγησαν αὐτὸν πρὸς τὸν Σεβ.· ὅπως ἐπαναλάβῃ τὴν ἐπίσημον διαβεβαίωσιν τοῦ Τέκτονος, μεθ' ὃ ὁ Ἀδ. *Lalande* ἀνεκήρυξεν αὐτὸν μαθητὴν καὶ ἀνεκοίνωσε πρὸς αὐτὸν τὰ σημεῖα, λέξεις καὶ χειρονομίας τοῦ βαθμοῦ.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς τελετῆς ταύτης ἡ Στήλη τῆς Ἀρμονίας, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ διασήμεου βιολιστοῦ *Capron*, ἐξετέλεσε διάφορα μουσικὰ τεμάχια, ἐν ᾧ ἠθοποιῶς τις τῆς Γαλλικῆς Κωμωδίας ἐστεφάνωσε τὸν Βολταῖρον διὰ στεφάνου ἐκ δάφνης, ὃν ὁμοίως ὁ Βολταῖρος ἔσπευσε ν' ἀφαιρέσῃ.

Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Σεβ.· περιέβαλλε τὸν νεόφυτον διὰ τοῦ περιζώματος, ὅπερ ἀνῆκεν εἰς τὸν μέγαν Ἑλβέτιον, οὗτος ἠσπάσθη μετὰ συγκινήσεως αὐτό.

Κατόπιν ἐνεχείρισε πρὸς αὐτὸν ζευγὸς λευκῶν γυναικείων χειρῶν, ἃς ὁ Βολταῖρος ἔδωσε πρὸς τὸν Μαρκήσιον *de Villele*, σύζυγον τῆς προστατενομένης αὐτοῦ, *Δος de Varicourt* ὅπως ἐγχειρίσῃ ταύτας πρὸς αὐτήν.

Μετὰ τὴν μύησιν ὁ Σεβ.· ὅλως ἐξαιρετικῶς προσεκάλεσε τὸν Βολταῖρον νὰ παρακαθῆσθαι εἰς τὴν Ἀνατολήν, μεθ' ὃ ἀπέτεινε πρὸς αὐτὸν ὀλίγας λέξεις ἐκφράζων

τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς Στοᾶς διὰ τὴν τιμὴν ἣν ἔλαβε νὰ μύσῃ εἰς τοὺς κόλπους αὐτῆς τὸν μέγαν Βολταῖρον.

Ὁ νεόφυτος ἀπήντησε δι' ὀλίγων εὐχαριστιῶν, μεθ' ὧν ἀνεγνώσθησαν διάφορα ποιήματα, ἃ δὲ Στοὰ μετέβη εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν συμποσίων.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν τυπικῶν προπόσεων, ὁ Βολταῖρος ἐζήτησε τὴν ἄδειαν ν' ἀποσυρθῆ, ἢ δὲ Στοὰ δολόκληρος προέπεμψε αὐτὸν μέχρι τῆς θύρας τοῦ τεκτον.·-Μεγάρου.

Τοιαύτη ἐπῆρξεν ἡ ὄντως πανηγυρικὴ μύσῃς τοῦ Βολταῖρου ἐν τῇ Στοᾷ τῶν Ἐννέα Ἀδελφῶν, ἣν ἐν περιλήψει διηγήθημεν.

Ι. Σ. Ε. ΚΕΦΑΛΑΣ, 33ο.·

ΕΜΜ. ΓΑΛΑΝΗΣ 33.
"Υπατος Μέγας Τυξιάρχης"

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΓΑΛΑΝΗΣ

Ὁ Ὑπάτος Μέγας Ταξιάρχης Ἐνδ.: ἀδ.: Ἐμ. Γαλάνης ἐγεννήθη ἐν Κόμῃ τῆς Εὐβοίας τῇ 2 Μαΐου 1838. Ἐσπούδασεν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Γερμανίᾳ φιλολογίαν, ὑπηρέτησεν ἐπὶ μακρὸν ὡς καθηγητῆς καὶ γυμνασιάρχης καὶ συνέγραψε πολλὰ διδακτικὰ καὶ φιλολογικὰ συγγράμματα. Οὗτος ἐμυθήθη εἰς τὰ τεκτ.: μυστήρια ἐν τῇ Στ.: Στ.: Φοίνιξ ἐν Ἀν.: Κερκύρας τῷ 1867. Τῷ 1880 ἐγένετο μέλος τῆς τότε συστάσεως Μεγάλῃς Ἀν.: Ὑπάτου Συμβουλίου, ἐξελέγη δὲ Μέγας Γραμματεὺς ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἀλληλογραφίας ἀμφοτέρων τῶν σωμάτων, μετὰ ταῦτα δὲ καὶ Πρόσθετος Μέγας Διδάσκαλος. Συνέστησε τῷ 1880 τὴν Στ.: Στ.: Πυθαγόρας τὴν καὶ σήμερον κανονικῶς ἐργαζομένην, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὡς σεβάσμιος ἐμύησε πλείστους ἐπιστήμονας καὶ τινὰς ἐξόχους κληρικούς, κατὰ δὲ τὴν μεγάλην ἐπιδημίαν τῆς εὐλογίας τῷ 1883 ἐν Ἀθήναις διένειμε περὶ τὰς 14 χιλιάδας δραχμῶν ὡς καὶ ἐνδύματα εἰς τὰς πτωχὰς οἰκογενεῖας.

Ὁ ἐνδ.: ἀδ.: Ἐμ. Γαλάνης ὡς Μέγας Γενικὸς Γραμματεὺς ὑπῆρξεν εἰς τῶν μάλα συντελεσάντων εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ Ἑλληνικοῦ τεκτονισμοῦ ἐν Γερμανίᾳ ἀλληλογραφῶν μετὰ πολλῶν διακεκριμένων καθηγητῶν, τῶν ὁποίων πολλοὶ ἐγένοντο ἐπίτιμα μέλη τῆς Στ.: Πυθαγόρας καὶ τῆς Γαλ.: Μεγ.: Ἀνατολῆς.

Τῷ 1902 ὁ ἐνδ.: ἀδ.: Ἐμ. Γαλάνης ἐξελέγη Μέγας Διδάσκαλος καὶ Ὑπάτος Ταξιάρχης καὶ τῇ ἐνεργείᾳ αὐτοῦ τὸ Ὑπάτον Συμβούλιον τοῦ β' β' ἐγένετο δεκτὸν εἰς τὸ συνέδριον τῶν Βρυξελλῶν καὶ ἀνεγνωρίσθη ὡς τὸ μόνον νόμιμον τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ ἐνδ.: ἀδ.: Ἐμ. Γαλάνης πρῶτος μετέφρασε τοὺς Γεν.: Κανονισμοὺς τῆς Μεγ.: Ἀν.: τῆς Γαλλίας πρὸς χρῆσιν τῆς Γαλ.: Μεγ.: Ἀν.: τῆς Ἑλλάδος, τὰς κατηχήσεις τοῦ 1ο, 2ο καὶ 3ο, τὰ τυπικὰ τοῦ Σκωτικοῦ δόγματος, τὰ τυπικὰ τοῦ περιστευλίου «Σοφία» καὶ ἴδρυσεν τὸ περιστεύλιον τοῦτο. Ὁ ἐνδ.: ἀδ.: Ε. Γαλάνης ἴδρυσεν καὶ ἐκδίδει εἰσέτι τὸ φιλοσοφικὸν τεκτ.: περιοδικὸν «Πυθαγόρας» τὸ ὁποῖον διατρέχει ἤδη τὸ 12ον ἔτος τῆς ἐκδόσεώς του. Πλείστα λόγια καὶ πραγματεῖαι τοῦ ἀδ.: Γαλάνη μετεφράσθησαν καὶ ἐδημοσιεύθησαν εἰς ξένα τεκτ.: περιοδικά, ὡς ἡ Alpina καὶ ἡ Freimaurerische Zeitung. Περὶ αὐτοῦ δὲ καὶ τῆς δράσεώς του ἔγραψαν εὐφῆμως πλείστα περιοδικὰ ὡς le monde maçonnique, das Schlesische Logenblatt κ.τ.λ.

Ὁ κρατ.: ἀδ.: Ὑπ.: Ταξ.: Ἐμ. Γαλάνης εἶνε ἐπίσης ἐπίτιμον μέλος διαφόρων Στοῶν ἐν Γερμανίᾳ, ἐπίτιμον μέλος Ὑπᾶτων Συμβουλίων τοῦ β' β' τῆς Ἰταλίας, Αἰγύπτου καὶ Τουρκίας καὶ ἀντιπρόσωπος πλείστων Μεγάλων Ἀνατολῶν καὶ Ὑπᾶτων Συμβουλίων, πρὸς δὲ καὶ ἐπίτιμος Μέγας Διδάσκαλος τῆς Γαλ.: Μεγάλῃς Ἀνατολῆς τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ ΦΙΛΙΚῆ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΝ ΣΧΕΣΕΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΝ

[Ὁμιλία γενομένη ἐν τῇ Σ.: Στ.:, Μιαούλης, ἐν Ἀνατ.: Πειραιῶς καὶ ἐπαναληφθεῖσα ἐν συνεδρίῳ Α΄ Βαθμ.: τῆς Γαλ.: Μεγ.: Ἀνατολ.: τῆς Ἑλλάδος.]

Υ Π Ο

ΜΙΧ. ΡΟΥΝΟΠΟΥΔΟΥ

Σεβ.: τῆς Σ.: Στ.: Φοῖνιξ ἐν Ἀν.: Πειραιῶς καὶ Μέλους τῆς Μεγάλης Ἀνατολῆς τῆς Ἑλλάδος

Ἀδελφοί μου.

Πολλάκις ἐλέχθη καὶ ἐπανελήφθη μετ' ἐπιμονῆς ὅτι ἡ Φιλικὴ Ἐταιρία τὴν ὁποῖαν ὄλοι ἐγνωρίσαμεν μελετῶντες τὰς σελίδας τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν ἀγῶνος καὶ ὄλοι ἐθαυμάσμεν διὰ τὰς πολλαπλὰς καὶ μεγίστας ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας προσέφερον εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπῆρξεν ἔταιρία Τεκτονικὴ ἢ σωματεῖον κατὰ μίμησιν τοῦ Τεκτονισμοῦ ἰδρυθέν. Γνωστὸν μάλιστα Τεκτονικὸν ἐγκόλιον (1) ἀναφέρει ῥητῶς ὅτι τὰ πρῶτα σημεῖα τῆς δράσεώς του ὁ Τεκτονισμὸς ἐπέδειξεν ἐν Ἑλλάδι πρὸ καὶ κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν διὰ τῆς ἰδρύσεως καὶ παγίσεως τῆς Φιλικῆς Ἐταιρίας, ὅτι τὰ μέλη αὐτῆς ἦσαν ἐλεύθεροι Τέκτονες, ὅτι αἱ συνεδριάσεις τῶν Φιλικῶν εἶχον Τεκτονικὰς διατυπώσεις καὶ ὅτι τέλος ἐὰν ἡ Φιλικὴ Ἐταιρία δὲν ἐφάνη ὡς Τεκτονικὴ τοιαύτη, τοῦτο ἐγένετο ἐκ φόβου πρὸς τὰς κρατούσας προλήψεις κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. (2) Αἱ πληροφορίες ὅμως αὐταὶ σπουδαιόταται αὐταὶ καθ' ἑαυτὰς καὶ διαφωτιστικώταται διὰ τὴν δράσιν τοῦ Τεκτονισμοῦ ἐν τῷ ἐθνικῷ ἡμῶν ἀγῶνι, ἐνῶ εἶναι τόσον ῥηταὶ καὶ κατηγορηματικαί, δὲν ἀναφέρουσιν ἐν τούτοις τὰς πηγὰς ἐφ' ὧν στηρίζονται καὶ συνεπῶς πάσχουσι μίαν οὐσιώδη ἔλλειψιν, ἣτις καθίσταται ἐπὶ σημαντικώτερον ἐὰν λάβετε ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ νεώτερον πνεῦμα μετὰ δυσπιστίας ἀποβλέπει πλέον εἰς τὰς ἄνευ ἱστορικῶν καὶ πραγματικῶν ἀποδείξεων προσκομιζόμενας πληροφορίες, ἔστω καὶ ἐὰν αὐταὶ περιβάλλονται τὸν τύπον τῆς αὐθεντικότητος. Ἀνάγκη ἄρα παρίσταται ὅπως συμπληρωθῇ ἡ ἔλλειψις αὕτη καὶ ἡ ἱστορία μετὰ τὴν ἐπιβολὴν τῶν γεγονότων ἀποδείξει τὴν ἀλήθειαν τῶν πολυτίμων αὐτῶν πληροφοριῶν.

Καὶ τὴν ἀνάγκην ταύτην ὀξέως ἀντελήφθησαν πολλοὶ πρὸ ἐμοῦ ἀδελφοὶ ἐν τοῖς ὑπάτοις ἀξιώμασι τοῦ ἡμετέρου τάγματος λειτουργοῦντες καὶ τὴν ἐπιβολὴν τῶν πολυτίμων γνώσεων ἔχοντες. Ἐνωῶ τὸν ἀδελφόν Ι. Κεφαλᾶν, ὅστις πρὸ ἐτῶν περισπούδαστον ὀμιλίαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ἐποιήσατο, τὴν ὁποῖαν τὰ μέγιστα ἐλυ-

(1) Τεκτονικὸν ἐγκόλιον ὑπὸ .: 5902.

(2) Πληροφορίαι ὑπάρχουσιν ὅτι καὶ ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος Ε΄ εἶχε μνηθῆ εἰς τὸν Τεκτονισμὸν φέρων καὶ τεκτονικὰ σήματα μετὰ τοῦ τεκτονικοῦ Φοῖνικος. Βεβαιωμένον ἐν τούτοις εἶναι ὅτι τέκτονες ὑπῆρξαν ὅτε Ἀλεξ. Ὑψηλάντης καὶ Γ. Μουρούζης ἐν Γερμανίᾳ μνηθῆνες. Διὰ τὸν τελευταῖον μαρτυροῦσι τὰ ἀρχεῖα τῆς Στοᾶς τοῦ Hermanstadt.

πήθην ὅτι οὔτε ἤκουσα οὔτε ἠδυνήθην νὰ ἔχω ὑπ' ὄψιν ἐν τῇ ἐργασίᾳ μου ταύτῃ.

Ὅπως δὲ γίνεσθε ἢ μικρά μου αὕτη συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ, δύναμαι νὰ εἶπω, Τεκτονισμοῦ ἐλπίζω ὅτι θὰ κριθῇ μετ' ἐπιεικείας παρ' ὑμῶν ὅταν λάβετε ὑπ' ὄψιν τὴν συνήθη ἑλλησπιν πηγῶν ἐπισήμων διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην, τὴν δυσκολίαν τῆς εὐρέσεως τῶν ὑπαρχουσῶν τοιούτων, τέλος ὅτι προκειμένου περὶ μυστικωτάτης ἐταιρίας, οἷα ἡ Φιλική, ἐλάχιστον φῶς δύναται ν' ἀρυσθῇ ὁ ἐρευνητὴς ἐκ τῶν μέχρις ἡμῶν διασωθέντων τεκμηρίων καὶ μάλιστα οὐχὶ περὶ τοῦ ὄλου ἔργου τῆς ἐταιρίας ταύτης ἀλλὰ περὶ τῆς εἰδικῆς περιπτώσεως, τῶν σχέσεων καὶ ὁμοιοτήτων αὐτῆς πρὸς τὸν Τεκτονισμὸν. (1)

Ἴνα δὲ ἡ ἡμετέρα ἀσθενὴς προσπάθεια τεθῇ ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ ἐλέγχου καὶ τῆς ἐρεύνης παντὸς δυναμένου ὀφείλω νὰ γνωρίσω ὑμῖν ὅτι αἱ πηγαὶ ἄς συνεδουλεύθητε διὰ τὴν προκειμένην ἐργασίαν εἶναι αἱ ἑξῆς.

1) Τὸ ἱστορικὸν δοκίμιον περὶ Φιλικῆς Ἑταιρίας τοῦ Ι. Φιλίμονος ἐκδοθὲν ἐν Ναυπλίῳ τὸ 1834. 2) Ἡ ἱστορία τοῦ Ἴονίου κράτους ὑπὸ Π. Χιώτη. 3) Τὸ ὀγκώδες ἱστορικὸν ἄρχειον τοῦ Διονυσίου Ρώμα ὑπὸ Δ. Καμπούρογλου. 4) Τὸ περὶ Φιλικῆς Ἑταιρίας πρὸς μὴνός ἐν Ὁδησσῷ ἐκδοθὲν σύγγραμμα τοῦ Σ. Σακελλαρίου. 5) Πλείστα: ἄλλα μικροτέρας σημασίας πηγαὶ διεσπαρμένα: εἰς διάφορα ἱστορικὰ συγγράμματα καὶ ἐγκυκλοπαιδικὰ λεξικά.

Ἐπείγομαι ἤδη, ἀδελφοί μου, ὅπως ἄρξωμαι τῆς κατ' οὐσίαν ὀμιλίας μου, ἣτις κυρίως εἰς δύο θέματα θέλει περιστραφῆ. Εἰς τὸν ὀργανισμὸν τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας ἀφ' ἑνὸς καὶ τὰς καταπληκτικὰς ὄντως ὁμοιότητας αὐτοῦ πρὸς τὸν τεκτονικὸν τοιοῦτον καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὰς ὑπηρεσίας, ἄς ὁ Τεκτονισμὸς προσέφερε διὰ τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας εἰς τὸν ἐθνικὸν ἡμῶν ἀγῶνα. Καὶ βεβαίως ὑμᾶς προκαταβολικῶς ὅτι ἀμφότερα ταῦτα τὰ θέματα θὰ ἠδύναντο νὰ καταναλώσωσιν ἐπανειλημμένας συνεδρίας, εἰν δὲν ἠναγκαζόμεν ν' ἀπορρίψω πᾶν μὴ κυριώτατα ἐνδιαφέρον τὸ θέμα ἡμῶν καὶ δὲν συνέπτυσσον τὴν πολυσχειδῆ καὶ πολυποικίλον ὕλην, ἣν πρὸ ἐμοῦ εἶχον νὰ ἐπεξεργασθῶ, εἰς στενότερα ὄρια, ἵνα μὴ καὶ ὑμᾶς κουράσω καὶ ἡ δλότης τῆς ὀμιλίας διχοτομηθῇ εἰς πλείονας τοιαύτας.

Β'

Ἀρχόμενος τῆς ἀναλύσεως τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας κρίνω ἐπάναγκες νὰ γνωρίσω ὑμῖν ὅτι ἡ Ἑταιρία αὕτη ἰδρυθεῖσα κατὰ τὸ 1814 ἐν Ὁδησσῷ ὑπὸ τριῶν φιλοπατρίδων Ἑλλήνων, τοῦ Ν. Σκουφᾶ, Α. Τσακάλωφ καὶ Π. Ἀναγνωστοπούλου (2) δὲν ἔσχε βᾶσιν ἰδρύσεως ἐκ τῶν προτέρων λεπτομερῶς μελετηθεῖσαν

(1) Ἡ σημαντικὴ αὕτη δυσχέρεια προέρχεται ἐκ τῆς ἀπωλείας πολυτίμων πηγῶν, ἣτις ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ ὅτι «οἱ ἀρχηγοὶ (τῆς ἐταιρίας) ἐφρόντισαν πάντοτε τὴν μυστικὴν διατήρησιν τῶν ἐγγράφων, ἐντεῦθεν δὲ δὲν ἀνεγνωρίσθη ποῦποτε σταθερότης ἀρχείου παρακαταθήκης τὰ δὲ εἰς ἄτομα καὶ εἰς πόλεις ἐσπαρμένα ἐγγράφα ἐφθειραν οὐκ ὀλίγον οἱ θάνατοι, οἱ φόβοι καὶ αἱ ἀνωμαλίας τοῦ πολέμου.» (Δοκ. Φιλίμονος. Προλεγόμενα, σελ. 2 καὶ ἐφεξῆς. Ὑποσημείωσις ἐν τῇ αὐτῇ σελίδι.)

(2) Ἐν τῷ Δοκίμῳ Ι. Φιλίμονος (ἐποχὴ Β'. Κεφ. Γ.) ὡς ἐξῆς περιγράφεται ἡ ἰδρυσις, τῆς Ἑταιρίας: «Νεοὶ Ἕλληνες καταφυγόντες εἰς τὴν Ὁδησσὸν καὶ εἰς ἄστυον μακρὰν τῆς ὀδυσταυρομένης πατρίδος, συνέρχονται καὶ συνομιλοῦν. Τὸ συνδέον τὰς καρδίας των ἐλατήριον ἦτο μοναδικῶς τὸ φρόνημα τοῦ πατριωτισμοῦ. Ὁ Νικόλαος Σκουφᾶς (ἐξ Ἄρτης) ὁ Ἀθανάσιος Τσακάλωφ (Ἰωαννίτης) καὶ ὁ Παναγιώτης Α. Ἀναγνωστόπουλος (ἐξ Ἀνδριτσαινῆς Πελοποννήσου). οἱ τρεῖς οὗτοι ἀγνωρίστοι πρῶτον μεταξὺ των καὶ ἔπειτα φίλοι»

οὐδὲ καθώρισε σαφῶς εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τοὺς τρόπους καὶ τὰ μέσα τῆς πραγματοποιήσεως τῶν σκοπῶν τῆς, πολὺ δὲ μᾶλλον δὲν κατήρτισε τὸν ποικίλον αὐτῆς ὀργανισμόν ἀπὸ τῶν πρώτων βημάτων τῆς. Ὁ ὀργανισμὸς, ὃν θὰ ἀναλύσω πρὸ ὑμῶν μετ' ὀλίγον, ἀπετελειώθη τρία ἔτη μετὰ τὴν ἰδρύσιν τῆς Ἑταιρίας ταύτης κατὰ τὸ ἔτος 1815 ὅτε ἐγένοντο μέλη αὐτῆς ἄνδρες μαθήσεως καὶ γνώσεως περὶ τῶν ἐν Ἑσπερία συμβαινόντων, οἵτινες ἀναμφιβόλως τέκτονες ὄντες προσέδωσαν εἰς τὸν ὀργανισμόν αὐτὸν ἀνεξίτηλον τὴν τεκτονικὴν σφραγίδα.

Τοῦτο ἄλλως πληροφορεῖ ἡμᾶς ὁ κυριώτερος ἱστοριογράφος τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας Ι. Φιλήμων, ὅστις καίτοι μὴ δεχόμενος ὅτι ἡ Φιλικὴ Ἑταιρία ὑπῆρξεν ἄμεσος κλάδος τοῦ Τεκτονισμοῦ (1) ὡς ἡ ἑταιρία τῶν Καρβονάρων, ὁμολογεῖ ἐν τούτοις ὅτι αἱ «αὐτοῦργοι τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου ἐδανείσθησαν κανόνας πολλοὺς ἀπὸ τῆς ἑταιρίας τῶν Μασσόνων καὶ τοὺς ἐφήρμοσαν ἐπιτηδείως εἰς τὸ πνεῦμα καὶ τὰ πάθη τοῦ ἔθνους.» (2)

Ἡ Φιλικὴ Ἑταιρία ἐν τῷ ὀργανισμῷ τῆς εἶχεν ἰδρύσει ἐπτὰ βαθμοὺς:

Α'.)	Τὸν βαθμὸν τῶν Βλάμηδων ἢ ἀδελφοποιητῶν.
Β'.)	» » τῶν Συστημένων.
Γ'.)	» » τῶν Ἱερέων.
Δ'.)	» » τῶν Ποιμένων.
Ε'.)	» » τῶν Ἀρχιποιμένων.
Σ'.)	» » τῶν Ἀφιερωμένων.
Ζ'.)	» » τῶν Ἀρχηγῶν τῶν ἀφιερωμένων.

Τοὺς βαθμοὺς τούτους θὰ ἐρευνήσωμεν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μέχρις ἡμῶν πληροφοριῶν, ἀσαφῶν πολλάκις καὶ ἐλλειπῶν, οὐχὶ ἀπολύτως ἐξετάζοντες τὰ κατ' αὐτοὺς ἀλλ' ἐν σχέσει πάντοτε πρὸς τὸν τεκτονικὸν ὀργανισμόν ἵνα ἀναδειχθῶσιν ἐκ τῆς συγκριτικῆς ταύτης ἐρεῦνης αἱ πολλαὶ καὶ ποικίλαι ὁμοιότητες τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Φιλικῶν πρὸς ἐκεῖνον. ὅστις διέπει τὸ ἡμέτερον Τάγμα.

Πρὸς αἰσθητικῶς ἐν τούτοις δύναμαι νὰ ἀναφέρω ὅτι οὐσιώδης διαφορὰ ὑπάρχει μεταξὺ τῶν δύο ὀργανισμῶν εἰς τὸ ζήτημα τῆς μυήσεως ἐκάστου βαθμοῦ. Αἱ μυήσεις ἐν τῇ Φιλικῇ Ἑταιρίᾳ ἐνθ' ἀρχονται καὶ λήγουν ὡς αἱ τεκτονικαὶ τοιαῦτα: ἐν τούτοις ὑστεροῦσιν ὑπὸ τὴν ἐποψὴν ἐπιβολῆς καὶ λαμπρότητος καθόσον πλεῖστοι τοπικοὶ καὶ καιρικοὶ λόγοι ἐπέβαλον τοῦτο. Διότι μὴ λησμονῶμεν ὅτι ἡ ἐργασία τῆς Φιλικῆς

»σκέπτονται τὰς διαθέσεις τῶν χριστιανῶν τῆς Εὐρώπης, τὴν ἠθικὴν καὶ πολιτικὴν κατά-
 »στασιν τῶν Τούρκων, τὰς πηγὰς τῶν δυνάμεων τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ διαλύονται χωρὶς νὰ
 »ἀποφασίσωσιν ὀριστικόν τι. Ὁ Σκουφᾶς μετὰ ταῦτα καταστρώνει ἐγγράφους τινὰς παρα-
 »τηρήσεις ἀφορώσας μὲν τὴν ἐλευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος ἀλλ' ἀπροσαρμίστους. Ὡς τοιαῦται
 »κινουῖν τὸν γέλωτα τῶν ἄλλων. Ὁ Σκουφᾶς πειράζεται καὶ μετὰ τοῦ Ἀναγνωστοπούλου,
 »πλέον μετ' αὐτοῦ ἠνωμένοι, σχεδιάζουσι εἰς τὴν φαντασίαν των τὸ πέρας τοῦ μεγάλου ἐρ-
 »γου. Διανυκτερεύουσι πολλάκις ὀλοκλήρους νύκτας καὶ βάσιν τῶν σκέψεών των ἔχουσι τὸν
 »σχηματισμὸν ἐνὸς μυστηριώδους θεσμοῦ καὶ πλήρη προδιάθεσιν ἐνὸς πολέμου δυνάμει
 »τοῦ ὁποίου νὰ κατορθώσωσιν οἱ Ἕλληνας μόνον ὅτι ἤλπισαν εἰς μάτην πρὸ πολλοῦ
 »ἀπ' ἄλλους. Ἡ τοιαύτη κατάστασις τῶν πραγμάτων διήρκεσεν ὡς τὰ μέσα τοῦ 1814.
 »Γίνονται τότε αἱ ἐπαναλήψεις περὶ ἐνὸς Ἑταιρικοῦ Δεσμοῦ. Ὁ Σκουφᾶς παρουσιάζει καὶ
 »πάλιν τοὺς στοχασμοὺς τοῦ πλέον συνηρημοσμένου καὶ ἀπὸ τούτους σχεδιάζονται αἱ βά-
 »σεις τοῦ συστήματος. Ἡ Ἑταιρία ἰδρύεται πλέον.»

(1) Βλεπ. Δοξίμιον Ἐποχ. Β', Κεφ. Γ'.

(2) » » Ἐποχ. Β', Κεφ. Δ'.

Ἐταιρίας ἐγένετο μετὰ μεγίστων προφυλάξεων καὶ μετὰ πάσης μυστικότητος, αἵτινες καθίστων λίαν ἐπικίνδυνον καὶ δὴ ὑπὸ τοὺς Τούρκους τὴν συγκέντρωσιν πολλῶν προσώπων καὶ τὴν ὑπαρξιν τακτικῶν κέντρων, ἀπαραιτήτων διὰ πᾶσαν ἐπίσημον καὶ πανηγυρικῶς τύπου μύησιν. Τοῦναντίον ἕνεκα τῶν λόγων τούτων αἱ μύησεις ἐγένοντο συνήθως ὑπὸ ἑνὸς ἀτόμου ἐν κρυπτῷ καὶ παραδύστῳ καὶ μάλιστα ὑπὸ ἀποστόλων τῆς ἑταιρίας περιερχομένων τὴν δούλην τότε Ἑλλάδα καὶ κατηχούντων τοὺς ζηλωτὰς τῆς ἐλευθερίας.

ΑΔΕΛΦΟΠΟΙΗΤΟΙ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΕΝΟΙ

Ὁ πρῶτος καὶ δεύτερος οὗτος βαθμὸς τοῦ Φιλικῆς ὀργανισμοῦ δύναται τις εἰπεῖν ὅτι ἀντιστοιχεῖ, τηρουμένων πάντοτε τῶν εὐνοήτων ἀναλογιῶν, εἰς τοὺς τεκτονικοὺς βαθμοὺς τοῦ μαθητοῦ καὶ τοῦ ἐταίρου. Μάλιστα κατὰ σύμπτωσιν ἢ μᾶλλον κατ' ἀντιγραφὴν τοῦ τεκτονικοῦ τίτλου ὁ βαθμὸς τῶν συστημένων παρουσιάζεται πρὸς ἀποκαλούμενος βαθμὸς τῶν μετόχων, λέξεως ἀκριθῶς ἀντιστοίχου πρὸς τοὺς ἡμετέρους ἐταίρους.

Ἄδελφοποιητοὶ

Ὁ βαθμὸς οὗτος ἠκολούθει τὸν τεκτονικὸν ὀργανισμὸν κατὰ γράμμα ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐρεῦνας περὶ τοῦ ποιοῦ τοῦ μέλλοντος νὰ μυηθῇ, τῆς κοινωνικῆς του θέσεως, τοῦ βίου του, τοῦ ἐλευθέρου πνεύματός του. Ἀκόμη, ὅπως ὁ Τεκτονισμὸς δι' αὐστηρῶν ἠθικῶν παραγγελμάτων ὑποδέχεται εἰς τὸν σκοτεινὸν θάλαμον τὸν δόκιμον, οὕτω καὶ ἡ Φιλικὴ Ἐταιρία ἐπρόσχευε τὰ μέγιστα μήπως λόγοι περιεργείας ἢ συμφέροντος παρεκίνουον τὸν κατηχούμενον ὅπως ζητεῖ τὴν εἰσοδοχὴν του εἰς τὴν ἑταιρίαν. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου οἱ μυούντες εἶχον αὐστηροτάτας ἐντολὰς ὅπως ἐφιστῶσιν ἅπασαν τὴν προσοχὴν κούτων, ὑπάρχουσι δὲ παραδείγματα μύησεων, αἱ ὁποῖαι ἐγκατελείφθησαν εὐθὺς ὡς ἀμφιβολία τις ἐνεφιλοχώρει παρὰ τῷ κατηχητῇ περὶ τῆς σταθερότητος τῶν φρονημάτων ἢ τῆς καλῆς προθέσεως τοῦ δοκίμου.

Ἐὰν αἱ ἐρεῦναι αὐταὶ ἐτελειούντο ἱκανοποιητικαί διὰ τὸν κατηχούμενον, ἐπιηκολούθει ἀπλοῦς καὶ σύντομος ὄρκος, ὃν ἐπανελάμβανε τρὶς ὁ δόκιμος ὑποσχόμενος, ὡς καὶ ἐν τῷ τεκτονικῷ τοιοῦτω, ὅτι οὐδὲν θέλει ἀποκαλύψει τῶν ὄσων ἐγνώρισε καὶ ἤκουσε.

Μετὰ τὴν ἀπέριττον ταύτην μύησιν, ἣτις δι' οὗς λόγους ἀνωτέρω ἐσημειώσαμεν τοσοῦτον ὑστέρει τῆς ἐπιβολῆς καὶ τῆς λαμπρότητος τῶν τεκτονικῶν μύησεων, ὁ μυηθεὶς κατ' ἀντιγραφὴν τοῦ τεκτονικοῦ ὀργανισμοῦ 1) ἐλάμβανε τὸ ἀναγνωριστικὸν δελτίον τοῦ βαθμοῦ του καλούμενον **Ἐφωδιαστικὸν** φέρον ἀπλῶς εἰς τὸ μέσον σταυρόν, 2) ἐγνώριζεν ἰδιαιτέρα σημεῖα διακριτικὰ τοῦ βαθμοῦ του, 3) ἐμάνθανε τὰς χαρακτηριστικὰς λέξεις τῶν ἀδελφοποιητῶν, εἶδος τεκτονικῆς ἱερᾶς λέξεως ἢ συνήθηματος, συνισταμένας εἰς τὰς λέξεις «Τσιμποῦκι-Τσαροῦχι».

Οἱ ἀδελφοποιητοὶ δὲν ἐγνώριζον τίποτε πλείοτερον τῶν ἀνωτέρω καὶ τῆς πληροφορίας ὅτι ὑπῆρχόν τινες φροντίζοντες ὑπὲρ τῆς πατρίδος. (1)

(1) Φέρεται εἰς ἀντίγραφον διδασκαλίας ὅτι «ὁ Ἄδελφοποιούμενος εἰδοποιεῖτο νὰ ἔχη »κεκαθαρμένα τὰ ὄπλα του καὶ ἔτοιμα εἰς τὸ κιβώτιόν του 50 φυσέκια διὰ νὰ τὰ μεταχειρισθῇ ὅταν τὸν προστάξῃ ὁ ἀρχηγός του. Μῆτε περὶ τούτου μῆτε ἐναντίον τίνος ἐμελλε νὰ ἐξοπλισθῇ τῷ ἐδίδοτο καμμία γνώσις».

Συστημένοι

Ὁ Β' Φιλικὸς βαθμὸς, ὡς ἀνωτέρω ἀναφέρομεν, ἦτο ὁ τῶν Συστημένων. Αἱ ἔρευ-
 ναι καὶ διὰ τὸν βαθμὸν τοῦτον ἐγένοντο λεπτομερέσταται καὶ ἐπίμονοι ἀκολουθοῦσαι
 κατὰ τοῦτο τὸ τεκτονικὸν πρότυπον, ἐξητάζετο δὲ τὸ ἦθος τοῦ δοκίμου, ἢ διαγωγή,
 αἱ σχέσεις του, ἢ κοινωνικὴ καὶ οἰκονομικὴ θέσις του καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι ἀφεώρα
 αὐτὸν καὶ τὸ παρελθόν του. Μεθ' ὃ ἔθετον εἰς αὐτὸν διάφορα ἐρωτήματα τὸ μὲν ὅπως
 ἐξιχνιάσουν καὶ τὴν ἐλαχίστην λεπτομέρειαν τῆς προτέρας ζωῆς του, τὸ δὲ ὅπως
 ἀντιληφθῶσι τὰς προθέσεις του καὶ τὰς περὶ τῶν σκοπῶν τῆς ἐταιρίας ἰδέας καὶ
 γνώμας αὐτοῦ. (1)

Μετὰ τὴν ἐξομολόγησιν ταύτην ὁ κατηχούμενος ὤμνυε εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἀλη-
 θείας καὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ ἐνώπιον τοῦ Ὑπερτάτου ὄντος, ὅτι θυσιάζων καὶ τὴν
 ἰδίαν του ζωὴν καὶ ἔτοιμος νὰ ὑπομείνῃ τὰ σκληρότερα μέτρα, θέλει φυλάττει μυσ-
 τικὸν ἐκεῖνο ὅπερ ἔμελλε νὰ τῷ ἐξηγηθῆ» 2). Εἰς τὸν μυσούμενον εὐθὺς μετὰ ταῦτα
 ἐγνωρίζοντο αἱ ἐξῆς λεπτομέρειαι ὑπὸ τύπον συμβουλῶν. «Ὁ συμπολίτα. Συστημένε
 » εἰς τοὺς φίλους τῆς Πατρίδος! Μὴ λησμονήσης ποτὲ τὸν ὄρκον τὸν ὁποῖον ἔκαμες.
 » Αὐτὸς δὲν θέλει σοῦ εἶναι δύσκολος καὶ βαρὺς συνιστάμενος εἰς τὸ νὰ φυλάξης τὸ
 » μυστικόν, νὰ ἀγαπᾷς τὴν δυστυχημένην πατρίδα, καὶ νὰ εἶσαι ἐνάρετος εἰς τὴν δια-
 » γωγὴν σου. Οἱ ἄνθρωποι εἰς τοὺς ὁποίους ἔδωκες τὴν μεθ' ὄρκου διαβεβαίωσιν εἶναι
 » ἔλοι συμπολίται σοῦ. Ἡ ἐπιθυμία τοῦ νὰ συνδράμουν γενικῶς τὸ ἔλον καὶ μερικῶς
 » καθένα ἐκ τῶν ἀδελφῶν των, τοὺς ἔδωσε εἰς τόσον σφικτὴν ἔνωσιν, ὥστε θυσιάζουσι
 » πολλὰ εἰς τὸν κόσμον. Μὴ παύσης λοιπὸν καὶ σὺ νὰ τοὺς βοηθῆς. Ἡ βοήθειά σου γί-
 » νεται εἰς ἔλον τὸ δυστυχημένον ἔθνος διὰ νὰ ἐλαφρώσῃ βαρύτερον ζυγὸν ὑπὸ τὸν
 » ὁποῖον στενάξει τόσους αἰῶνας. Μὴ λησμονήσης δὲ ὅτι τὸ ἁμάρτημα ἀργὰ ἢ γλῆ-
 » γωρα παιδεύεται καὶ ὅτι οἱ στεναγμοὶ ἐνὸς μεγάλου καὶ δυστυχῆς ἔθνους ἀναβαί-
 » νοντες ὡς καπνὸς εἰς τὸν οὐρανὸν θέλουν ζητήσῃ τιμωρίαν ἀπὸ ἐκεῖνον ὅστις ἐκδι-
 » κείται τὴν παράδασιν καὶ τὴν κακίαν».

Μετὰ τὰς συμβουλὰς ταύτας, ἐκ τῆς γενικότητος τῆς φράσεως τῶν ὁποίων ἐλάχι-
 στα ἐμάνθανε περὶ τῆς ἐταιρίας ὁ μυσούμενος, ἐδίδοντο αὐτῷ πρὸς συμπλήρωσιν τῆς
 μυσείας του, 1) τὸ σύνθημα 2) ἢ διακριτικὴ λέξις καὶ 3) τὸ ἀναγνωριστικὸν τοῦ
 βαθμοῦ του, ἅπαντα κατὰ τὸ τεκτονικὸν ὑπόδειγμα καθιερωμένα.

Καὶ τὸ μὲν ἀναγνωριστικὸν Δελτίον ὅπερ εἰδικώτερον ἐκαλεῖτο *Συστατικὸν τῶν*
Ἱερῶν ἔφερε σταυρὸν εἰς τὸ μέσον περιτριγυρισμένον ὑπὸ κλάδου ἐλαίας καὶ ὑπ'
 αὐτὸν πρηνῆ τὴν Ἡμισέλιον, περιεῖχε δὲ τὰ ἐξῆς: «Τὸν συμπολίτην μου Κύριον...
 ἐκ Πατρίδος... ἐτῶν... Ἐπαγγέλματος... συστήνω εἰς ἔλους τοὺς φίλους
 μου ὡς πιστὸν πατριώτην καὶ τίμιον ἄνθρωπον». Τὸ Δελτίον ὑπεγράφετο ὑπὸ τοῦ

(1) Ὁ δοκίμος ὑπεχρεοῦτο νὰ ἀπαντήσῃ εἰς παρόμοια ἐρωτήματα «ὁποίους ἔχεις συγγε-
 νεῖς; Κατετρέθησαν οὔτοι ἢ συγγενεῖς των ἀπὸ τοὺς Τυράννους; Πότε; Διὰ ποίαν αἰτίαν
 καὶ κατὰ ποῖον τρόπον; Ἐχεις κανένα φίλον πιστὸν καὶ ποῖον; Ἡ μέγαν ἐχθρὸν καὶ διὰ
 ποίαν αἰτίαν; Εἶσαι εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν κατάστασιν σου καὶ ποῦ στοχάζεσαι νὰ ἐνδια-
 τρήσῃς εἰς τὸ μέλλον; Εἰξεύρεις κανὲν μυστικὸν πολιτικόν, καμμίαν ἀκοιολόγητον ἐφεύρε-
 σιν; Πόθεν τὸ ἔμαθες; Τὸ γνωρίζουν καὶ ἄλλοι; Ὅποιοι εἶναι αὐτοί; Ἐχεις τὰς ἀναγκαίας
 ἀποδείξεις; Καὶ τί εἶναι τοῦτο; Ἐχεις κανὲν μέγα προτέρημα κρυφὸν δικαιολογημένον ἢ
 καμμίαν ξεχωριστὴν ἐπιτηδειότητα; κτλ.»

2) Ὅχι μόνον τὸ πνεῦμα ἀλλὰ καὶ τὸ γράμμα τοῦ ὄρκου τούτου ἦτο καθαρῶς Τεκτονι-
 κόν. Παράβαλ. προεισαγωγικὸν ὄρκον μυσείας σου βαθμοῦ.

συνιστώντος Ιερέως ὅστις δι' ἰδιαιτέρων γραμμάτων ¹⁾ ἐσημείου ὀπισθεν τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς τοῦ Συστημένου²⁾).

Αἱ ὑπὸ τύπον συνθήματος λέξεις τοῦ βαθμοῦ τούτου ἦσαν :

‘Ο Α’ «Πρὸ πολλοῦ τὸ ἐπιθυμοῦσα».

‘Ο Β’ «Ὁμοίως καὶ ἐγώ».

Τεκτονικωτάτη ὁμωσ ἐγένετο ἡ διατύπωσις τῆς διακριτικῆς λέξεως (ἱεράς λέξεως) τῶν Συστημένων ἧτις ἐγραμματίζετο ὡς ἐξῆς :

‘Ο Α’ ἔλεγε Λ — ‘Ο Β’ α.

‘Ο Α’ » ν — ‘Ο Β’ τ.

‘Ο Α’ » σ — ‘Ο Β’ υ.

Θεωρῶ περιττὸν νὰ ἐπιμείνω εἰς περισσοτέρας λεπτομερείας περὶ τῶν βαθμῶν τούτων, λεπτομερείας πολλοῦ μὲν ἐνδιαφέροντος ἀλλ’ οὐδεμίαν σχέσιν δυναμένης νὰ ἔχῃ πρὸς τὸ ἡμέτερον θέμα. Ἀνάγκη μόνον νὰ σημειώσωμεν ἐνταῦθα ὅτι ἀμφότεροι οἱ βαθμοὶ τοῦ τε ἀδελφοποιητοῦ καὶ τοῦ Συστημένου ὁμοιάζουν μὲν τυπικῶς μὲ δύο πρώτους τεκτονικοὺς βαθμοὺς καὶ ἐν πολλοῖς ὡς εἶδατε, ἀντιγράφουν τὰς τυπικὰς αὐτῶν διατυπώσεις ἀλλὰ προφανῶς στεροῦνται διὰ τὴν Φιλικὴν Ἑταιρίαν τῆς σημασίας, ἣν κέκτηνται: οἱ ἀντίστοιχοι αὐτῶν βαθμοὶ διὰ τὸν τεκτονισμόν. Δύνανται δὲ νὰ χαρακτηρισθῶσι ὡς προεσαγωγῆ μᾶλλον παράως κύριοι βαθμοὶ, ὡς ὁ ἀμέσως κατωτέρω τρίτος Φιλικὸς βαθμὸς, ὁ βαθμὸς τοῦ Ἱερέως. Τοῦτο ἄλλως τε δεικνύει καὶ τὸ γεγονός ὅτι ἀμφότεροι οἱ βαθμοῦχοι οὔτε τὸ ὄνομα τῆς Ἑταιρίας ἐμάνθανον οὔτε τοὺς σκοποὺς αὐτῆς, οὔτε τοὺς διευθύνοντας τὰς ὑποθέσεις τῆς. Τὸ μόνον ἕπερ ἐγνώριζον ἦτο ὅτι ἐγένοντο ἀδελφοὶ ἀνθρώπων ἐργαζομένων ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας τοῦ ἔθνους.

(Ἐκκολουθεῖ)

3) Βλ. γράμματα ἱερέων ἀκολουθῶς.

4) Ἐδίδετο μεγίστη σημασία εἰς τὴν λεπτομέρειαν ταύτην διότι διὰ ταύτης ἐξηλέγχετο ἡ ταυτότης τοῦ φέροντος τὸ Δελτίον. Ὁ ἱερεὺς ὅστις συνήντα Συστημένον ἔφερε μὲ ἐπιτήδειον τρόπον τὴν ὁμιλίαν εἰς τὸ νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς του. Μετὰ ἡμέρας τινὰς ἐξῆται ἀπὸ τῶν Συστημένων τὸ Δελτίον του παρετήρει δὲ ἐάν τὸ ὑπ’ αὐτοῦ δηλωθὲν ὄνομα τῆς μητρὸς του ἦτο ὁμοιον πρὸς τὸ σημειούμενον ἐν τῷ Δελτίῳ, ὅπερ ἦτο γεγραμμένον διὰ γραμμάτων ἀγνώστων εἰς τὸν Συστημένον. Ἐάν τὰ δύο ὀνόματα δὲν συνεφώνουν, ὁ ἱερεὺς ἀμέσως ὑποπτεύετο δόλον καὶ ἐνῶ ἀφ’ ἐνὸς εἰδοποιεῖ τὸ κέντρον ἀφ’ ἐτέρου ἐλάμβανε τὰ μέτρα προστασίας τῆς Ἑταιρίας

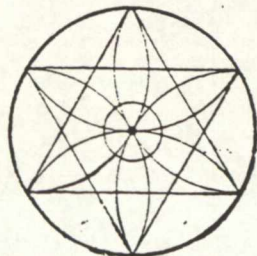

ΠΟΜΠΗ-Ι-ΑΝΟΝ ΕΥΡΗΜΑ

Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ τεκτ. περιοδικοῦ «Freemason» παραλαμβάνομεν τὴν παρατιθεμένην εἰκόνα ἑνὸς μωσαϊκοῦ, τὸ ὁποῖον εὑρέθη ἐν Πομπηΐα κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς τοῦ 1874.

Ἡ ἐντὸς ξυλίνου πλαισίου ἐν τῷ ἐθνικῷ Μουσεῖῳ τῆς Νεαπόλεως φυλασσομένη

παρασχόντας. Ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ μέρους φαίνεται ἐν ἀντιθέσει πρὸς τούτο, ἀκανθώδης ἀγρία ταξειδιωτικὴ θάβδος ἐκ τῆς ὁποίας κρέματα δεδεμένον διὰ κοινοῦ νήματος ἐσχισμένον ἔνδυμα ἐπαίτου, ὑπεράνω δὲ τούτου κρέματα δερμάτινος σάκκου.

εἰκὼν ἐσχημάτιζε πιθανῶς τὴν ἐπιφάνειαν ἑνὸς στυλοβάτου ὑπερβάλλοντος κατὰ τι τὸ ἔδαφος. Ὁ τὸ κέντρον καταλαμβάνων σκελετὸς ἀνθρώπινου κρανίου συνίσταται ἐκ λευκῶν μελαίνων καὶ φαιῶν μωσαϊκῶν τεμαχίων. Αἱ ὀφθαλμικαὶ κοιλότητες εἶναι κυαναί. Ὑπεράνω τοῦ σκελετοῦ εὑρίσκεται γωνιὰ μετρον ἐκ ξύλου, τὰ ἄκρα τοῦ ὁποίου καλύπτονται ὑπὸ μεταλλίνων πλακῶν. Τὸ νῆμα, ἐκ τοῦ ὁποίου κρέματα τὸ τριγωνικὸν βάρος εἶναι λευκόν, τοῦτο δὲ ἐκ μολύβδου. Κάτωθι τοῦ κρανίου εὑρίσκεται μία πεταλοῦδα ἔχουσα ἐρυθρὰς, εἰς τὰ ἄκρα κιτρίνους πτέρυγας. Κάτωθι δ' αὐτῆς εὑρίσκεται τροχὸς μετὰ ἕξι ἀκτίνων. Εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος παρατηροῦμεν μετὰ μεγάλῃς ἐπιμελείας κατασκευασμένον δόρυ μετὰ σιδηρῶς αἰχμῆς. Ἐξ αὐτοῦ κρέματα διὰ χροσοῦ νήματος στερεῶς δεδεμένους ἐρυθροῦς χιτῶν καὶ ὑπεράνω αὐτοῦ λευκὸν, κεκοσμημένον διὰ ἀδαμαντοειδῶν λίθων μετὰ λίον τιμῆς, ὡς τοιαῦτα ἀπενέμοντο εἰς ἀνωτέρους στρατιωτικοὺς καὶ πολιτικοὺς σπουδαίας ὑπηρεσίας

Κατ' ἀναφορὰν πρὸς τὰ ὅμοια τεκτονικὰ σημεῖα ἐδόθη ἡ ἀκόλουθος ἐξήγησις τοῦ περιέργου τούτου μωσαϊκοῦ.

Τὸ κρανίον εἶναι τὸ σύμβολον τοῦ θανάτου, ἢ πεταλοῦδι τὸ παρὰ τοῖς Ἑλλησι γενικῶς κοινὸν σύμβολον τῆς ψυχῆς, ὁ τροχὸς ὁ τῆς ζωῆς. Ἡ ράβδος, τὸ ἐσχισμένον ἔνδυμα καὶ ὁ δερμάτινος ταξιδιωτικὸς σάκκος ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ μέρους σημαίνουσι τὸ παροδικὸν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς. Τὸ δόρυ τοῦ νικητοῦ, ὁ ἐρυθροῦς μανδύας, τὸ χρυσοῦν νῆμα καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτὰ τιμητικὸν μετάλλιον σημαίνουσι τὸν μισθὸν τοῦ πλήρους τιμῆς ἐναρέτου βίου. Ἡ ὄλη δὲ συναρμολόγησις πρέπει ἀναμφιβόλως νὰ ἰσχυροποιῇ τὴν σπουδαίαν διδασκαλίαν περὶ τῆς εὐθύνης τῆς ψυχῆς ἐπὶ τοῦ γήινου αὐτῆς ταξιδίου καὶ περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ἀποκτήσεως λαμπρᾶς ἀντιμισθίας, ὅταν ἐλευθερωθῇ ἐκ τῶν δεσμῶν τῆς σαρκός. Ἄξιοπαράτητον ἐπίσης ἐπὶ τοῦ σκελετοῦ εἶναι τὸ οὖς, τὸ ὁποῖον εἶναι τοποθετημένον ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ μέρους πλησίον τῶν συμβόλων τοῦ ἐναρέτου βίου. Κάτωθι τῆς εἰκόνας ταύτης εὐρίσκεται τὸ γεωμετρικὸν σύμβολον, ὁ κύκλος, ὡς τὸ τῆς αἰωνίου ζωῆς καὶ τοῦ Θεοῦ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐγεννήθη, καὶ ἐσπούδασεν ἐν Ἀθήναις, διαρκῶς καὶ πάντοτε ὁ ἀριστος καὶ πρῶτος μαθητὴς τῆς τάξεώς του.

Νεώτατος περατώσας τὰς ἐγκυκλίους αὐτοῦ σπουδὰς, εἰσῆλθεν ἀμέσως εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «*Παλιγγενεσίας*».

Εἰκοσαετῆς μόλις ἀνηγορεύθη Διδάκτωρ τῆς Νομικῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, συμπληρώσας κατόπιιν τὰς νομικὰς αὐτοῦ σπουδὰς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῶν Παρισίων, ἐνασχοληθεὶς ἰδιαιτέρως εἰς Πολιτικὰς μελέτας.

Ἐπανελθὼν ἐκ Παρισίων ἐγένετο Διευθυντὴς καὶ Ἀρχισυντάκτης τῆς «*Παλιγγενεσίας*», ἣν καὶ ἐξηκολούθησε διευθύνων μέχρι τοῦ τέλους αὐτῆς.

Ἐκ τοῦ δημοσιογραφικοῦ ἐπαγγέλματος ὠθηούμενος εἰσῆλθεν κατ' ἀναπόδραστον μοῖραν εἰς τὴν ἐνεργὸν πολιτικὴν.

Τῷ 1892 τῇ ἐπιμόνῳ παρακλήσει τοῦ τότε Πρωθυπουργοῦ καὶ θείου του Κωνστ. Κωνσταντινοπούλου διωρίσθη Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν. Παρητήθη ὅμως μετ' ὀλίγους μῆνας, ἐκτεθεὶς ὡς ὑποψήφιος ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Ἀττικῆς, ἐκτὸς συνδυασμοῦ παλαιῶν μεταξὺ δύο ἐξ ἴσου ἰσχυρῶν τότε ἐκλογικῶν συνδυασμῶν, ἀπέτυχε σχετικῶς μὲ ὀλίγους ψήφους.

Τῷ 1895 ὅμως ὑποψήφιος ἐν τῷ Δηλιγιαννικῷ συνδυασμῷ Ἀττικῆς ἐξελέγη παρηγορικῶς, τιμηθεὶς δι' ἰδιαιτέρας ἐκλεκτικότητος ἐν τῇ πόλει τῶν Ἀθηνῶν.

Ἐν τῇ Βουλῇ ἠκολούθησεν εὐσταθῶς ἔκτοτε τὸ πολιτικὸν κόμμα τοῦ μακαρίτου Θ. Δηλιγιάννη, ἐκλεγείς ἐπανειλημμένως βουλευτὴς Ἀττικῆς, μετὰ δὲ τὴν δολοφονίαν αὐτοῦ ἠκολούθησε τὸν διαδεχθέντα ἀρχηγὸν τοῦ Ἐθνικοῦ κόμματος κ. Δημ. Ράλλη.

Ἐν τῇ Βουλῇ ὑπῆρξε πάντοτε διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν αὐτοῦ μόρφωσιν καὶ τὴν ἑκαπτον ἡτορικὴν δεξιότητα εἰς τῶν ἐπιφανεστέρων ἡγητόρων τῆς Ἑλλ. Βουλῆς, ἀκουόμενος μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ ἀπολαύων γενικῆς ἐκτιμῆσεως.

Αἱ πολιτικαὶ αὐτοῦ ἀγορεύσεις, ὡς καὶ ἡ πολιτικὴ ἀρθρογραφία ἐνέχουσι πάντοτε ἰσχυρὰν δύναμιν ἐκφράσεως καὶ ἰδιαίτερόν τι θέλημα ἐκ τοῦ κομποῦ ὕφους, καταδεικνύουσι δὲ συγγρόνως βαθεῖαν καὶ προσεκτικὴν μελέτην τῶν πολιτικῶν καὶ ἰδιαιτέρως τῶν οἰκονομικῶν ζητημάτων, ἐν οἷς γενικῶς ὕσον καὶ δικαίως ἀναγνωρίζεται ὡς πρωταγωνιστὴς, καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος, καὶ ἐν τῇ ἀρθρογραφίᾳ.

Ἐν ταῖς ὥραις τῆς Σχολῆς αὐτοῦ, μιμούμενος κατὰ τοῦτο τοὺς Εὐρωπαίους πολιτευομένους, ἀσχολεῖται καὶ εἰς τὴν ποίησιν, δὲν εἶνε δὲ ὀλίγα ὅσα ἔγραψε ποιήματα, ἰδίως δραματικά. Ἡ τραγωδία αὐτοῦ ὁ **Ἀριστόδημος** βραβεύθην ἐν τῷ Λασσανεῖῳ ἀγῶνι, ἐδιδάχθη ἐκ τῆς σκηνῆς τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου, καὶ ἐπὶ δύο ἔτη ἐδιδάσκετο ἀπὸ τῆς ἑδρας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου ἐν Σκωτίᾳ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τῆς Νεοελληνικῆς φιλολογίας ὡς **πρότυπον ὕφους νεοελληνικοῦ καὶ ὡς ἔργον μεγάλου δραματικοῦ ἐνδιαφέροντος**. Ὁλλανδὸς φιλόλογος ὁ Κώκλιερ, μετέφρασεν ὁλόκληρον τὸ ἔργον τοῦτο εἰς στίχους Ὁλλανδικούς, ὡς δὲ μανθάνομεν Γερμανὸς φιλόλογος προτίθεται νὰ ἐκδώσῃ κατ' αὐτὰς ἐπίσης Γερμανικὴν μετάφρασιν τοῦ Ἀριστοδήμου.

Ἐτερον ἔργον αὐτοῦ δραματικὸν δημοσιευθὲν εἶνε οἱ **Ἄυτοκρατορικοὶ Ἔρωτες**

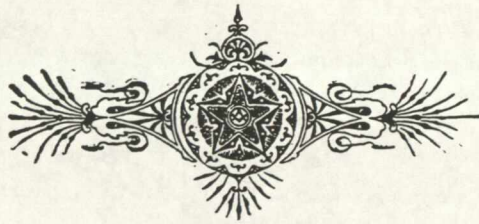

ΚΩΝΣΤ. Ι. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ 18^ο

Μέγας Λιδόσκαλος της Γαλι. Μερ. Αρ. της Ελλάδος

ὑπόθεσιν ἔχον τοὺς ἐνόχους ἔρωτας τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Δύσεως Οὐαλειτικιανοῦ Γ'. με ἱστορικὴν βάσιν.

Ὁ Ἐνδ.: ἀδ.: Κ. Ἀγγελόπουλος ἐμνήθη εἰς τὰ τεκτον.: μυστήρια ἐν τῇ Σ.: Στ.: Σκενδέρμπεης τῇ 11 Ἰουνίου 1904. Τῷ 1906 ἐξελέγη Σεβ.: τῆς Σ.: Στ.: ταύτης, τῆς ὁποίας διατελῆ ἔκτοτε τοιοῦτος. Τῷ 1907 ἐξελέγη Μέλος τῆς Γαλ.: Μεγ.: Ἀνατ.: καὶ πρόσθετος Μέγας Διδάσκαλος, ὀλίγον δὲ βραδύτερον δι' ὁμοθυμοῦ ἐκλογῆς ἀνετέθη αὐτῷ ἡ πρώτη σφύρα τῆς Γαλ.: Μεγ.: Ἀν.: ἣν καὶ κατέχει μέχρι σήμερον.

Ο ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ*

Βάσις τοῦ Τεκτονισμοῦ εἶνε ἡ φιλοσοφία. Ὁ παραλληλισμὸς τῶν σπουδαιότερων φιλοσοφικῶν συστημάτων πρὸς τὰς ἠθικὰς ἀρχὰς τοῦ Τεκτονισμοῦ ἀποδεικνύει ὅτι ἐκεῖνα μὲν ὑπῆρξαν οὐτοπία, ἐνῶ ὁ Τεκτονισμὸς ὡς σύστημα καὶ ὡς ἀρχὴ ἀπεδείχθη δύναμις ἀναπλαστικῆ τῶν χαρακτήρων, ἀσκήσας ἐπιρροὴν ἀναμφισβήτητον ἐπὶ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ πολιτικοῦ ἔτι βίου.

Ἡ ἀνθρωπότης καθ' ὅλα τὰ στάδια τῆς μακροαίωνος ζωῆς τῆς ἠγωνίσθη καὶ διὰ τοῦ πνεύματος καὶ διὰ τῶν ὑλικῶν δυνάμεων νὰ λύσῃ τὸ μέγα πρόβλημα τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως. Ἀλλ' ἡ Σφίγξ τῆς ἀμφιβολίας διαρκῶς ἀνεφαίνετο περίξ αὐτῆς. Καὶ ὁ πολιτισμὸς ὅλος διὰ τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πνεύματος καὶ κατόπιν διὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐπελάγισε, δὲν ἠδυνήθη νὰ εἴπῃ τὴν τελευταίαν λέξιν, νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὰ ποικίλα φιλοσοφικὰ συστήματα, διὰ τῶν ὁποίων ἤρουνάτο ἡ ἀνθρωπίνη ζωὴ καὶ προεμαντεύετο ἡ ἀθανασία τῆς ψυχῆς. Τίποτε θετικὸν καὶ βέβαιον δὲν ἀπεκρυσταλλοῦτο. Θὰ ἀπέβαινε μακρὸς ὁ λόγος ἂν ἀπεπειρώμην νὰ ἐκθέσω τὰς προσπαθείας τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος εἰς τὸν μέγαν αὐτὸν ἀγῶνα, ὅστις μάτην προσεπάθησε νὰ διανοιῆ τὴν αὐλαίαν, ὅπισθεν τῆς ὁποίας διεγράφετο ὁ σκοπὸς τῆς ὑπάρξεως καὶ ἐσκιαγραφεῖτο τοῦ μέλλοντος ἢ ἐλπίς. Ἀφ' οὗτου ὁ Προμηθεὺς υπέκλεψε τὸ πῦρ τῆς γνώσεως ἀπὸ τῶν Ὀλυμπίων δωμάτων μέχρι τῶν σκοτιῶν τοῦ Μεσαίωonos μαγγανειῶν καὶ ἀπὸ τοῦ Δωδεκαλόγου τοῦ Μωϋσέως μέχρι τῶν μινιονέκρων τοῦ Μεγ. Ναπολέοντος κατακτήσεων διέρρευσαν αἰῶνες, ἤλθον καὶ παρήλθον ἔθνη, ἔλαμψαν μεγαλοφυΐαι, καὶ ἐν τούτοις ἡ αὐτὴ ἀμφιβολία, ὁ αὐτὸς ἀγὼν τῆς ζωῆς, ἡ αὐτὴ πλάνη... Εἰς τὴν πάλιν αὐτὴν τῆς πνευματικῆς ἀμίλλης ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς βίας τῶν κατακτήσεων ἀφ' ἑτέρου, διετυπώθησαν ἀρχαὶ καὶ θεωρίαι· ἀλλ' ἐν σύστημα συνεκρατήθη καὶ ἐκραταιώθη. **Ὁ ἐλευθεροτεκτονισμὸς.** Καὶ τοῦτο, διότι ἐδράζεται ἐπὶ μόνῃς τῆς συνειδήσεως, τοῦτέστιν ἐπὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς ἰδέας ἣτις ὑποτάσσει καὶ δεσμεύει τὰ πάθη. Καὶ ἡ δύναμις αὕτη εἶναι τοσοῦτον ἀκαταμάχητος, ὥστε μεθ' ὅλας τὰς ἐναντιότητας τῶν προλήψεων καὶ τῆς ἀμαθείας δὲν ἐκλονίσθη, ἀλλ' ἀσάλευτος παραμένει ὠκωδομημένη ἐπάνω εἰς τὸν βράχον τῆς Ἀληθείας.

Ἀνατρέχων τις εἰς τὰς ἀνωτάτας σελίδας τῆς Ἱστορίας ἀνευρίσκει μίαν Ἀρχὴν, ἐν ᾗ λατρευόμενον, ὑπεράνθρωπον, ἄναρχον καὶ ἀτελεύτητον, ἓνα Μέγαν τοῦ Σύμπαντος Ἀρχιτέκτονα.

* Ἀπόσπασμα ὁμιλίας γενομένης ἐν τῇ Σ. Στ. «Ἀθηνᾶ».

Ἡ ὕπαρξις τοῦ Θεοῦ, εἶνε ὁ ἐνωτικὸς κρῖκος τῶν συνειδήσεων καθ' ὅλας τὰς ἐποχάς. Ὅλα τὰ φιλοσοφικὰ συστήματα ἀναγνωρίζουν μίαν ὑπερτέραν δύναμιν, ἀπρόσιτον, μυστηριώδη· αἱ ὀνομασίαι ἀλλάσσουν, οἱ τύποι τῆς λατρείας διαφέρουν, αἱ ἰδέαι ποικίλλουν, ἀλλ' ἡ διευθύνουσα τὸν κόσμον δύναμις εἶναι μία καὶ ἡ αὐτή, γενικῶς ἀνεγνωρισμένη. Καὶ μὲ ὅλην τῆς ἐπιστήμης τὴν ἀμείλικτον ἄρνησιν, ὁ κόσμος εἶνε προσδεδεμένος εἰς τὴν θεϊαν αὐτὴν ὕπαρξιν καὶ πρέπει νὰ εἶνε χάριν τῆς κοινωνικῆς εὐθυμίας ἀφοσιωμένος εἰς τὴν συστηματικὴν αὐτὴν λατρείαν, ὅπως ἰσχύη ἡ ἀπόλυτος δικαιοσύνη καὶ συγκρατεῖται ἡ ἰσορροπία τῶν κοινωνικῶν δυνάμεων. Ἡ ὕπαρξις τῆς θείας ταύτης δυνάμεως, διότι εἶνε ἀπροσπέλαστος, δὲν δύναται νὰ κατισχύσῃ τῶν ὁρμῶν καὶ τῶν ἐκφυλιστικῶν τάσεων τοῦ ἀνθρωπίνου βίου ἐφ' ὅσον δὲν ἐξωτερικεῖται ὡς σύστημα, ὡς ὕλική ἐκδήλωσις ἥτις μεταχειρίζεται τὴν πείθω τοῦ λόγου, ἀλλὰ καὶ τὴν τιμωρίαν.

Ἀλλὰ ἀφοῦ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκην νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν θεϊαν ὕπαρξιν, ἠσθάνθη συγχρόνως ἐμφύτως τὴν ἀνάγκην νὰ ἐξηγήσῃ τὴν αἰτίαν τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀνθρώπου, νὰ ἀναζητήσῃ εἰς τὰ φαινόμενα καὶ τὰ γεγονότα τὴν ἐνότητα τῶν ἀρχῶν καὶ τὴν σχέσιν τοῦ ἀτόμου πρὸς τὸ ὑπέρτατον Ὄν. Τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα ἀνεζήτησε πάντοτε μίαν ἀνωτέραν δικαιολογίαν τῆς Δημιουργίας.

Ἡ Ἑλληνικὴ φιλοσοφία διὰ τοῦ Ἀριστοτέλους ἐρρῦθμησε τὸν προορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν κοινωνικὸν ὀργανισμὸν· ἀλλ' ἐκ τῆς φιλοσοφικῆς ταύτης ἀπόψεως ἀπορρέει ὀργανισμὸς πολιτειακός, πρὸς ὃν δυσκόλως δύναται νὰ προσαρμοσθῇ ὁ κοινωνικὸς βίος.

Ὁ Πυθαγόρας ἐπενόησε κοινωνίαν θρησκευτικὴν καὶ συγχρόνως πολιτικὴν. Ὁ Πλάτων ἐχάραξε τὸ σχέδιον πολιτείας ἰδεώδους.

Ἐπῆλθεν ὁ Χριστιανισμὸς, ὅστις ἀπεχώρισε τὴν Πολιτείαν καὶ ἐθέσπισε τὸ Δόγμα.

Κατὰ τὸν Μεσαίωνα προσπαθεῖ ἡ φιλοσοφία νὰ δώσῃ εἰς τὰ θρησκευτικὰ δόγματα ἐπιστημονικὴν μορφήν. Καὶ ἐπῆλθεν ὁ μεταξὺ Κράτους καὶ Ἐκκλησίας ἀγών. Ἡ θρησκευτικὴ Μεταρρύθμισις καθιεροῖ τὸ δίκαιον τῆς ἐλευθέρως ἐρεύνης· ἡ φιλοσοφία περὶ τὰ θρησκευτικὰ δόγματα ὠθεῖται εἰς νέας πηγὰς ἀληθείας, συνδυάζει τὸ πνεῦμα πρὸς τὴν φύσιν, ἐναρμονίζει τὴν ἀρχαίαν φιλοσοφίαν πρὸς τὸν Χριστιανισμὸν καὶ πειρᾶται νὰ προσεγγίσῃ εἰς τὸν Θεὸν ὄχι διὰ τῆς παραδόσεως, ἀλλὰ διὰ τῆς λογικῆς. Ἡ Γαλλικὴ τέλος ἐπανάστασις καταστρέφει τοὺς διαμέσους δεσμοὺς καὶ ἀνακηρύττει τὸ δίκαιον τοῦ ἀτόμου, καθιεροῖ ἰσχυρὸν τὸ Κράτος, καθιστᾷ ἴσους πάντας τοὺς ἀνθρώπους πρὸ τοῦ δικαίου. Εἰς τὴν Ἀναγέννησιν αὐτὴν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος ἐνεργὸν διαδραματίζει μέρος ὁ Ἐλευθεροτεκτονισμὸς. Καὶ ἐνῶ ὁ Δημόσιος βίος κανονίζεται διὰ τῶν γραπτῶν νόμων, ὁ ψυχικὸς βίος διὰ τῆς θρησκείας, ὁ κοινωνικὸς διὰ τῶν ἀγράφων θεσμῶν, ὁ Τεκτονισμὸς ἐρχεται νὰ ἐμπεδώσῃ τὴν κοινωνικὴν τάξιν, νὰ βοηθήσῃ τὴν Πολιτείαν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν, νὰ καταστήσῃ τὰ ἄτομα ἱκανὰ νὰ ἀνταποκριθῶν εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς καὶ νὰ διεξαγάγουν αὐτὸν ἐν τελείᾳ συνειδήσει.

(Ἐπεταὶ συνέχεια)

Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Σεβ.: τῆς Σ.: Στ.: «Ἀθηνα»

Η ΣΥΜΒΟΛΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΦΥΡΑΣ

Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἡ σφύρα ἦτο σπουδαῖον σύμβολον ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς ἰσχύος, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς ἀνωτέρας πνευματικῆς μορφώσεως.

Διὰ τῆς ἐνώσεως ἀμφοτέρων τῶν σημασιῶν τούτων ἡ σφύρα ἔλαβε μεγίστην σπουδαιότητα, ἥτις ὑπὸ οὐδενὸς ἄλλου συμβόλου ὑπερβάλλεται. Διότι ἡ σφύρα καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ἀνθρωπότητος εἶναι δύο συγγενεῖς ἔννοιαι, ὥστε δὲν δύναται τις νὰ ἀναλογισθῇ τὴν μίαν χωρὶς νὰ σκεφθῇ καὶ τὴν ἄλλην.

Πόσον συχνὰ ἤκουσεν ἕκαστος ἐξ ἡμῶν τὸν σοβαρὸν ἐπίσημον ἦχον τῆς σφύρας ἥτις ἀδιακόπως ἐργάζεται ἐν τῇ οἰκοδομῇ τοῦ ναοῦ. Πένθιμος καὶ ὑπόκωφος ἦχοι εἰς τὰ μνημόσυνα, κατὰ τὰ ὁποῖα ἐνθυμούμεθα φιλότατος ἀδ.· ἀδ.·, ἀποδημήσαντας εἰς τὴν αἰωνίαν ἀνατολήν, ἠχηρὰ καὶ παροτρύνουσα εἰς νέαν ἐργασίαν ἦχοι κατὰ τὰς διαφόρους ἡμῶν ἐορτάς.

Πῶς ὅμως ἡ σφύρα ἔλαβε τὴν συμβολικὴν αὐτῆς σημασίαν;

Ὁ ἀρχαιότατος πολιτισμὸς τῆς ἀνθρωπότητος ἤρξατο διὰ τῆς καλλιεργείας τοῦ ἀγροῦ. Ἐν τῷ πλανήτῃ βίβη τοῦ κυνηγοῦ καὶ τοῦ βοσκοῦ δὲν ἦτο δυνατὴ ἀνωτέρα τις ἀνάπτυξις. Ἡ ἐνασχόλησις αὐτοῦ εἶναι τόσον ἀπλή, καθημερινῶς ἡ αὐτὴ καὶ δὲν ἀπαιτεῖ ἰδιαίτερον τινα ἄσκησιν τῶν πνευματικῶν δυνάμεων. Ὄταν τὸ πρῶτον βῆμα ἐκ τῆς ζώδους ταύτης καταστάσεως εἰς τὴν πρώτην βαθμίδα τῆς ἀνθρωπίνης ἐξελίξεως ἐγένετο, ὁ ἀνθρωπος παραμένει ἐπ' αὐτῆς συνήθως στάσιμος καὶ δὲν προχωρεῖ εἰς τὴν δευτέραν, ἐὰν δὲν εὐνοῦσιν αὐτὸν ἰδιαίτεροι περιστάσεις. Τοῦτο βλέπομεν ἐπιθεβαιούμενον διὰ τῆς ἱστορίας ὄλων τῶν λαῶν.

Διὰ τῆς καλλιεργείας τοῦ ἀγροῦ τὸ πρῶτον ἀρχεται νέα περίοδος διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐκ τῶν γεωργικῶν λαῶν παρήχθη ἅπασα ἡ ἀνωτέρα μόρφωσις· τὸ πρῶτον ἄροτρον, τὸ ὁποῖον διήλθε διὰ τῆς γῆς, ἦτο συχρόνως ὁ πατήρ ὄλων τῶν ἀναριθμήτων τῶν μετ' αὐτὸ ἐφευρεθέντων ἐργαλείων τὰ ὁποῖα ἦσαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν, αἱ ὁποῖαι ἀντιστρόφως ἐδημιούργησαν τοιαῦτα διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ καθ' ἡμέραν βίου.

Ὁ πρῶτος ἀδελφικὸς φόνος τῆς παλαιᾶς Διαθήκης εἶνε ἐν ἐκ τῶν ὠραιότερων συμβόλων, σημαῖνον τὴν ἀπώθησιν τῶν κτηνοτρόφων ἀνθρώπων ὑπὸ τῶν γεωργῶν, τῶν ὁπαδῶν τοῦ Ἄβελ ὑπὸ τῶν τοῦ Κάϊν, τοῦτέστι τῶν νομάδων ὑπὸ τῶν γηγενῶν, παρομοία παράδοσις εἶναι ἡ τῶν Σφόδων καὶ Σάσων τῆς γερμανικῆς μυθολογίας. Ὁ Θεοδᾶλ—κάϊν²⁾, ἦτο ὁ διδάσκαλος ὄλων τῶν κατεργαζομένων τὸν σίδηρον καὶ τὰ λοιπὰ μέταλλα. Συνέπεια τῶν ἀνωτέρω εἶναι ὁ ἀπεριόριστος σεβασμὸς τῶν ἀρχαίων λαῶν πρὸς τοὺς ἐφευρέτας τῆς γεωργίας, ὅστις βραδύτερον μετεβλήθη εἰς θρησκευτικὴν λατρείαν, ὡς ἡ λατρεία τοῦ Ὀσίριδος καὶ Ἰσιδος, τοῦ Διονύσου καὶ τῆς Δήμητρας κ. λ. π.

Ὁ πολιτισμὸς λοιπὸν τῆς ἀνθρωπότητος, ὅστις προεκλήθη διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς γεωργίας, ἠδυνήθη τότε νὰ ἀναπτυχθῇ πραγματικῶς, ἀφοῦ ἐπενοήθη ἡ κατεργασία τῶν μετάλλων. Διὰ τῆς ἐφευρέσεως τοῦ πρώτου ἄροτρου ἤρχισεν ὁ πολιτισμὸς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἡ ἡμέρα ὅμως τῆς ἐφευρέσεως τῆς σφύρας ἦτο ἡ γενέθλιος αὐτοῦ. Οἱ ἀρχαιότατοι τῆς ἀνθρωπότητος διδάσκαλοι κατενόησαν βεβαίως τοῦτο καὶ ἐτίμων

1) Υἱὸς τοῦ Λαμῆχ, χαλκῆως παντὸς ἐργαλείου χαλκίνου καὶ σιδήρου Γένεσις 4, 22.

τὴν σφύραν, ὅταν δὲ ὁ πολιτισμὸς ἐφθασεν εἰς τὸ ζενίθ, διετήρησαν τὴν μνήμην τοῦ συμβόλου τούτου, ἐκ τοῦ ὁποίου τὰ πάντα ἔλαβον τὴν ἀρχὴν των.

Ἐν τῇ οἰκοδομητικῇ τέχνῃ ἠνώθησαν πάντα τὰ συγγενῆ ἐπαγγέλματα τὰ φέροντα τὴν σφύραν. Ἡ οἰκοδομητικὴ τέχνη ἐγένετο ἡ ἀντιπρόσωπος τῆς γενικῆς τεχνικῆς μορφώσεως, ὡς ἦτο μέχρι τοῦδε ἡ σιδηρουργία. Ἐκ τῶν συλλόγων τῶν Καθάρων, τῶν ἀρχαίων ἐλλήνων σιδηρουργῶν καὶ μεταλλειοεργατῶν, ἐγεννήθησαν αἱ ἱερατικαὶ τάξεις καὶ βραδύτερον τὰ ἑλληνικὰ σωματεῖα τῶν οἰκοδόμων, τὰ ὅποια ὑπὸ τοῦ Νουμά εἰστήχθησαν εἰς τὴν Ρώμην. δὲν διελύθησαν κατὰ τὴν κατάλυσιν τοῦ Ρωμαϊκοῦ κράτους ἀλλὰ κατὰ τὸν Μεσαίωνα, ἰδίᾳ δὲ ἐν Ἀγγλίᾳ μετεσχηματίσθησαν εἰς νέαν μορφήν τῶν στοῶν τῶν οἰκοδόμων ἢ ἄλλως τεκτονικῶν στοῶν καλουμένων, τῶν ὁποίων οὕτως ἢ κοιτὶς πρέπει νὰ ἀναζητηθῇ ἐν τῇ λατρείᾳ τῆς Ἰσιδος καὶ Δήμητρας, εἰς τὰ ἀρχαῖα αἰγυπτιακὰ καὶ ἑλληνικὰ μυστήρια.

Ἡ ἀνωτέρα ἐπισκόπησις οὐχὶ μόνον εἰρήμον ἀλλὰ καὶ ἐνιαῖον τοιοῦτον καὶ ἐξήγησιν εἰς τὴν ἕλγην λῖαν σκοτεινὴν καὶ συγκεχυμένην διδασκαλίαν τῶν ἀρχαίων μυστηρίων παρέχει. Εὐρισκόμεθα τοιοτοτρόπως ἐπὶ φωτεινοῦ ἐδάφους, ἀντὶ νὰ περιπλανώμεθα εἰς ἀδιάλυτα σκότη. Εἰς τὰ διάφορα προμνημονευθέντα σωματεῖα τὰ μέλη ἐταιρίας, ἐχούσης τὴν ἀρχὴν ἐκ τῆς ἀνατολῆς, διεσπάρησαν εἰς ὀλόκληρον τὴν τότε κατοικουμένην γῆν καὶ ἐπέδρασαν ὠφελίμως ἐφ' ὀλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος τὴν πρόσοδον ἀναγνωρίζομεν πάντας αὐτοὺς ὡς ἀδελφούς, ἀφιερωμένους εἰς τὴν λατρείαν μιᾶς μεγάλης θεᾶς καὶ τείνοντας μετὰ διαφόρων δυνάμεων εἰς ἓνα σκοπόν. Βλέπομεν εἰς αὐτὰ τοὺς ἱδρυτὰς τοῦ πολιτισμοῦ ἡμῶν, τῶν εὐγενεστέρων ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν, αἵτινες ὑπῆρχον πρὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ χριστιανισμοῦ, τοὺς κυρίους δημιουργοὺς τῆς σημερινῆς καταστάσεως ἡμῶν. Οὗτοι ἦσαν οἱ ἀρχαιότατοι εὐεργεταὶ τοῦ γένους ἡμῶν, οἵτινες ἐφεῦρον καὶ διέδωσαν τὰς σπουδαιότητας τέχνας καὶ ἐπιστήμας. Κατέστησαν οὗτοι κατὰ πρῶτον τὸν ἀνθρώπον ἀνθρώπον, ἀνύψωσαν αὐτὸν ἐκ τῆς ζώωδους καταστάσεως, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔζη ἕως τότε, εἰς λογικὸν ἠθικὸν ὄν καὶ ἐδίδαξαν αὐτὸν νὰ αἰσθάνεται τὴν ἀξίαν του, τὴν ὁποίαν ἔχει ἐκ φύσεως.

Ἡ σφύρα, τὸ πρῶτον ἐργαλεῖον τοῦ πολιτισμοῦ, ὡς σύμβολον τῆς ἀνθρωπιστικῆς ἰδέας, τῆς γενικῆς τοῦ ἀνθρώπου μορφώσεως, εἶνα: εἰσέτι καὶ σήμερον ἱερά εἰς ἕκαστομῦρια ἀνθρώπων. Ἐκαστος ὅστις γνωρίζει τὴν σημασίαν αὐτῆς, κατὰ τὴν προφορὰν τοῦ ὀνόματός της, σκέπτεται πᾶν τὸ τέλειον, τὸ ὁποῖον ὀφείλει νὰ ἐπιζητῇ ἡ ἀνθρωπότης: τὸ ἀληθές, τὸ καλόν, τὸ ὠραῖον, τὴν ἀνατροφήν καὶ διδασκαλίαν τῆς ἀνθρωπότητος διὰ τὴν πρακτικὴν ζωὴν. Οὕτως ἔχει φερομένη ὑπὸ τῆς χειρὸς τοῦ διδασκάλου χιλιετηρίδας ὄλας εἰς τὰ ἐργαστήρια τῶν εὐγενεστέρων ἀνθρωπιστικῶν συλλόγων. οὕτω ἔτι καὶ σήμερον παρετρύνει αὕτη τοὺς ἀδελφούς πρὸς πνευματικὴν ἐργασίαν, πρὸς ἐγκαρτέρησιν ἐν ζοφεραῖς ἡμέραις, εἰς τὴν πίστιν πρὸς μίαν καλλιτέραν μέλλουσαν ζωὴν, ἔνθα δίδεται εἰς ἕκαστον ἡ ἀρμόζουσα κατὰ τὸ ἐκτελεσθὲν ὑπ' αὐτοῦ ἔργον ἀμοιβή. Διότι ἡ πίστις πρὸς τὴν ἀθανασίαν, πρὸς τὴν πνευματικὴν συνέχειαν ἐδιδάσκειτο πρὸ παντὸς εἰς τὰ μυστήρια, εἰς τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἀναζητηθῇ ἡ πνευματικὴ ἀρχὴ τῶν στοῶν ἡμῶν ἢ αὐτὴ πίστις ὑπάρχει καὶ ἐν τῇ οὐσίᾳ τῆς θρησκείας ἡμῶν.

Τὴν σφύραν ὡς σύμβολον τῆς ἰσχύος συναντῶμεν καὶ ἐν τῇ μυθολογίᾳ τῶν βορείων λαῶν, ἐν τῷ Θῶρ, τῷ θεῷ τῆς βροντῆς, ὅστις διὰ τῆς σφύρας τοῦ Μιολνιρ προφυλάσσει ἀνθρώπους καὶ θεοὺς κατὰ τῶν γιγάντων, τῶν ἐχθρικῶν δαιμόνων ἢ τῶν καταστρεπτικῶν δυνάμεων τῆς φύσεως. Ἡ σφύρα τοῦ Θῶρ καταστρέφει τοὺς

ἐχθροὺς τῆς ἀνθρωπότητος, τὰ πνεύματα τοῦ σκότους, μάχεται ὑπὲρ τοῦ φωτός καὶ τῆς ἀληθείας.

Πολυάριθμοι εἶναι αἱ συμβολικαὶ αὐταὶ σχέσεις τῆς σφύρας εἰς τὴν μυθολογίαν τῶν πλείστων λαῶν. Καὶ ἐν τῇ βίβλῳ ὁ προφήτης λέγει περὶ τοῦ Ἰεχωβά «εἶσα: ἡ σφύρα μου καὶ τὸ ὄπλον μου».

Ἀνακεφαλαιῶντες τὰ ἀνωτέρω βλέπομεν ὅτι ἡ σφύρα ὡς σύμβολον τῆς γενικῆς μορφώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἔφθασεν εἰς τὴν σημερινήν της σημασίαν διὰ τριῶν περιόδων, τῶν ὁποίων προηγῆθη μία προπαρασκευαστικὴ, καθ' ἣν δὲν εἶχεν εἰσέτι συμβολικὴν σημασίαν.

Ἡ πρώτη περίοδος εἶναι ἡ τῶν ἀρχαίων μυστηρίων, τὰ ὁποῖα ἐγεννήθησαν ἐκ τῆς γεωργίας, τοῦτέστιν ἡ λατρεία τῆς Ἰσιδος, τὰ Ἐλευσίνια μυστήρια ὅπου ἐτελεῖτο ἡ λατρεία τῆς Δήμητρας. (1)

Ἡ δευτέρα περίοδος ἦτο ἡ τῶν τελειωτῶν μυστηρίων τῶν βασιζομένων ἐπὶ τῆς σιδηρουργίας: οἱ βόρειοι σιδηρουργοὶ εἶναι συγγενεῖς πρὸς τοὺς Ἕλληνας Καδῆρους, οἱ ἱερεῖς τῆς μεγάλης θεᾶς, τῆς Ρέας, εἶναι ἄνδρες φέροντες σφύρας μακράς. (2)

Ἐν τῇ τρίτῃ περιόδῳ τὰ μυστήρια ἀποσπῶνται ἐκ τῆς θρησκείας καὶ ἐνοῦνται μετὰ τῆς οἰκοδομητικῆς τέχνης καὶ τῶν συγγενῶν αὐτῆς ἐπαγγελματῶν: εἶναι οἱ ἑλληνικοὶ καὶ ρωμαϊκοὶ σύλλογοι τῶν οἰκοδόμων.

Ἐν τῇ τετάρτῃ περιόδῳ τὰ μυστήρια ἐνοῦνται μετὰ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας. Μεταρρυθμίζονται βραδύτερον ἔχοντα ὡς σκοπὸν τὴν ἔρευναν τοῦ κόσμου ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, τοῦτου ἕνεκα χάνουσι τὴν θρησκευτικὴν αὐτῶν χροιάν καὶ γίνονται μᾶλλον ἠθικὰ καὶ ἀνθρωπιστικά. Ἐκ τῶν ἀγγλικῶν τέλος συλλόγων τῶν οἰκοδόμων γεννῶνται κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 18ου αἰῶνος οἱ ἐλεύθεροι τέκτονες, οἵτινες λατρεύομεν τὴν σφύραν ὡς τὸ σύμβολον τοῦ πολιτισμοῦ.

Ἡ ἰδέα παρέμεινε πάντοτε ἡ αὐτή: ἡ πνευματικὴ τελειοποίησις τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ἡ μορφή μεταβάλλεται κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐποχῆς. Ὁ σκοπὸς ηὔρυνετο ὅσον περισσότερον προήγετο ἡ ἀνθρωπότης. Ὡς ἐκ τούτου ἐγεννήθη ἡ τάσις κατ' ἀρχὰς νὰ διαπλάσῃ τὴν ἀνθρωπότητα διὰ τὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ ζωὴν καὶ ὅτε τοῦτο ἔδαινε πρὸς πραγμάτων, νὰ ἀναπτύξῃ αὐτὴν διὰ τὰς ἐπιστήμας καὶ τέχνας. Βραδύτερον δὲ νὰ ἀναπτύξῃ καὶ ἰσχυροποιήσῃ τὰς ἀνωτέρας ἠθικὰς ἀρχὰς. Τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ ἀρχαῖος καὶ ὁ νεώτερος τεκτονισμὸς ἔχουσι κοινὸν πρὸς πολλοὺς ἄλλους συλλόγους. Τὰ μέσα ὅμως ὑπῆρξαν ἀνέκαθεν διάφορα. Ἀντικείμενον τῶν ἐνεργειῶν τοῦ τεκτονισμοῦ εἶναι ὁλόκληρος ἡ ἀνθρωπότης.

Τεκτονισμὸς σημαίνει ἀγὼν τοῦ φωτός κατὰ τοῦ σκότους, ἀγὼν εἰς τὸν ὁποῖον εἶχεν ἀφιερωθῆ κατὰ τὴν μυθολογίαν ἡ σφύρα τοῦ θεοῦ Θῶρ.

Εἰς τὰ τυπικὰ τοῦ τεκτονισμοῦ ἡ σφύρα εἶναι: τὸ σύμβολον ἐκεῖνο διὰ τοῦ ὁποῖου

(1) Τὰ Ἐλευσίνια μυστήρια κατὰ τὸν κ. Σβορώνον καὶ τὸν μακαρίτην Τσοῦνταν οὐδὲν ἄλλο ἦσαν ἢ ἡ λατρεία τῆς γεωργίας—τοῦ πρώτου τούτου ἀνθρωπιστικοῦ βήματος—καὶ ἡ διδασκαλία τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς, διὰ τῆς ἐπιδείξεως ὑπὸ τοῦ Ἱεροφάντου εἰς τοὺς μεμνημένους δέσμης στάχτων καὶ καρπῶν, εἰς ἀνάμνησιν τῆς γεωργίας καὶ ὡς σύμβολον τῆς ἀναβιώσεως—τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς.

(2) Ἴσως εἶναι τολμηρὰ ἡ ὑπόθεσις ἀλλὰ τὴν διατυποῦμεν ὡς ὑπόθεσιν. Κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν νέας θρησκείας, τῆς λατρείας τοῦ Διός, κρότοι διάφοροι καὶ σφύραι ἴσως συνοδεύουσι τὴν γένεσιν αὐτοῦ. Ἴσως εἶναι σύμβολον τῆς εἰσαγωγῆς τῆς σιδηρουργίας καὶ τοῦ δευτέρου τούτου βήματος πρὸς τὸν πολιτισμὸν τοῦ ἀνθρώπου.

ἐνεργείται ἡ διοίκησις τῆς ἐργασίας τῶν στοῶν, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἔχουσιν αὐτὴν ὁ ἀδ.: Σεβ.: καὶ οἱ δύο βοηθοὶ αὐτοῦ, οἱ ἀδ.: ἐπόπται· διὰ τῆς σφύρας οὐχὶ μόνον διεξάγεται ἡ λειτουργία τῶν κεκανονισμένων τυπικῶν ἀλλὰ καὶ ἐπιβάλλεται σιγὴ ἢ δίδεται τὸ σημείον, ὅτι συμβαίνει ἐξαιρετικόν τι ἐπιβάλλον τὴν διακοπὴν τῆς ἐργασίας.

Τρεῖς κανόνας ὀφείλει πᾶς τέκτων νὰ προσέχη, νὰ σέβεται πᾶσαν θρησκευτικὴν πεποιθήσιν, νὰ ὑπακούῃ εἰς τοὺς νόμους τοῦ κράτους καὶ εἰς τοὺς κανονισμοὺς τῆς Στοᾶς του, καὶ νὰ προάγῃ τὴν ἠθικὴν καὶ τὸ δίκαιον. Τὰ πρῶτα δύο κτυπήματα τῆς σφύρας γίνονται ταχέως καὶ ἐλαφρῶς, τὸ τελευταῖον βραδέως καὶ ἐντόνως ἵνα ὑποδηλώσῃ τὴν σχέσιν τῶν νόμων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ τάγματος, τοῦτέστιν τῆς ἀναπτύξεως τῆς ἀνθρωπίνης ἐλευθερίας. Διότι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ κράτει ὁ ἐσωτερικὸς ἀνθρωπος ζεῖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅσον ἀφορᾷ τοὺς σκοποὺς τούτους, μᾶλλον παθητικῶς ἢ ἐνεργητικῶς, ταῦτα δὲ προάγουσι τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ μόνον ἐμμέσως διὰ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ κυρίου σκοποῦ αὐτῶν. Ὁ σκοπὸς ἡμῶν τοῦ τεκτονισμοῦ δὲν εἶναι ἄλλος ἢ αὐτὴ ἡ ἠθικὴ τελειοποίησις καὶ ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου.

Κοπιώδης καὶ βραδεῖα εἶναι ἡ ἐργασία ἀλλὰ μέγα καὶ ἰσχυρὸν τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ ὁποῖον ἐπιφέρει πιστὴ καὶ σύντονος προσπάθεια, δι' ὧν ἐπιτυγχάνεται ἡ ἀκριβὴς τῶν νόμων τήρησις. Διότι ἐκουσία ὑπακοὴ καὶ τήρησις τῶν νόμων εἶναι αὐτὴ ἡ ἐλευθερία. Τούτου ἕνεκα τὸ τάγμα ἡμῶν ἀπαιτεῖ τελείαν ὑπακοὴν καὶ οὐδεμίαν αὐθαιρεσίαν ὑπομένει, ἥτις εἶναι ἡ ἀντίθεσις τῆς ἐλευθερίας. Ζήλος, πίστις, ὑπακοὴ εἶναι αἱ τρεῖς θύραι διὰ μόνων τῶν ὁποίων δύναται τις νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ τεκτονισμοῦ.

Ρητῶς ἀναγράφεται, ὅτι αἱ ἐν ταῖς Στοαῖς σφύραι πρέπει νὰ εἶναι ἐκ ξύλου. Ἐν τοῖς τυπικαῖς ἀναφέρεται ὅτι τοιαῦται σφύραι ἦσαν ἐν χρήσει κατὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ τοῦ Σολομῶντος, τοῦ πρώτου κολοσσαίου ἔργου τῶν ἐλευθέρων τεκτόνων. Τὴν ἐξήγησιν τούτου εὐρίσκομεν ἐν τῇ γερμανικῇ κατηχήσει: «Οὐσιώδης λόγος, διατί πάντα τὰ μέταλλα ἀφαιροῦνται ἐκ τοῦ μυουμένου, εἶναι καὶ ὅτι κατὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ ναοῦ οἱ μὲν λίθοι κατεμετροῦντο καὶ ἐλαξεύοντο ἐν τῷ λατομείῳ, τὰ δὲ δένδρα ἐκόπτοντο ἐν τῷ δάσει τοῦ λιθάνου, ὁπότεν μετεφέροντο εἰς Ἴόπηγν καὶ ἐκείθεν εἰς τὸ ὄρος Μωριά πλησίον τῆς Ἱερουσαήμ, ἐνθα ἐγένετο ἡ κατεργασία αὐτῶν διὰ ξυλίγων σφυρῶν καὶ ἐργαλείων. Μετάλλια δὲ ἐργαλεῖα ἦσαν τελείω σάπηγορευμένα». (1)

Οἱ τρεῖς φέροντες τὰς σφύρας ἀδ.: ἀξιωματικοί, ὁ ἀδ.: Σεβ.: καὶ οἱ δύο ἀδ.: ἐπόπται., συμβολίζουσι τὰ τόξα τῆς σοφίας, τῆς ωραιότητος, τῆς ἰσχύος, τοῦ καλοῦ, τοῦ ωραίου καὶ τοῦ ἀληθοῦς. Ἐξ ἄλλου οἱ τρεῖς οὗτοι ἀξιωματικοὶ συμβολίζουσι τὸ τριπλοῦν τοῦ χρόνου βῆμα, τὴν γένεσιν, τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον καὶ ἴστανται ἐν τῇ ἀνατολῇ ὁ μὲν, ἐν τῇ δύσει· οἱ δύο ἄλλοι ἀπέναντι τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου καὶ τῆς δυσούσης σελήνης.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ σφύρα εἶναι τὸ κοινὸν ὄργανον τῶν τριῶν πρώτων φώτων, φαίνεται αὕτη ὡς τὸ σύμβολον τοῦ θείου ἀρχιτέκτονος, τοῦ μεγάλου Θεοῦ ὡς τοῦ ἰδρυτοῦ καὶ πλάστου τοῦ κόσμου, τῶν ὄντων καὶ ἀνθρώπων.

Ἡ σφύρα ὡς ὄργανον τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ βραδύτερον ὡς σύμβολον τῆς υπερτάτης δυνάμεως ἐφέρετο καὶ ἐκ τῆς ἀρχαίας θρησκείας.

(1) Κατὰ τὴν ἑλλην. κατηχήσιν ἡ ἀφαίρεσις τῶν μετάλλων ἐσήμαινε τὸν πρὸ τοῦ πολιτισμοῦ ἀνθρώπον. τὸν ἀνεπιτήδευτον.

Καὶ οἱ Κάδηροι καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῶν εἰς τὰ πανάρχαια αὐτῶν μυστήρια ἐν Σαμοθράκῃ ἐκράτουν εἰς τὴν δεξιὰν αὐτῶν σφύραν ὡς εἰκονίζονται εἰς τὰ ἀρχαῖα φοινικικὰ νομίσματα φέροντες σφύραν, καὶ περίζωμα.

Ὡς ἡ σφύρα τοῦ Θῶρ ἣτις ἠυλόγει τὴν βρῶσιν καὶ τὸ ποτόν, νεκροὺς καὶ μεμνηστευμένους, οὕτω καὶ ἡ τεκτ.: σφύρα εἶνε τὸ μέσον διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Σεβ.: καθιστᾷ τὸν νεοφώτιστον διὰ τριῶν κτυπημάτων μαθητὴν τέκτονα καὶ ἐπιβάλλει τὴν ἀναγνώρισιν αὐτοῦ μεταξὺ τῶν ἐργάτων τοῦ ναοῦ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ. Τρία κτυπήματα ἀνοίγουσι τὴν θύραν τοῦ ναοῦ. Τρία κτυπήματα τῆς σφύρας ἐγκαινιάζουσι εἰς τέκτονας καὶ μὴ τὸν θεμέλιον λίθον ἐκάστου νέου οἰκοδομήματος.

Ἡ σφύρα λοιπὸν τοῦ Σεβ.: διὰ τῆς ὁποίας οὗτος διευθύνει τὰς ἐργασίας τῆς Στοᾶς καὶ ἣτις εἶνε τὸ σύμβολον τῆς κυριαρχίας αὐτοῦ, πρέπει: νὰ εἶνε σεβαστὴ ὡς ἦτο τὸ ἀρχαιότατον σύμβολον τῆς παντοδυνάμου ἀστραπῆς, διὰ τῆς ὁποίας οἱ ἀρχαῖοι θεοὶ τοῦ κεραυνοῦ ἐκυρίαρχουν τοῦ κόσμου καὶ τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἡ σφύρα τῆς τεκτ.: Στοᾶς δύναται: νὰ πρᾶξι πρὸς τὸν κώδωνα τῶν ἐκκλησιῶν. Ὁ κτύπος τοῦ κώδωνος καὶ τῆς σφύρας εἶνε διὰ τὸν τέκτονα παραίνεσις, μία φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὴν ὁποίαν ὀφείλει: νὰ ὑπακούῃ καὶ ἐκπληρῇ.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ
ΤΟΥ ΕΝΔ. ΑΔ. ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΙΔΑΣΚ. Κ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

*Πρὸς τοὺς ἀδ. ἀδ. τῆς Σ. Στ. « Ἀθηνᾶ » ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐνώσεως
αὐτῶν τῆ 7 - XII - 1911*

Εἶμαι ἀληθῶς εὐτυχῆς καὶ υπερήφανος, προσαγορευθὼν ὡς Μέγας Διδάσκαλος τῆς Μεγάλῃς Ἀνατολῆς τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς θέσεως ταύτης, ὑμᾶς προσφιλεῖς Ἀδελ. τῆς Σεπτῆς Στοᾶς Ἀθηνᾶς κατὰ τὴν πανηγυρικὴν ταύτην καὶ ἀληθῶς χαρμόσυνον ἐσπέραν, ὅτε πάντες ἡμῶν ἢ ἠνωμένοι ἐν πλήρει ἀδελφικῇ συμποσίᾳ καὶ ἀρμονίᾳ συνηθροίσθητε ἐνθάδε, ὑπὸ τὴν αὐτὴν στεγασμένοι στέγην, ὅπως συνεχίσθητε τὴν εὐγενῆ ὑμῶν τεκτονικὴν σταδιοδρομίαν.

Παρεξηγήσεις ἀτυχεῖς, ἐξιχθεῖσαι δυστυχῶς καὶ κορυφωθεῖσαι μέχρι δυσφορίας καὶ δυσθυμίας, συνετέλεσαν κατὰ τὸ παρελθόν, ὥστε τὰ μέλη τῆς Σεπτῆς ταύτης Στοᾶς Ἀθηνᾶς, ἧτις ἦν ἐν ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων σχετικῶς τεκτονικῶν ἐργαστηρίων, ἀληθινὸν καύχημα καὶ στόλισμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Τεκτονισμοῦ, νὰ διασπασθῶσι καὶ ἀποσχισθῶσιν εἰς δύο διακεκομμένας ἀπ' ἀλλήλων ομάδας, ὧν ἡ μὲν μία παρέμεινε ἐργαζομένη ὑπὸ τὴν στέγην ταύτην καὶ τὸ Κέντρον τοῦτο, ἡ δὲ ἄλλη συνέπηξεν ἰδίαν καλιὰν, ἴδιον τεκτονικὸν ἐργοστάσιον.

Πιστὸς διεοικημένος τῆς ἀληθείας εἶμαι ὑποχρεωμένος, ἀλλὰ καὶ ἐγκαρδίως χαίρων νὰ ὁμολογήσω, ὅτι πάντες οἱ ἀδελφοί, οἱ τε ἀποσχισθέντες καὶ συγκροτήσαντες ἰδίαν Στοάν ἀνυπόπαρκτον, καὶ οἱ παραμείναντες ἐνταῦθα ὑπὸ τὴν ἀρχικὴν στέγην, μετὰ πάσης ἀξιοπροεπίαιας τεκτονικῆς ἐξηκολούθησαν τὰς τεκτονικὰς αὐτῶν ἐργασίας, καὶ ὅτι τὸ μόνον λυπηρὸν σημεῖον εἰς πᾶσαν ταύτην τὴν ὑπόθεσιν, δὲν ὑπῆρξεν ἄλλο ἢ ἡ ἐπελθοῦσα ψυχρότης μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν καὶ διαίρεσις.

Ἄλλ' ὡς συμβαίνει πάντοτε, καὶ ὡς εἶνε ἄλλως φυσικόν, μεταξὺ τῶν ἀμοιβαίως καὶ οὐχὶ ἐπιπολαίως ἀγαπωμένων οἰκείων, ἀμοιβαίως δὲ καὶ ἐκτιμωμένων, ἡ ἀναφυομένη ἐνίστε ἐκ συνδρομῆς δυσμενῶν περιστάσεων δυσαρέσκεια νὰ ἦνε ὅλως παροδική, ν' ἀποσβέννεται εὐκόλως, διότι ταχὺς ἐκατέρωθεν, ὅσον καὶ ἄσβεστος ἀνακύπτει ὁ πόθος τῆς ἐπανόδου τῶν προτέρων καὶ ἐκ φύσεως ἀλύτων συγγενικῶν σχέσεων, ἀκριβῶς οὕτω συνέβαινε καὶ μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν τῆς Στοᾶς ταύτης. Πάντες ξεφοροῦντο ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀδελφικοῦ αἰσθήματος, πάντες ὑποκαρδίως συνηθάνοντο, καὶ βαθύτατα δυσφοροῦντες ἐνόουν, πόσον λυπηρὸν καὶ παράχορδον ἦν τὸ θέαμα ἀδελφῶν Τεκτόνων διηρημένων, ἐνῶ οὐδεὶς ἀπολύτως σπουδαῖος ὁπωσοῦν λόγος ἐδικαιολόγει τὴν τοιαύτην διαίρεσιν.

Διὰ τοῦτον τὸν λόγον πάντες ἐπίσης εἰλικρινῶς καὶ ἐπίσης ἐπιμόνως ἐπεδίωξαν πρὸ πολλοῦ ἤδη τὴν ἐπάνοδον εἰς τὸ ἀρμονικὸν καὶ ἐνωτικὸν καθεστῶς, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὸ ἰδιαιτέρον χαρακτηριστικὸν γνώρισμα, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀληθῆ δόξαν τοῦ γησίου τεκτονισμοῦ. Ἄν δὲν συντελέσθη ταχύτερον ἢ ἔνωσις αὕτη, ἡ τοσοῦτον εἰς πάντας ἡμᾶς ἐπιθυμητή, τοῦτο εἶνε φανερόν, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀποδοθῇ τὸ παράπαν

εἰς ἔλλειψιν εἰλικρινῶν προθέσεων ἐκατέρωθεν, ἀλλ' εἰς τυπικὰς τινὰς δυσχερείας, αἵτινες παρὰ τὴν θέλησιν ἡμῶν ἀναφύονται ἐνίοτε τοσοῦτον ἀπροσδοκῆτως ἐκ δυσμενῶν περιστάσεων.

Ἄλλ' ἤδη ὅτε ἡ ποθητὴ αὐτὴ ἔνωσις συνετελέσθη πλήρης, ὅτε ἡ ἐκ τοῦ ψυχροῦ χωρισμοῦ λύπη, ἣν ἐξ ἴσου ἠσθανόμεθα πάντες, συντελεῖ ἰσχυρότερον εἰς ἔκρηξιν τῆς διαπύρου ἡμῶν χαρᾶς, νῦν ὅτε ἡ ὑπὸ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν στέγην συνάντησις καὶ συνεργασία πληροῦσι τοὺς ἐγκαρδίους πόθους ὄλων ἡμῶν, νῦν ὅτε τὸ ἀδελφικὸν ἡμῶν αἴσθημα, τὸ καλυφθὲν πρὸς στιγμὴν ὑπὸ λεπτῆς τέφρας, λαμπρότερον ἀναζωπυροῦται, νῦν ὅτε ἀποκαθίσταται εἰς ἀκέραιον ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν ἡ ἀδελφικὴ ἀγάπη, συνομολογεῖτε βεβαίως, ὅτι προσφορότερον δὲν ἔχομεν νὰ πράξωμεν ἄλλο, ἢ νὰ ρίψωμεν πάντες οἱ ἀδελφοὶ πέπλον λήθης· πυκνῶς ὑφασμένον, ἐπὶ τοῦ παρελθόντος καὶ ν' ἀτενίσωμεν ἐν χαρᾷ καὶ ἀγαλλιάσει σταθεροὶ καὶ εὐέλπιδες τὸ εὐοίωνον μέλλον.

Ἀπευθύνομαι πρὸς πάντας ὑμᾶς ἀδελφοί μου, καὶ ὅσοι ἐργάζεσθε εἰς τὸ ἐργασίσιον τοῦτο τῆς Σεπτῆς Στοᾶς Ἀθηνᾶς καὶ ὅσοι ἄλλοι ἐπισκέπται κατὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην, ἀπὸ τῶν ἄλλων ὁμοστέγων Στοῶν, ὡς ἀπὸ σίμβλων ἐκχυθέντες, συνδράμετε ἀθροοὶ ἐνθάδε, ὡς μέλισσαι προσπετόμενοι βοτρυδὸν εἰς τὰ θελκτῆρια ἄνθη τοῦ Τεκτονικοῦ παραδείσου, ἀπευθύνομαι πρὸς ὑμᾶς, καὶ συνιστῶ πρὸ παντὸς ἄλλου εἰς ὑμᾶς, ὅπως εἴτε ἐν τοῖς τεκτονικοῖς ἐργαστασίοις ἐργαζόμενοι, εἴτε καὶ ἐκτὸς αὐτῶν ἔχητε διαρκῶς ἐν τῇ καρδίᾳ καὶ τῇ διανοίᾳ ὑμῶν τὰς ἐπισήμους καὶ ἱεράς ὑποσχέσεις ἅς οἰκειοθελῶς ἐδώκατε γενόμενοι Τέκτονες. Ἀκούσατε τῆς ἀδελφικῆς συστάσεως ἐκείνου, ὃν ἡ εὐμενὴς ἐκτίμησις τῶν Ἑλλήνων Τεκτόνων ἀνεβίβασεν εἰς τὸ ὑψηλὸν καὶ τοσοῦτω τιμητικὸν ἀξίωμα τοῦ Μεγάλου ὑμῶν Διδασκάλου. Εἶνε φωνὴ ἐξερχομένη ἀπὸ τῶν ἐγκάτων τῆς ψυχῆς ἀδελφοῦ, ἀφοσιωμένου εἰς τὸ τεκτονικὸν ἰδεώδες, φωνὴ διδάσκουσα καὶ παραγγέλλουσα πάντας ὑμᾶς, καὶ δι' ὑμῶν πάντας τοὺς ἐν διασπορᾷ Ἑλληνας Τέκτονας, ὅπως ἐπιδιώκοντες εἰλικρινῶς τὴν πραγματοποίησιν τῶν εὐγενῶν ἡμῶν προθέσεων συσπειρωθῶμεν ἐν ἀγάπῃ καὶ ὁμοιοῖα πέριξ τοῦ μεγάλου βωμοῦ τῶν ὑψηλῶν ἀληθειῶν, ἅς πρεσβεύομεν. Ἄμιλλα εὐγενῆς καὶ ἀδελφικῆς καθ' ὅλα ἁρμονία ἔστωσαν οἱ μόνον ἡμῶν ἐν τῇ τεκτονικῇ συνεργασίᾳ ὁδηγοί. Οὕτω μόνον θὰ χωρήσωμεν εὐσταθῶς καὶ εὐτόλμως εἰς τὴν ὑψηλὴν ἡμῶν ἀποστολήν.

Εἶναι ἀληθῶς ὠραία ἡ λέξις ἁρμονία, καὶ γλυκύτατα ἤχη εἰς τὸ οὖς μεμορφωμένων ἀνδρῶν, καὶ μάλιστα Τεκτόνων. Ἀλλὰ πρέπει ν' ἀποβλέπωμεν εἰλικρινῶς καὶ μᾶλλον εἰς τὸ δι' αὐτῆς ἐκφραζόμενον νόημα, τὸ ὁποῖον ἡμεῖς οἱ Τέκτονες πρέπει νὰ θεωρῶμεν πολλῶ ὠραιότερον ἀλλὰ καὶ πολυτιμότερον. Ἡ λέξις αὕτη ἀποτελεῖ αὐτὴν τὴν ὑπαρξιν ἡμῶν καὶ τὴν δικαιολογίαν ἡμῶν ὡς Τεκτόνων. Οὔτε νὰ ζήση, ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ ἐννοηθῇ δύναται ὁ Τεκτονισμὸς ἄνευ ἀδελφικῆς ἁρμονίας. Καὶ ὅπως ὑπάρχη πάντοτε ἡ ἁρμονία αὕτη, πρέπει νὰ πρυτανεύη ἄκρος καὶ ἀνυπόκριτος σεβασμὸς πρὸς τὸ Σύνταγμα ἡμῶν καὶ τοὺς Γενικοὺς Κανονισμοὺς, πρὸς τοὺς Νόμους δηλ. οὓς ἡμεῖς αὐτοὶ ἀπὸ λελογισμένης ἀνάγκης κατεστήσαμεν, ἵνα ἁρμονικῶς κυβερνώμεθα. Ὁ σεβασμὸς οὗτος εἶνε ἡ βᾶσις τῆς πειθαρχίας. Πᾶσα παρέκκλισις ἐξ αὐτῆς θὰ ὀδηγήσῃ μοιραίως εἰς παραλυσίαν καὶ ἀποσύνθεσιν.

Μὴ καταλογίσθητε εἰς ἐμὲ, ἀδελφοί μου, ἀνύπαρκτον ὄλως ἐγωϊσμὸν ἀλλὰ θεωρῶ ὡς πολυτιμὸν τίτλον καὶ δι' ἐμὲ ὡς Μέγαν Διδάσκαλον, καὶ διὰ τὴν μετ' ἐμοῦ ἐν ἀδελφικῇ συμπονοίᾳ συνεργαζομένων Μεγάλων Ἀνατολήν, ὅτι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν

ἐπετεύχθη ἡ πλήρης σχεδὸν ἀρμονικὴ ἔνωσις πάντων τῶν Ἑλλήνων τεκτόνων, ὁ ὑπὸ μίαν κοινὴν καὶ ἀδελφικὴν στέγην στεγασμὸς αὐτῶν.

Πέποιθα καὶ ἐλπίζω, ὅτι καὶ οἱ ὀλίγοι ἔτι ὑπολειπόμενοι μακρὰν ἡμῶν ἀδελφοί, ἀντιλαμβανόμενοι εὐρύτερον καὶ ὑψηλοφρονέστερον τῆς τεκτονικῆς αὐτῶν ἀποστολῆς, ἀποβλέποντες ἐν ἀδελφικῷ πνεύματι πρὸς τὰς εἰλικρινεῖς ἡμῶν προθέσεις καὶ προσπαθείας, θὰ κρίνουν ἡρεμώτερον, καὶ θὰ θελήσουν νὰ ἐνωθῶσι μεθ' ἡμῶν εἰς ἐνιαῖον κέντρον τεκτονικόν, ἱκανὸν οὕτω ν' αὐξηθῇ εἰς πρόοδον καὶ ἀκμὴν ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας.

Εἶθε ὁ Μέγας Ἀρχιτέκτων τοῦ Σύμπαντος νὰ καθοδηγῇ εὐμενῶς εἰς γαλήνια ὕδατα καὶ νὰ κατευθύνῃ εἰς ὄρμον ἀσφαλῆ τὴν τεκτονικὴν ἡμῶν τριήρη. Εἶθε ἀγρύπνως ἐφ' ἡμῶν ἐφορευῶν νὰ συντελῇ, ὥστε νὰ κατισχύῃ πάντοτε ἡ ὀρθὴ κρίσις, καὶ νὰ πρωτανεύῃ ἐν ἡμῖν ἡ ἀμοιβαία ἐκτίμησις. Εἶθε νὰ ἐμπνέῃ εἰς ἡμᾶς πάντοτε ἀδελφικὰς καὶ εἰλικρινεῖς ἐμπνεύσεις ἐν τῷ τεκτονικῷ ἔργῳ, οὗ ἐτάξαμεν ἑαυτοὺς ὑπηρέτας.

Καὶ ἤδη ἀδελφοί μου, πάντες, ὅσοι πάρεστε ἐνθάδε, οἱ τε λαμπρύνοντες τὴν Ἀνατολήν, καὶ ὅσοι ὠραῖζετε τὰς στήλας τοῦ Βορρᾶ καὶ τῆς Μεσημβρίας, καλῶ ὑμᾶς, ὅπως εἰς ἔνδειξιν τῆς ἀπλέτου χαρᾶς, ἣν αἰσθανόμεθα, συμπανηγυρίζοντες μετὰ τῶν ἀδελφῶν τῆς Σεπτῆς Στοᾶς Ἀθηνᾶς τὴν ἔνωσιν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τιμὴν αὐτῶν συνενωθῆτε μετ' ἐμοῦ, καὶ κρούσωμεν *τρὶς* χαρμοσύνως τὰς χεῖρας.

ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΥ

Δρέσδη.— Ἡ Μεγάλη Στοά τῆς Σαξωνίας ἐύρωτασε τὴν 14 Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. τὴν ἑκατονατηρίδα τῆς ἰδρύσεώς της. Εἰς τὰς ἐορτάς, αἵτινες ἐτελέσθησαν μετὰ πάσης μεγαλοπρεπείας παρευρέθησαν πλείστοι ἀδ.: ἀδ.: ἐξ ὄλων τῶν μερῶν τοῦ κόσμου.

Ἰσπανία. Ἡ Μεγ.: Ἀν.: τῆς Ἰσπανίας προέβη εἰς τὴν ἵδρυσιν ἐργασιῶν Στοῶν πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἀνυψώσῃ τὴν κοινωνιστικὴν ἰδέαν διαδίδουσα εἰς αὐτὴν τὰς ἀρχὰς τοῦ τεκτονισμοῦ. Ἡ μύησις, τὰ σήματα, βιβλία καὶ πάντα τὰ χρειώδη τῶν στοῶν χορηγοῦνται δωρεάν.

Δανία.— Ὁ ἀδ.: Starke θέλει παραδόσῃ ἐβδομαδιαῖα μαθήματα εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Κοπενάγης περὶ τῆς ἱστορίας καὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ τεκτονισμοῦ. Ὁ ἀδ.: οὗτος εἶναι διευθυντὴς γυμνασίου καὶ Σεβάσμιος τῆς Στοᾶς «Χριστιανὸς» ἐν Κοπενάγῃ.

Ἰαπωνία.— Ὁ τεκτονισμὸς ἔχει ἀπαγορευθῆ ὀδυνηρῶς εἰς τοὺς Ἰάπωνας, καίτοι εἶναι ἴσως ἐκ τῶν ὀλίγων λαῶν οἵτινες ἔχουσι ἀνάγκη τῶν εὐεργετικῶν διδασκαλιῶν αὐτοῦ. Στοαὶ ξένα καὶ ἰδίως Ἀγγλικαὶ ὑπάρχουσιν ἐν Ἰαπωνίᾳ ἀπὸ τοῦ 1862, καὶ ἐν Τεντοσοῦμα ἀπὸ τοῦ 1869. Ἐν Ναγασάκη ἰδρύθησαν δύο Στοαὶ ὑπὸ τῆς Μεγ.: Στ.: τῆς Σκωτίας καὶ μία ἐν Τόκιω τῷ 1883. Αἱ Στοαὶ αὗται εἶναι τὸ κέντρον τῶν ἐν Ἰαπωνίᾳ διαμενόντων ξένων.

Νορβηγία.— Ἰδρύθη Στοά ἐν Tromsøe, ἡ βορειοτάτη πασῶν. Μέχρι τοῦδε τὸ προνόμιον τοῦτο εἶχεν ἡ Στοά τοῦ Trondjem.

Νέα Ὑόρκη.— Ἐν αὐτῇ ὑπάρχουσιν 14 στοαὶ ἐπὶ διαφόρων ἐθνικοτήτων διαβιοῦσαι ἐν πλήρει ὁμοιοίᾳ καὶ φιλίᾳ καὶ ἐργαζόμεναι θανμασίως. Ἐκ τῶν 14 τούτων Στοῶν 5 εἶναι Ἰταλικαί, 3 Γαλλικαί, δύο Ἰσπανικαί, μία Συριακὴ, 1 Δανικὴ, Νορβηγικὴ καὶ Σουηδική.

Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Βορείου Ἀμερικῆς.— Στοά ἰδρύθη ἐν τῷ ἀέρι.

Καὶ ὁ ἐλευθεροτεκτονισμὸς κατέκτησε τὸν ἀέρα, βεβαίως ἐν Ἀμερικῇ. Ὑπερῶνω τοῦ Grennfieldsmasz, 7,000 πόδας ὑψηλά, ἐγένετο ἡ πρώτη ἐργασία τῆς νεοἰδρυθείσης Στοᾶς Aerial-Lodge» (Στοά ἀέρος) ἐν τῷ ἀεροστάτῳ «Μασσαχουσέτη».

ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝ. ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΥ

ΥΠΑΤΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΟΥ 33^ο. Μετά τὰς τελευταίας μεταβολὰς τὸ Ὑπατιον Συμβούλιον τοῦ 33^ο συνεκροτήθη ὡς ἑξῆς :

Ὑπατος Μέγας Ταξίαρχος	Ἐμ. Γαλιάνης, συντ. Καθηγητῆς
Ἀνθύπατος Μέγ. Ταξίαρχος	Ι. Ε. Σ. Κεφαλᾶς Γραμματεὺς παρὰ τῇ Διεθνῇ Οἰκονομικῇ Ἐπιτροπῇ
Μέγας Καγκελ. Γεν. Γραμμ.	Π. Δ. Γιουράνοβιτς συντ. Εἰροδίτης Σφραγιδοφύλαξ
Ὑπουργὸς τῆς Ἐπικρατείας, Μέγας Ρήτωρ	Π. Δ. Καλογερόπουλος Διευθ. Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς
Μέγας Θεσαυροφύλαξ Ἱερᾶς Ἀυτοκρατορίας	Θ. Μπεκὲς ἔμπορος
Μέγας Ἀρχιεοφύλαξ	Δ. Σεφερίδης παραγγελιοδόχος
Μέγας Τελετάρχος	Ἄλ. Ἀλεξανδρόπουλος δικηγόρος
Μέγας Ἀρχηγὸς τῆς Φρουρᾶς	Ν. Κανάρης δικηγόρος
Μέγας Σημαιοφόρος	Χ. Διοσκουρίδης καθηγητῆς

ΜΕΓΑΛΗ ΑΝΑΤΟΛΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Τὸ συμβούλιον τῆς Γαλ. Μεγ.

Ἀνατολῆς τῆς Ἑλλάδος ἔχει καταρτισθῆ ὡς ἑξῆς :

Μέγας Διδάσκαλος	Κ. Ἀγγελόπουλος 18 ^ο δικηγόρος, πρόην βουλευτῆς
Πρόσθετος Μέγας Διδάσκαλος	Α. Μπορνιάς 30 ^ο συμβολαιογράφος
1ος Μέγας Ἐπόπιτος	Χρ. Περιστέρης 30 ^ο διευθ. τοῦ Ζαννείου Νοσοκομείου
2ος Μέγας Ἐπόπιτος	Ἐμ. Παπακωνσταντίνου 18 ^ο μηχανικὸς
Μέγας Ρήτωρ	Ν. Κανάρης 33 ^ο δικηγόρος
Μέγας Γενικὸς Γραμματεὺς	Γ. Μαθαιόπουλος 3 ^ο ὄφρηγῆς
Μέγας Θεσαυροφύλαξ	Ν. Παζαροῦλης 18 ^ο καθηγ. τῆς Χημείας
Μέγας Ἐλεονόμος	Σ. Συρμόπουλος 30 ^ο ὀπάλ. Ἐθ. Τραπεζῆς
Μέγας Δοκιμαστής	Ι. Σπανοῦδης 30 ^ο δικηγόρος
Μέγας Τελετάρχος	Μ. Νεγοπέοντης 3 ^ο βουλευτῆς
Μέγας Ἀρχηγὸς τῶν Φρουρῶν	Μ. Ρουνόπουλος 18 ^ο δικηγόρος

ΜΕΓΑΛ. ΑΝΑΤ. ΤΗΣ ΕΛΛΑΔ. Ὁ Ἐνδ. ἄδ. Μέγας Διδάσκαλος Κ. Ἀγγελόπουλος ἠδύοκησε διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 33 ὑψηλοῦ Διατάγματος τὰ ἀποκαταστήσει εἰς τὰ Τεκτονικὰ αὐτῆς δικιμόματα τὴν Στ. ὁ Προμηθεὺς καὶ τοὺς ἀξιωματικοὺς αὐτῆς.

ΣΤ. ΑΘΗΝΑ. Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 7 Δεκεμβρίου ἐγένετο ἡ πανηγυρικὴ δεξίωσις τῶν προσχωρησάντων φίλ. ἄδ. τοῦ ὑπὸ τὸν ἄδ. Ἀθ. Βρυζάκη Κέντροι ἐν συνεδρίᾳ τῆς Γαλ. Μεγ. Ἀνατολῆς συνεδριαζούσης ἐν Στοῦ Μαθη-

τοῦ. Ὁ Ἐνδ.: ἀδ.: Μεγ.: Διδ.: Κ. Ἀγγελόπουλος προσεφώνησε τοὺς ἀδ.: ἀδ.: τῆς Σ.: Στ.: Ἀθηνᾶ (τὴν προσφώνησιν ταύτην δημοσιεύομεν ἀλλαχοῦ), ἀνταπήντησαν οἱ ἀδ.: ἀδ.: Δ. Καλογερόπουλος καὶ Φ. Παναγιωτᾶκος, οἵτινες ἐξ ὀνόματος τῶν λοιπῶν ἀδ.: ἀδ.: ἐξηδήλωσαν τὴν χαρὰν των ἐπὶ τῇ ἐνώσει καὶ τὴν προθυμίαν αὐτῶν πρὸς εὐλικρινῆ συνεργασίαν. Μεθ' ὃ Σεβασμιεύοντος τοῦ ἐπιτίμου Σεβασμίου ἀδ.: Ἀθ. Βρυζάκη προέβη ἡ Σ.: Στ.: Ἀθηνᾶ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν κάτωθι ἀξιωματικῶν διὰ τὸ τεκτ.: ἔτος 1912.

Σεβ.:	Δ. Καλογερόπουλος
1ος Ἐπ.:	Α. Παναγιωτᾶκος
2ος Ἐπ.:	Θ. Μόστρας
Ρήτ.:	Γ. Βρυζάκης
Γραμμ.:	Ε. Κουντουριώτης
Ταμ.:	Μπ. Σακκῆς
Ἐλεον.:	Θ. Τσαμπούλας
Δοκ.:	Μ. Ἐργῖνος
Στεγ.:	Παπαδόπουλος
Τελετ.:	Ξ. Καραπαναγιώτης

ΣΤ.: ΑΤΤΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ. Ἡ Σ.: Στ.: Ἀττικὸς Ἀστήρ κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 9 Δεκεμβρίου προέβη εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν κάτωθι ἀξιωματικῶν διὰ τὸ τεκτ.: ἔτος 1912.

Σεβ.:	Α. Φωκᾶς
1ος Ἐπ.:	Κ. Καπερώνης
2ος Ἐπ.:	Α. Τζανόγλου
Ρήτ.:	Ν. Κανάρης
Γραμμ.:	Ι. Βοῦλιας
Ταμ.:	Γ. Παπαδιαμαντόπουλος
Ἐλεον.:	Χρ. Ξανθόπουλος
Δοκ.:	Δ. Ζησιμᾶς
Στεγ.:	Ε. Ξανθόπουλος
Τελετ.:	Ι. Σωμάκης

ΣΤ.: ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ. Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 6-XII-1911 ἡ Σ.: Στ.: Ὑψηλάντης προέβη εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν κάτωθι ἀξιωματικῶν διὰ τὸ τεκτ.: ἔτος 1912.

Σεβ.:	Σ. Συρμόπουλος
1ος Ἐπ.:	Γ. Μανσόλας
2ος Ἐπ.:	Κ. Κυριαζόπουλος
Ρήτ.:	Κ. Περάκης
Γραμμ.:	Α. Μανροπούλης
Ταμ.:	Ἄνδρ. Παπαδημητρίου
Ἐλεον.:	Β. Φωτόπουλος
Δοκ.:	Τ. Ψιλᾶκης
Στεγ.:	Δ. Κισσόπουλος
Τελετ.:	Δ. Ἀφθονίδης

ΣΤ.: ΣΚΕΝΔΕΡΜΠΕΗΣ. Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 8-XII-1911 ἐξελέγησαν οἱ κάτωθι ἀξιωματικοὶ διὰ τὸ τεκτ.: ἔτος 1912.

Σεβ.: Κ. Ἀγγελόπουλος
 1ος Ἐπ.: Ν. Παζαροῦλης
 2ος Ἐπ.: Λ. Ἰωάννου
 Ρήτ.: Γ. Καλαρᾶς
 Γραμμ.: Ν. Νῶε
 Ταμ.: Ι. Δαφφᾶς
 Ἐλεον.: Ἄνδρ. Ἀγγελόπουλος
 Δοκ.: Α. Λεονάρδος
 Στεγ.: Α. Φωκᾶς
 Τελετ.: Θ. Ρήγος

ΣΤ.: ΠΑΤΡΙΣ. Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 9 XII-1911 ἐγένετο ἡ ἐκλογή τῶν κάτωθι ἀξιωματικῶν διὰ τὸ τεκτ.: ἔτος 1912.

Σεβ.: Δημ. Δέπος
 1ος Ἐπ.: Θ. Μπεκῆς
 2ος Ἐπ.: Β. Λουζέας
 Ρήτ.: Π. Ἀξιωτίδης
 Γραμμ.: Π. Οἰκονομίδης
 Ταμ.: Σ. Ντούμας
 Ἐλεον.: Π. Οἰκονομόπουλος
 Δοκ.: Μ. Σαρρῆς
 Στεγ.: Α. Λουκᾶς
 Τελετ.: Κ. Σέρβης

ΣΤ.: ΜΙΑΟΥΛΗΣ ΕΝ: ΑΝ.: ΠΕΙΡΑΙΩΣ. Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 7- XII ἐγένετο ἡ ἐκλογή τῶν κάτωθι ἀξιωματικῶν διὰ τὸ τεκτ.: ἔτος 1912.

Σεβ.: Ι. Ρετιτάκος
 1ος Ἐπ.: Δ. Ἰωαννίδης
 2ος Ἐπ.: Α. Μανούσος
 Ρήτ.: Ἀγγ. Κρομμῆς
 Γραμμ.: Π. Ζολώτας
 Ταμ.: Α. Καρατλής
 Ἐλεον.: Γ. Ἀργυρίου
 Δοκ.: Π. Βασιλειάδης
 Στεγ.: Σ. Σαουσόπουλος
 Τελετ.: Σπ. Ἀραβαντινός
 Αρχ.: Αρχ.: Ε. Σιαθᾶτος

ΣΤ.: ΦΟΙΝΙΣ ΕΝ ΑΝ.: ΠΕΙΡΑΙΩΣ. Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 8-XII-1911 ἐξελέγησαν οἱ κάτωθι ἀδ.: ἀδ.: Διδ.: ὧ: ἀξιωματικοὶ διὰ τὸ τεκτ.: ἔτος 1912.

Σεβ.: Μιχ. Ρουνόπουλος
 1ος Ἐπ.: Αρ. Καλλιγᾶς
 2ος Ἐπ.: Ι. Περιμένης

Ρήτ.:	Χρ. Περιστέρης
Γραμμ.:	Δ Πολιτάκης
Ταμ.:	Μ. Νεφροπόντης
Ἐλεον.:	Ι. Καζανόβας
Δοκ.:	XX
Στεγ.:	Κ. Ζαλοκώστας
Τελετ.:	XX

ΣΤ.: ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΕΝ ΑΝ.: ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ. Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 3 Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. ἐγένετο ἡ ἐκλογή τῶν κάτωθι ἀξιωματικῶν διὰ τὸ τετ. ἔτος 1912.

Σεβ.:	Δ. Μαργαρίτης	
Α' Ἐπ.:	Θεοδοσίδης	
Β' Ἐπ.:	Γεωργιάδης	
Ρήτ.:	Παπαγεωργίου	
Γραμμ.:	Ζουμειτικός	
Προσθ.:	Γραμμ.:	Καράϊας
Ταμ.:	Γραικός	
Α' Δοκ.:	Διβόλης	
Β' Δοκ.:	Παϊπέτης	
Ἐλεον.:	Παπάζογλου	
Τελετ.:	Μπενσουσάν	
Στεγ.:	Σιακῆς	

ΣΤ.: ἸΣΙΣ ΕΝ ΑΝ.: ΚΑΙΡΟΥ. Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 2 Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. ἐξελέγησαν οἱ κάτωθι ἀξιωματικοὶ διὰ τὸ τετ. ἔτος 1912.

Σεβ.:	Δ. Ζούλας	
Α' Ἐπ.:	Ε. Γεωργιάδης	
Β' Ἐπ.:	Δ. Π. Ἀδάμ	
Ρήτ.:	Ι. Ρεγκούζης	
Γραμμ.:	Δ. Καββαδίας	
Ταμ.:	Χ. Τσιβιλῆς	
Α' Δοκ.:	Σ. Κουρτέσης	
Β' Δοκ.:	Θ. Ἀστερίου	
Ἐλεον.:	Ι. Δελαπόρτας	
Τελετ.:	Γ. Κανιζᾶς	
Ἐσ.:	Στεγ.:	Κ. Καρανιζᾶς
Ἀρχ.:	Ἀρχιτ.:	Χ. Μπογάτσος
Ἀρχ.:	Βιβλ.:	Δ. Κυββαδίας
Σιφ.:	Σημ.:	Σ. Ρουκλιώτης

<p>ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ Ἐπιμελητὴς τῆς Χειρουργικῆς κλινικῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ Ὁδὸς Σολωμοῦ 23</p>	<p>Ναπολέον Κανάρης Δικηγόρος παρ' ἄκται τῆς ἐν Ἀθήναις Δικαστηρίοις Κάτωθι Δημοτικοῦ Θεάτρου</p>
<p>Δημ. Μαστρογιαννόπουλος Εἰδικὸς Ἴατρος τῶν νοσημάτων ὤτων ῤινὸς καὶ Λάρυγγος Ὁδ. Ἀγ. Κωνσταντίνου 52</p>	<p>ΜΙΧ. ΡΟΥΝΟΠΟΥΛΟΣ Δικηγόρος Ὁδὸς Φίλωνος 92 Πειραιᾶ. Ἀριθ. Τηλεφ. 96</p>
<p>Κωνστ. Κυριαζόπουλος Διδάκτωρ τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς Μονάχου Εἰδικὸς τῶν Δερμ. καὶ μεταδ. νοσημάτων Ὁδ. Γ'. Σεπτεμβρίου 30</p>	<p>Ν. ΝΩΕ Δικηγόρος Ὁδὸς Ἀδριανοῦ 37</p>
<p>Κωνστ. Περάκης Ἐπιμελητὴς τῆς Παθολογικῆς Κλινικῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ Ὁδὸς Μιτσυλιᾶς 12</p>	<p>Ἰωάννης Σπανούδης Δικηγόρος Ὁδὸς Ἀριστείδου 7</p>
<p>Γεώργιος Ἐμμανουήλ Εἰδικὸς Ἴατρος τῶν Δερμ. καὶ Μεταδ. νοσημάτων Ὁδ. Ἀγ. Κωνσταντίνου 15</p>	<p>Ν. Παζαρηῆς Χημικὸς Πλατεία Μητροπόλεως 27 5-7 μ. μ.</p>
<p>ΑΛΕΞ. ΦΩΚΑΣ Φαρμακοποιὸς Ὁδὸς Σταδίου 40</p>	<p>ΔΗΜ. ΚΙΣΣΟΠΟΥΛΟΣ Χημικὸς Ὁδὸς Ἴωνος 5</p>
<p>Ἀλ. Ἰσαακίδης Φαρμακοποιὸς Ὁδὸς Κολοκοτρώνη 20</p>	<p>Γ. Α. Ἰωάννιδης καὶ Σία Ἀντιπροσωπεῖαι Ἀθήναι</p>
	<p>ΔΕΩΝ ΜΟΣΤΡΑΣ Παραγγελιοδόχος Σοφόκλειον</p>

<p><i>Καλλιτεχνικὸν Φωτογραφεῖον</i> <i>Ε, ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ</i> <i>Ὁδὸς Ἑρμοῦ 19</i></p>	<p>Τυπογραφεῖα Καλλιτεχνικῆς Ἐπιθεωρήσεως ΧΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ <i>Ὁδὸς Λέκκα 7</i></p>
<p><i>Καλλιτεχνικὸν Τυπογραφεῖον</i> <i>καὶ Βιβλιοδετεῖον</i> ΓΕΩΡΓ. ΚΑΡΑΜΠΕΛΑ Πλατεῖα Κολοκοτρώνη</p>	<p>Δημ. Πολιτάκης <i>Συμβολαιογράφος</i> Πειραιεὺς</p>
<p><i>Ὀπτικὸν Κατάστημα</i> ΓΕΩΡΓ. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ <i>Κάτωθι Ταχυδρομείου</i></p>	<p>ΑΝΤΩΝ. ΜΠΟΥΡΝΙΑΣ <i>Συμβολαιογράφος</i> <i>Ὁδὸς Πεσμαζόγλου</i></p>
<p>ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΝΤΟΥΜΑΣ <i>Χρυσοκόπος</i> Ὁδὸς Ἑρμοῦ 39</p>	<p>Δημ. Σεφερλῆς <i>ἱεραγελοδόχος</i> <i>Ὁδὸς Αἰόλου 86</i></p>
<p><i>Δουτρά ὁ «Φοῖνιξ»</i> ΓΕΩΡΓ. ΧΑΡΑΜΗ <i>Ὁδὸς Ἴωνος</i></p>	<p><i>Καλλιτεχνικὸν Διθρογραφεῖον</i> Γ. ΚΟΝΤΟΓΟΝΗ <i>Ὁδὸς Ρόμβης 20</i></p>
<p><i>Δουτρά ὁ «Φοῖνιξ»</i> ΓΕΩΡΓ. ΧΑΡΑΜΗ <i>Ὁδὸς Ἴωνος</i></p>	<p>ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ <i>Δημ. Καλογεροπούλου</i></p>

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έντοκοι Καταθέσεις

Καταθέσεις εις τραπεζικά γραμμάτια

Τροποποιηθείσης του κλίμακος των τόκων των εις τραπεζικά γραμμάτια νέων εντόκων καταθέσεων εν ὄψει ἢ ἐπὶ προθεσμία, δηλοποιεῖται, ὅτι ἀπὸ 15 Ἀπριλίου 1909 ἡ Ἐθνικὴ Τραπεζα τῆς Ἑλλάδος δέχεται παρὰ τε τῷ Κεντρικῷ καταστήματι καὶ τοῖς ὑποκαταστήματιν αὐτῆς καταθέσεις εις τραπεζικὰ γραμμάτια ἀποδοτέας ἐν ὄψει ἢ ἐν ὠρισμένῃ προθεσμίᾳ ἐπὶ τόκῳ :

1 1/2 τοῖς 0/10 κατ' ἔτος διὰ τὰς ἐν ὄψει ἀποδοτέας καταθέσεις μέχρι ποσοῦ δρ. 10,000, πέρα τοῦ ποσοῦ τούτου τοῦ τόκου ὀριζομένου εις 1 τοῖς 0/10 κατ' ἔτος. Αἱ καταθέσεις αὐταὶ γίνονται δεκταὶ καὶ εις ἀνοικτῶν λογαριασμῶν, παραδιδόμενου τῷ καταθέτῃ βιβλιαρίου λογαριασμοῦ καὶ βιβλιαρίου ἐπιταγῶν.

2 τοῖς 0/10 κατ' ἔτος διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ ἕξ μηνῶν τοῦλάχιστον.

2 1/2 τοῖς 0/10 κατ' ἔτος διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ ἐν ἔτος τοῦλάχιστον.

3 0/10 κατ' ἔτος διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ δύο ἔτη τοῦλάχιστον.

1) τοῖς 0/10 κατ' ἔτος διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ πέντε ἔτη τοῦλάχιστον ὡς καὶ διὰ τὰς πέρα τῶν πέντε ἐτῶν, ἢ τὰς διαρκεῖς.

Καταθέσεις εις χρυσὸν

Δέχεται ἐπὶ ἐντόκου καταθέσεις εις χρυσὸν, ἤτοι εις φράγκα καὶ λίρας Ἀγγλίας, ἀποδοτέας ἐν ὠρισμένῃ προθεσμίᾳ ἢ διαρκεῖς ἐπὶ τόκῳ :

1 1/2 τοῖς 0/10 κατ' ἔτος διὰ καταθ. 6 μηνῶν τοῦλάχιστον

1 » » » » » 1 ἔτους

2 1/2 » » » » » 2 ἐτῶν

3 » » » » » 4 »

4 » » » » » 5 »

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομαστικαὶ ἢ ἀνώνυμοι.

Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρώνονται παρὰ τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσεϊ τοῦ Καταθέτου παρὰ τοῖς Ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπεζῆς εις τὸ αὐτὸ νόμισμα εις ᾧ ἐγένετο ἡ κατάθεσις.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ ΔΡΑΧ. 50,000,000

ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΑΧ. 10,480,000

ΕΔΡΑ: ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Τηλεγραφική Διεύθυνσις «*Ἀθηναϊκὴν*» Athenocles.

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

- Ἐν Ἑλλάδι.* Ἐν Πειραιεῖ, Πάτραις, Σύμφ, Καλάμεις, Τριπό-
πόλει, Βόλω καὶ Λαρίσση.
Ἐν Κρήτῃ. Ἐν Χανίοις, Ἡρακλείῳ καὶ Ρεθύμνω.
Ἐν Τουρκίᾳ. Ἐν Κων)πόλει, (Ἐποκατάστημα ἐν Γαλατῆ μετὰ
πρακτορείου ἐν Σταμπούλ), Ἀμισσῶ, Τραπεζοῦντι, Κερασοῦντι,
Πάφω, Σμύρνη, Χίω, Μερσίνῃ, Ἀδάνοις, Ταρσῶ, Θεσσαλονί-
κη, Σέρραϊς, Καβάλλᾳ, Ξάνθῃ, Δεδεαγάτς καὶ Ἰωαννίνοις.
Ἐν Αἰγύπτῳ. Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ (μετὰ παραρτήματος ἐν τῇ συ-
νοικίᾳ Μιδάν), Καίρω (μετὰ παραρτήματος ἐν τῇ συνοικίᾳ Μοῦ-
σκυ), Ζαγαζίκ, Μανσούρα, Μίτ-Γκάμς, Τάντα καὶ Μπενῆ Σουέφ.
Ἐν Λονδίῳ (No 22 Fenchurch Street). *Ἐν Ἀμβούργῳ*
(Dombhof Moncke-bergstrasse 18). *Ἐν Λεμεσῶ* (Κύπρου)
καὶ ἐν *Χαρτῶν* (Σουδάν) καὶ ἐν *Διμένι Βαθέως* (Σάμου).

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον

Σ. Φραγκιάδης, <i>πρόεδρος</i>	Ἰωάν. Μπότασης, <i>ἀντιπρόεδρος</i>
Κ. Βερούγκ	Ζ. Κ. Μάτσας
Ε. Ἐμπειρικός	Ἐμμ. Α. Μπενάκης
Δ. Εὐγενίδης	Βαρώνος δὲ Νεφλίς
Λ. Ζαρίφης	Μαρκήσιος δὲ Ρεβερσῶ
Ι. Ἡλιάσκος	Μιχ. Σαλβάγος
Δ. Ε. Ἡλιόπουλος	Διον. Στεφάνου

Γενικὸς Διευθυντὴς
ΖΑΦΕΙΡΙΟΣ Κ. ΜΑΤΣΑΣ

ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

*Ίδρυθείσα παρά τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος
Καὶ ὁμάδος Κεφαλαιούχων φίλων τοῦ Λαοῦ*

Διατελοῦσα ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῆς Κυβερνήσεως

Διευθυντῆς τῆς Λαϊκῆς Τραπεζῆς Δ. ΛΟΒΕΡΤΟΣ

Κεφάλαιον δρ. 6.000.000 — Καταβεβλημένον 1.500.000

Ἡ ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ἔχει τὸ τελειότερον θησαυροφυλάκιον τῆς Ἀνατολῆς, συστήματος
Atheim. Κατασκευασμένον ἀπὸ δύο θώρακας beton armé
πάχους τριῶν μέτρων καὶ ἀπὸ ἓνα θώρακα χάλυβος ἀδιατρήτου

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ἔχει πρὸς φύλαξιν εἰς τὰ θησαυροφυλάκια τῆς

ΛΑΪΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Πολύτιμα σκευῆ ἀντικείμενα καὶ Χρεώγραφα

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ

Ἡ ΛΑΪΚΗ διὰ τὴν ἐξαπλώσῃ εἰς τὸν λαὸν τὸ πνεῦμα τῆς ἀποτα-
μιεύσεως, δέχεται εἰς τὸ Ταμιευτήριόν τῆς καταθέσεις ἀπὸ
μῖαν δραχμὴν ἕως πέντε χιλιάδας δραχ. καὶ δίδει τόκον 4 1/4
τὰ ο.ο. Διὰ τὰς καταθέσεις εἰς χρυσὸν 3 1/2 τὰ ο.ο. Κάθε
καταθέτης εἰμπορεῖ νὰ πάρῃ ὀπίσω τὰ χρήματά του, ὅποτε
θελήσῃ, εἴτε ὅλα εἴτε μέρος.

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Ἡ ΛΑΪΚΗ

διὰ καταθέσεις ἀποδοτέας εἰς Ἀγν ζήτησιν	δίδει τόκον	3 1/2 ο.ο
» » μετὰ ἕξ μηνῶν	» »	4 ο.ο
» » ἐν ἔτος	» »	4 1/2 ο.ο
» » δύο ἔτη καὶ πλέον		5 1/2 ο.ο

Διὰ τὰς εἰς χρυσὸν καταθέσεις 1/2 ο.ο ὀλιγώτερον.

Ἡ ΛΑΪΚΗ δέχεται καὶ καταθέσεις με ἀνατοκισμὸν. Ὅσοι κα-
ταθέσονται 7 δραχμὰς τὴν ἐβδομάδα, ἢ 30 δραχμὰς τὸν μῆνα, λαμ-
βάνουν μετὰ 5 ἔτη δρ. 2,078,75, μετὰ 10 ἔτη δρ. 4,772.35.

Ἡ ΛΑΪΚΗ κάμνει κάθε ἄλλην τραπεζιτικὴν ἐργασίαν καὶ
πάντοτε **ΑΝΑΚΟΥΦΙΖΕΙ ΤΟΝ ΛΑΟΝ.**

ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ὁδὸς Πανεπιστημίου

Ἐναντι Ἀρσακείου

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ
ΦΩΤΟΤΣΙΓΚΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΚΑΙ ΞΥΛΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΡ. ΠΑΪΟΥ
ΟΔΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝ 7
ΑΡ. 55 Α
ΑΘΗΝΑΙ

ΒΡΑΒΕΥΘΗΝ ΕΝ Τῆ ΕΚΘΕΣΕΙ ΤΟΥ ΒΟΥΡΑΣ 1907
ΤΟ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΕΝ ΑΝΑΤΟΛῆ.
ΜΕ ΤΑ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ
ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΑΧΕΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ